

Aktuálne trendy v poľnohospodárstve a priemysle SR

Klub učiteľov geografie

27. 10. 2023

Súčasný stav poľnohospodárstva

- slovenské poľnohospodárstvo nedostatočne využíva svoj produkčný potenciál
- neustále sa nám znižuje poľnohospodárska produkcia, je nevyvážená, rastie nám rastlinná výroba na úkor živočíšnej
- v agrosektore SR klesá zamestnanosť, pretože sa znižuje produkcia v tých odvetviach poľnohospodárstva, ktoré najmä generujú pracovné miesta

Tab. 15 *Vývoj hrubej poľnohospodárskej produkcie (HPP), v mil. €*

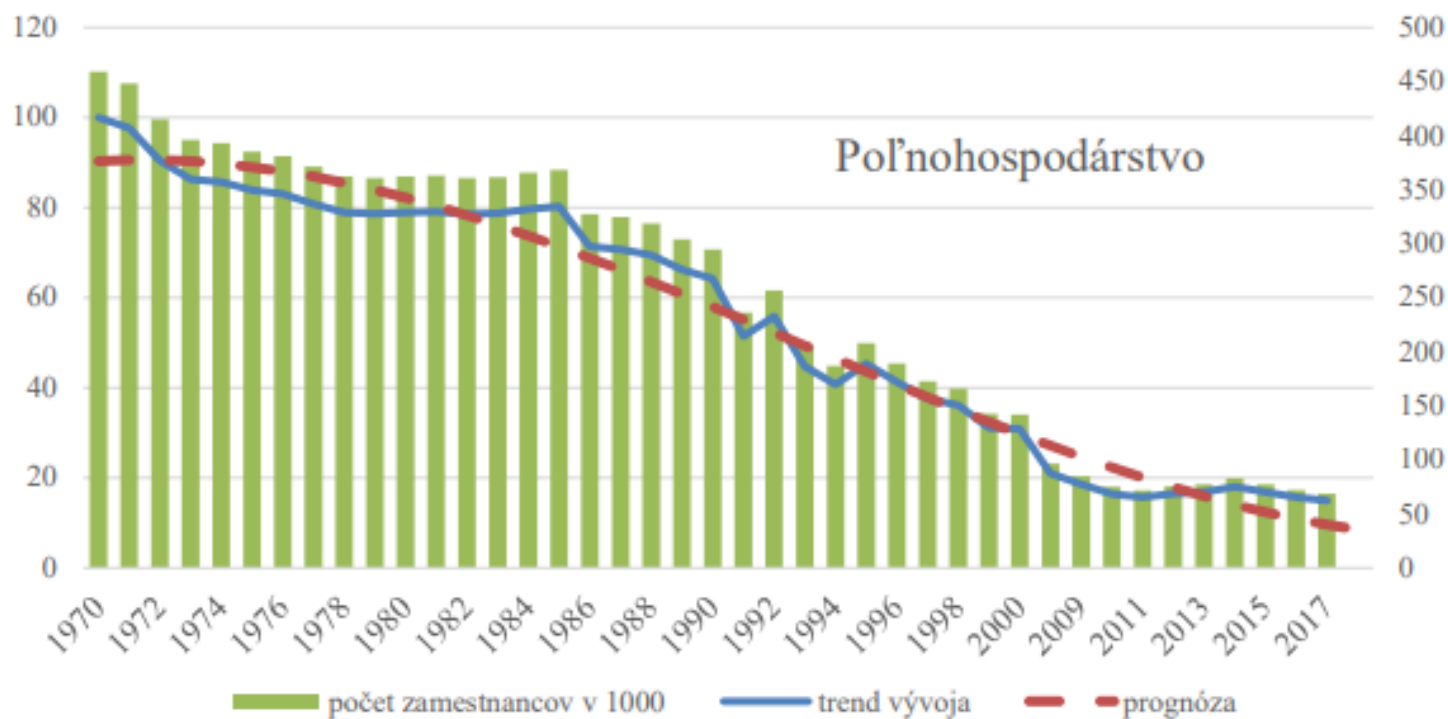
Ukazovateľ	Priemer 2016-2020	2020	2021*	Index 2021/2020	Index 2021/ Ø2016-2020	podiel v %	
						2020	2021
HPP v cenách roku 2015	2 094,1	2 018,2	1 964,2	97,32	93,8		
z toho: rastlinná produkcia	1 303,9	1 269	1 181,8	93,13	90,6	62,9	60,2
živočíšna produkcia	791,4	748,5	783,6	104,68	99	37,1	39,9
HPP v bežných cenách	2 095,8	2 086,1	2 279,7	109,28	108,8		
z toho: rastlinná produkcia	1 301,3	1 319,1	1 481,2	112,29	113,8	63,2	65
živočíšna produkcia	794,5	767	798,4	104,1	100,5	36,8	35

* pozn.: druhý odhad 2021

Prameň : ŠÚ SR, vyžiadané údaje, prepočty MPRV SR

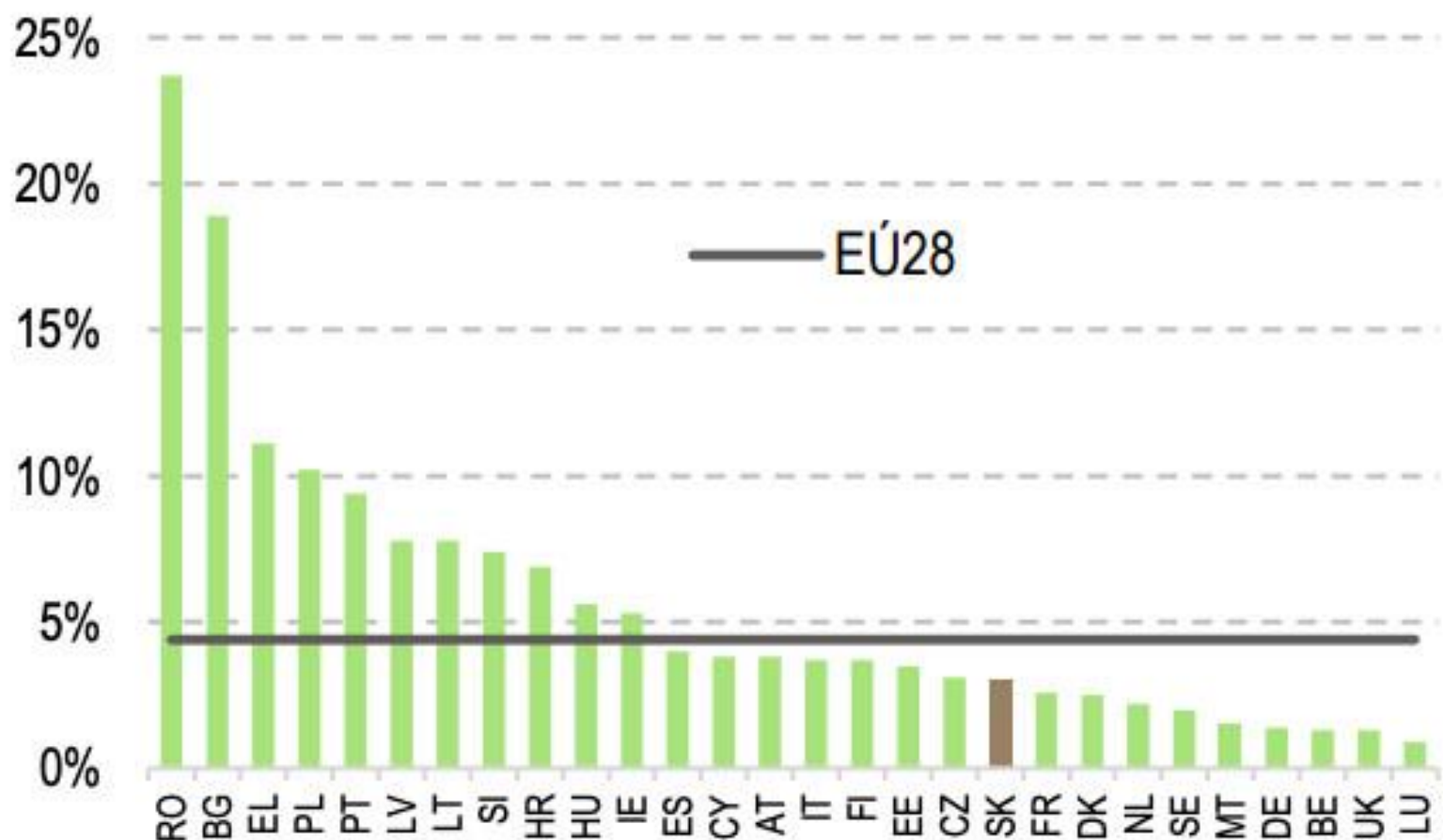
Vypracoval: MPRV SR

Vývoj zamestnanosti v poľnohospodárstve v období 1970 - 2017

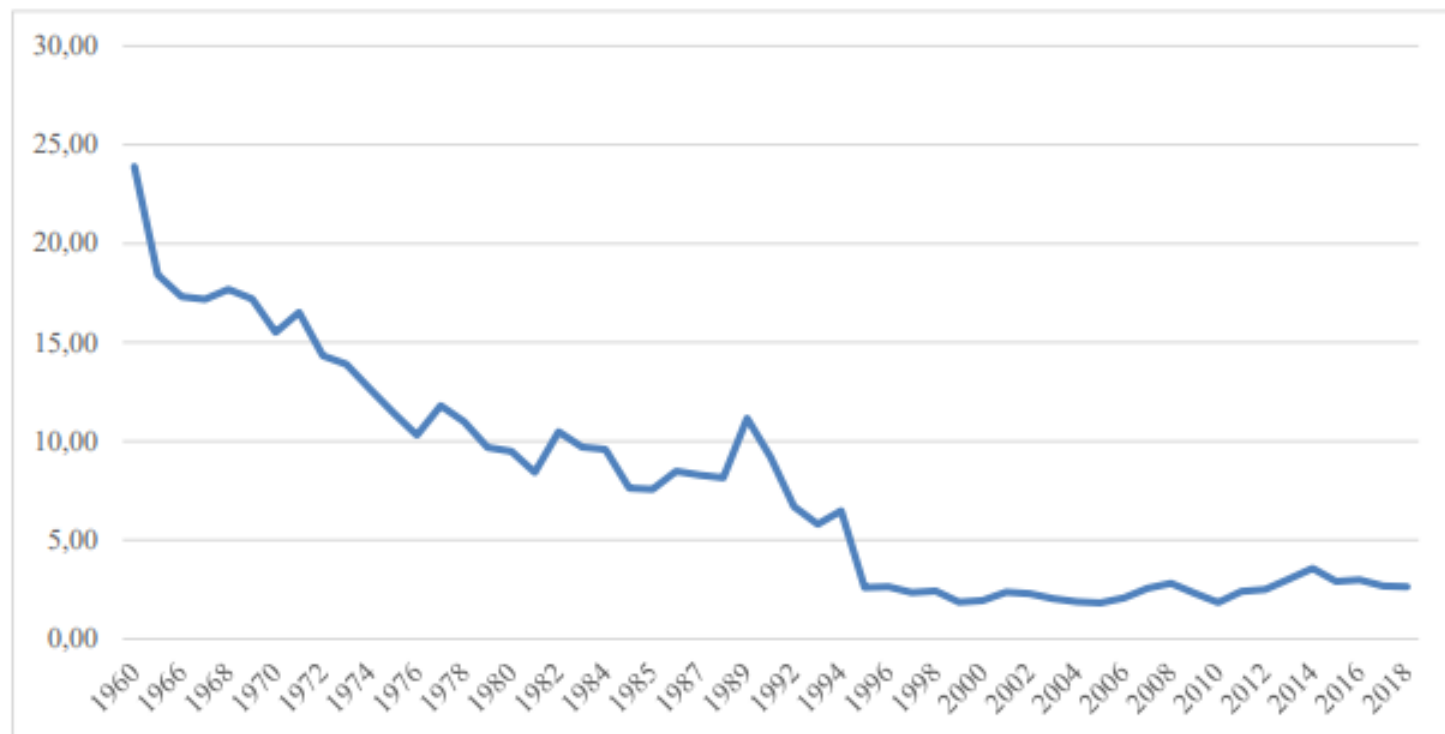
Ď zdroj: ŠÚ SR, 2020. Pozn.: Údaje za počet obyvateľov sú uvedené v 1000 vo vedľajšej osi.

Graf 7: Zamestnanosť v poľnohospodárstve, lesníctve a rybolove (% celkovej zamestnanosti) (2017)

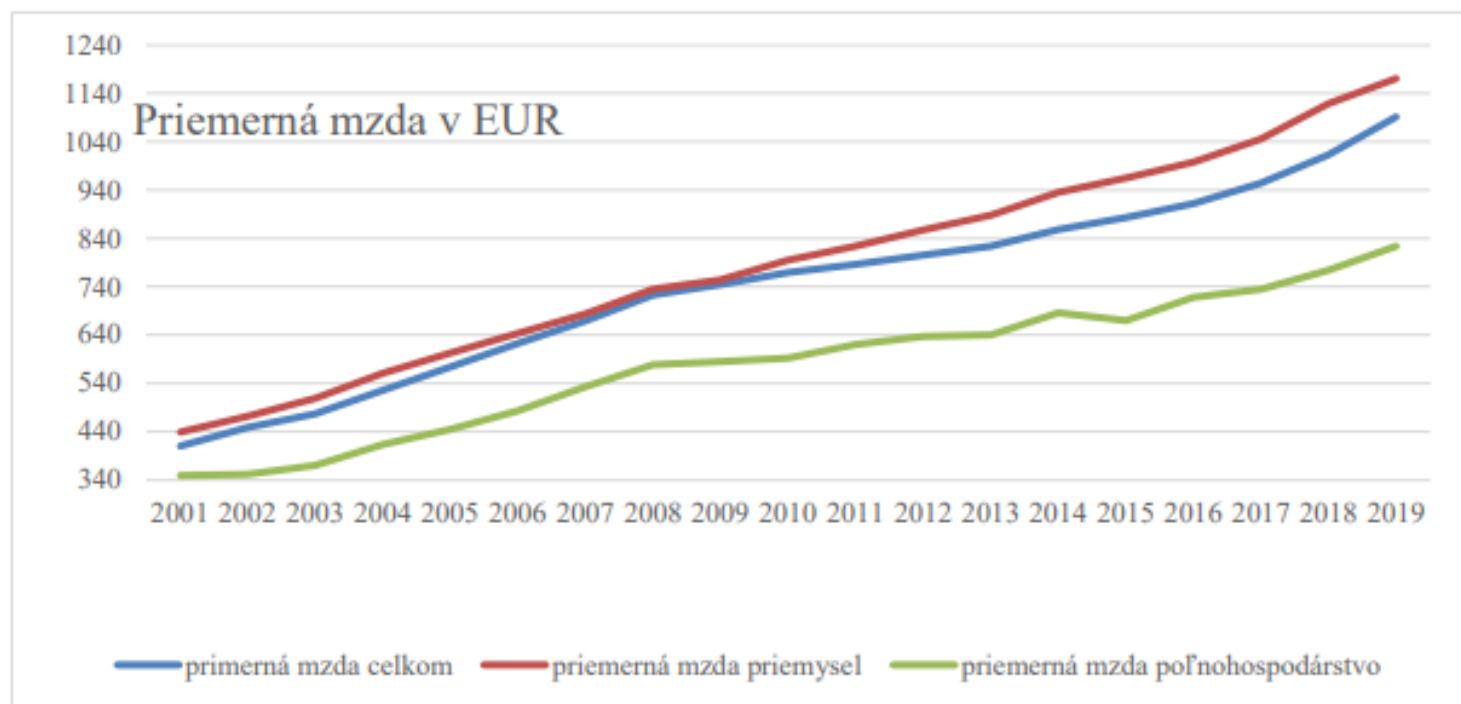
Zdroj: Eurostat

Obr. 5 Podiel poľnohospodárstva na vytvorenom HDP 1960 – 2018 v %

Zdroj: ŠÚ SR, 2020

Porovnanie priemernej mzdy v poľnohospodárstve s priemernou mzdou v priemysle a v NH

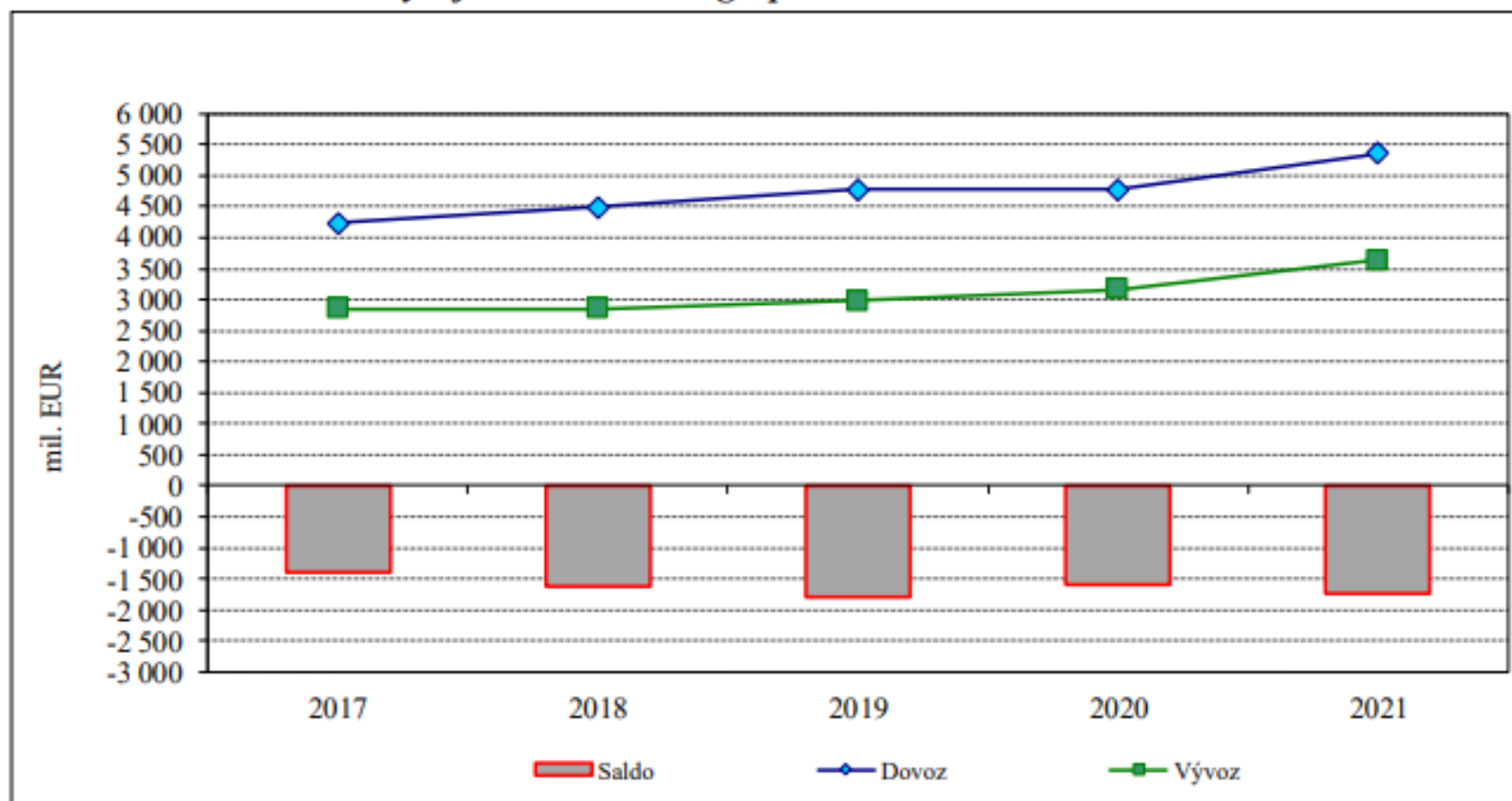
Zdroj: ŠÚ SR, 2020. Pozn.: Vzhľadom na rozdielnosť merných jednotiek sme sa rozhodli vývoj rozdeliť do troch obrázkov popisujúcich jednotlivé fázy.

Tab. 2 Podiel pôdohospodárstva a potravinárstva na základných ukazovateľoch hospodárstva SR

Ukazovateľ	Podiel v %		Rozdiel
	2020	2021	2021- 2020
Podiel pôdohospodárstva na:			
- hrubej pridanej hodnote (b. c.) ¹⁾	1,96	1,99	0,03
- hrubej pridanej hodnote (s. c.) ¹⁾	2,27	2,06	-0,21
- hrubej produkcii (b. c.) ¹⁾	2,03	1,85	-0,18
- medzispotrebe (b. c.) ¹⁾	2,08	1,77	-0,31
- medzispotrebe (s. c.) ¹⁾	2,33	1,95	-0,38
- tvorbe hrubého fixného kapitálu (b. c.) ¹⁾	3,69	3,63	-0,06
- zamestnanosti ¹⁾	2,93	2,81	-0,12
- priemernej mzde ¹⁾ *	76,96	77,04	0,08
Podiel výroby potravín a nápojov a tabak. výrobkov na:			
- hrubej pridanej hodnote (b. c.) ¹⁾	1,48	-	-
- hrubej pridanej hodnote (s. c.) ¹⁾	1,32	-	-
- hrubej produkcii (b. c.) ¹⁾	2,17	-	-
- medzispotrebe (b. c.) ¹⁾	2,64	-	-
- medzispotrebe (s. c.) ¹⁾	2,62	-	-
- tvorbe hrubého fixného kapitálu (b. c.) ¹⁾	1,97	2,26	0,29
- zamestnanosti ¹⁾	1,98	-	-
- priemernej mzde ¹⁾ *	88,2	85,55	-2,65
Podiel zahraničného agropotravinárskeho obchodu na:			
- vývoze ²⁾	4,17	4,12	-0,05
- dovoze ²⁾	6,57	6,20	-0,37

Prameň: prepočty MPRV SR s použitím prameňov:

Graf 29 Vývoj zahraničného agropotravinárskeho obchodu SR

Prameň: Štatistický úrad SR, údaje za roky 2016 až 2020 sú definitívne, údaje za rok 2021 sú predbežné (jún 2022)

Vypracoval: MPRV SR

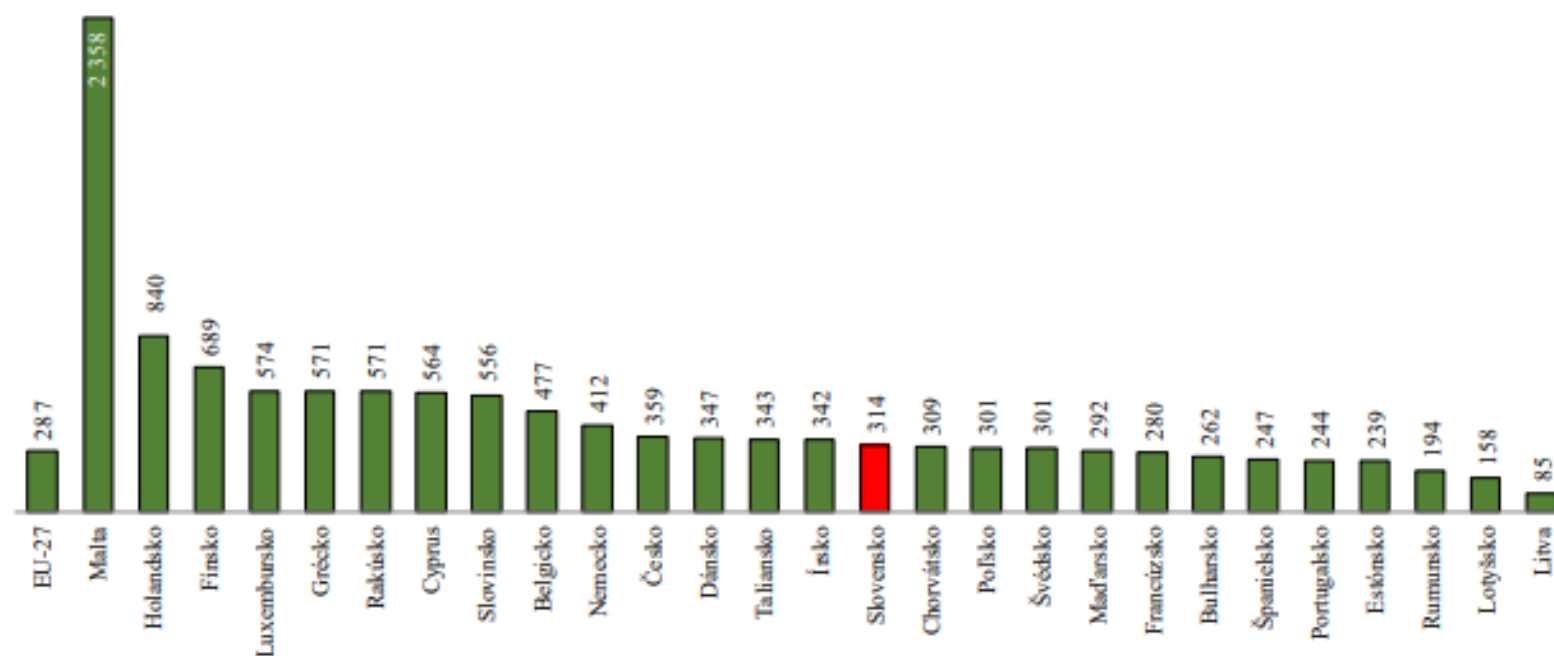
Súčasný stav poľnohospodárstva

- dostali sme sa do polohy, že sme veľkými producentmi obilnín a olejní.
- tým, že nám však klesajú stavy hospodárskych zvierat, stali sme sa producentmi a zároveň exportérmi základnej suroviny
- viac ako jeden milión ton nami dopestovaných obilnín vyvážame za hranice a naspäť dovážame pridanú hodnotu v podobe potravinárskych výrobkov

Súčasný stav poľnohospodárstva

- V rámci Európy stále nemáme vytvorené také podmienky, aby sme mohli povedať, že sme rovnocenne postavený vo vzťahu k ostatným krajinám a hlavne k EÚ-15.
- Pokračuje nevyvážený stav v otázke podpôr, ťaháme stále za kratší koniec pri podporách, ktoré dostávame.
- Ak je pri voľnom pohybe tovarov v EÚ niekto dotovaný podstatne vyššou sumou na hektár pôdy ako my, tak to je jasná odpoveď na to, že naša konkurenčná schopnosť nemôže byť na rovnakej úrovni, ale zaostáva

Graf 56 Podpora v € na hektár poľnohospodársky využívanej pôdy v roku 2020

Prameň: Eurostat, online data jún 2022

Vypracoval: MPRV SR

Rastlinná výroba SR

Tab. 16 *Štruktúra osevu vybraných plodín na ornej pôde*

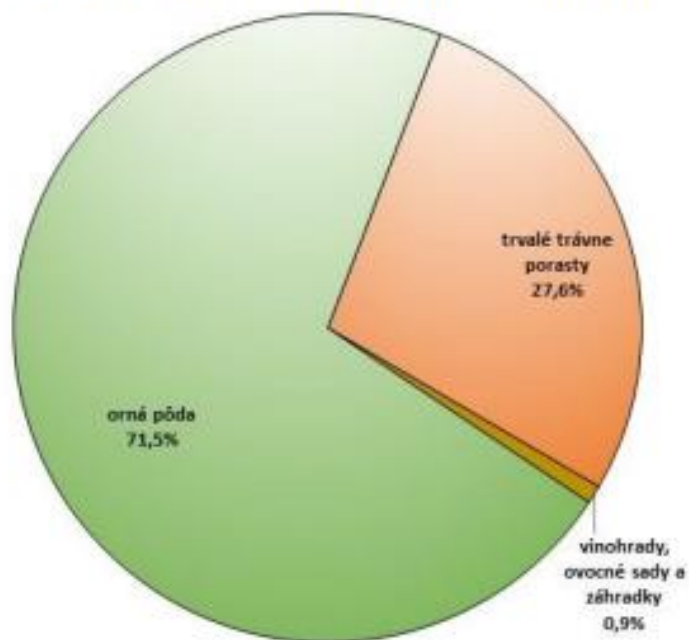
Skupina plodín	v tis. ha			podiel na ornej pôde v %		
	2020	2021	rozdiel 2021-2020	2020	2021	rozdiel 2021-2020
Obilniny spolu	761,28	720,70	-40,58	56,56	54,33	-2,23
z toho: pšenica	390,87	357,10	-33,77	29,04	26,92	-2,12
jačmeň	132,88	117,60	-15,28	9,87	8,87	-1,01
kukurica na zrno	196,58	203,40	6,82	14,60	15,33	0,73
raž	13,05	10,76	-2,28	0,97	0,81	-0,16
Cukrová repa technická	21,06	22,00	0,94	1,56	1,66	0,09
Zemiaky + sadivo zemiakov	7,44	6,10	-1,34	0,55	0,46	-0,09
Olejniny spolu	269,46	292,50	23,04	20,02	22,05	2,03
z toho: repka olejná	146,95	136,30	-10,65	10,92	10,28	-0,64
slnečnica	53,91	73,60	19,69	4,01	5,55	1,54
sója	51,89	63,99	12,10	3,86	4,82	0,97
Strukoviny spolu	11,92	13,70	1,78	0,89	1,03	0,15
Objemové krmoviny na o. p. spolu	213,69	204,30	-9,39	15,88	15,40	-0,47
Krmne okopaniny	0,14	0,05	-0,08	0,01	0,00	-0,01
Zelenina konzumná na ornej pôde	7,31	8,20	0,89	0,54	0,62	0,07

Poznámky: rozdiely v údajoch vyplývajú zo zaokrúhlenia čísel

Prameň: ŠÚ SR – Súpis plôch osiatych poľnohospodárskymi plodinami k 20.5.2021 na ornej pôde bez odhadu za domáce záhradky

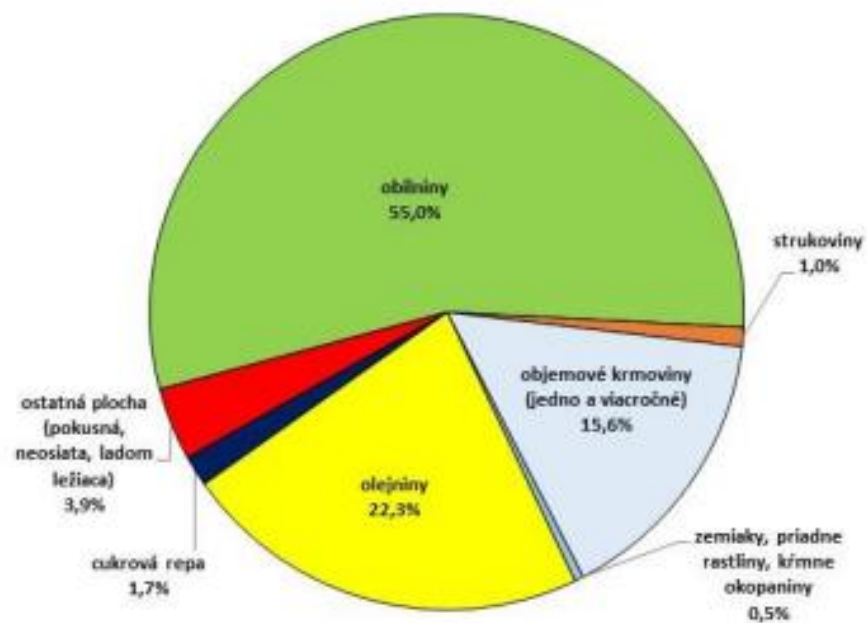
Vypracoval: MPRV SR

Graf 16 Štruktúra využívanej poľnohosp. pôdy

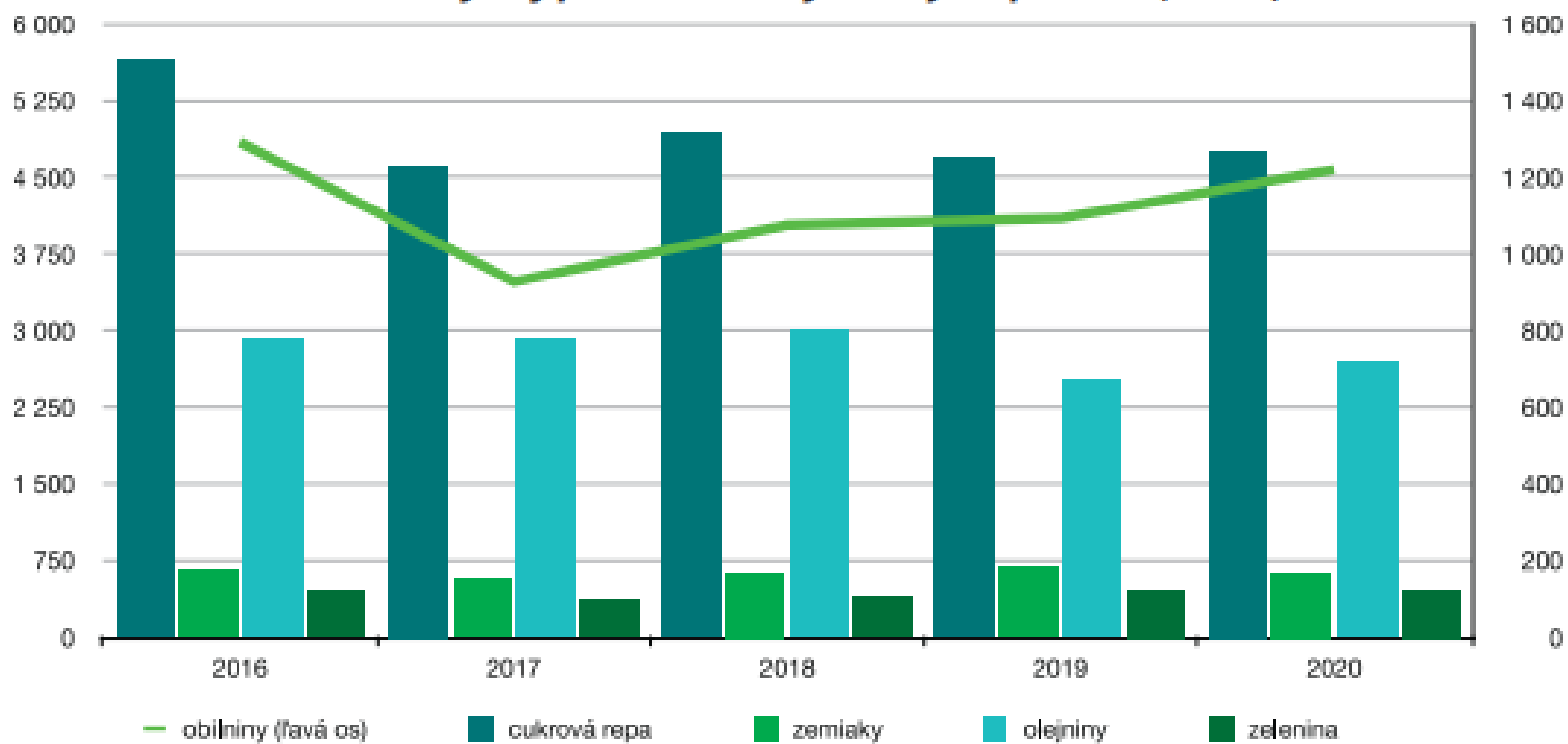
Prameň: ŠÚ SR; Vypracoval: MPRV SR

Graf 17 Štruktúra ornej pôdy

rok 2021

Graf 15 Vývoj produkcie vybraných plodín (tis. t)

Graf 18 Vývoj produkcie obilnín v tis. t

Graf 19 Vývoj produkcie iných plodín v tis. t

Prameň: ŠÚ SR,
Vypracoval: MPRV SR

Tab. 18 *Ponuka a dopyt vybraných poľnohospodárskych komodít v SR v hospodárskom roku 2021/2022, (predbežné údaje), v tis. t (víno v tis. hl)*

Komodita	Ponuka	Dopyt	Rozdiel	Produkcia **	Spotreba	Podiel produkcie k spotrebe (%)
Obilniny spolu	6 864,0	4 367,5	2 496,5	4 308,0	2 705,0	159,3
z toho: pšenica	2 153,4	2 137,0	16,4	2 002,2	1 015,0	197,3
jačmeň	727,9	702,0	25,9	592,7	602,0	98,5
kukurica na zrno	3 677,8	1 405,5	2 272,3	1 597,7	1 002,0	159,5
raž	81,4	50,2	31,2	36,1	29,2	123,6
ovos	94,2	33,7	60,5	36,6	23,7	154,4
ostatné obilniny	129,3	39,1	90,2	42,7	33,1	129,0
Olejniny spolu	835,8	835,8	0,0	786,3	326,3	240,9
z toho: repka olejná	433,4	433,4	0,0	420,1	242,7	173,1
slnečnica	211,8	211,8	0,0	195,2	10,5	1 858,8
sója	176,2	176,2	0,0	161,4	62,8	257,1
Zemiaky spolu*	372,8	360,0	12,8	151,1	338,0	44,7
Strukoviny spolu	53,5	35,1	18,4	29,4	20,2	145,7
z toho: hrach siaty	41,5	25,2	16,3	25,9	13,2	195,9
Ovocie spolu***	139,8	139,8	0,0	37,7	102,0	36,9
Zelenina spolu	590,2	590,2	0,0	316,4	406,9	77,8
Víno	1 543,0	1 110,0	433,0	338,5	900,0	37,6

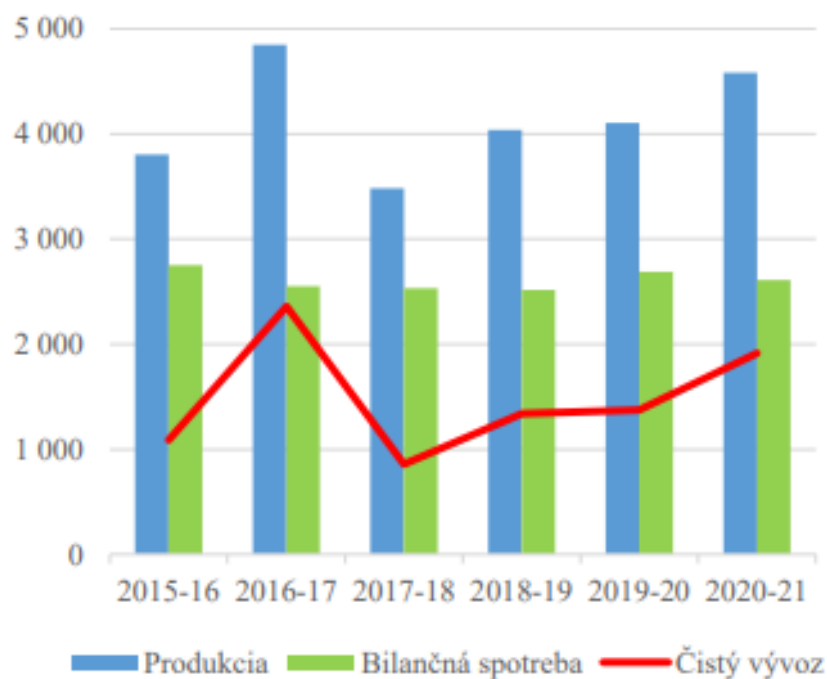
Poznámka: *štatistický údaj o zásobách sa nevyskytuje

**skutočnosť

***jedná sa o ovocie mierneho pásma

Prameň: Komoditné situačné a výhľadové správy, MPRV SR, ŠÚ SR, ÚKSUP

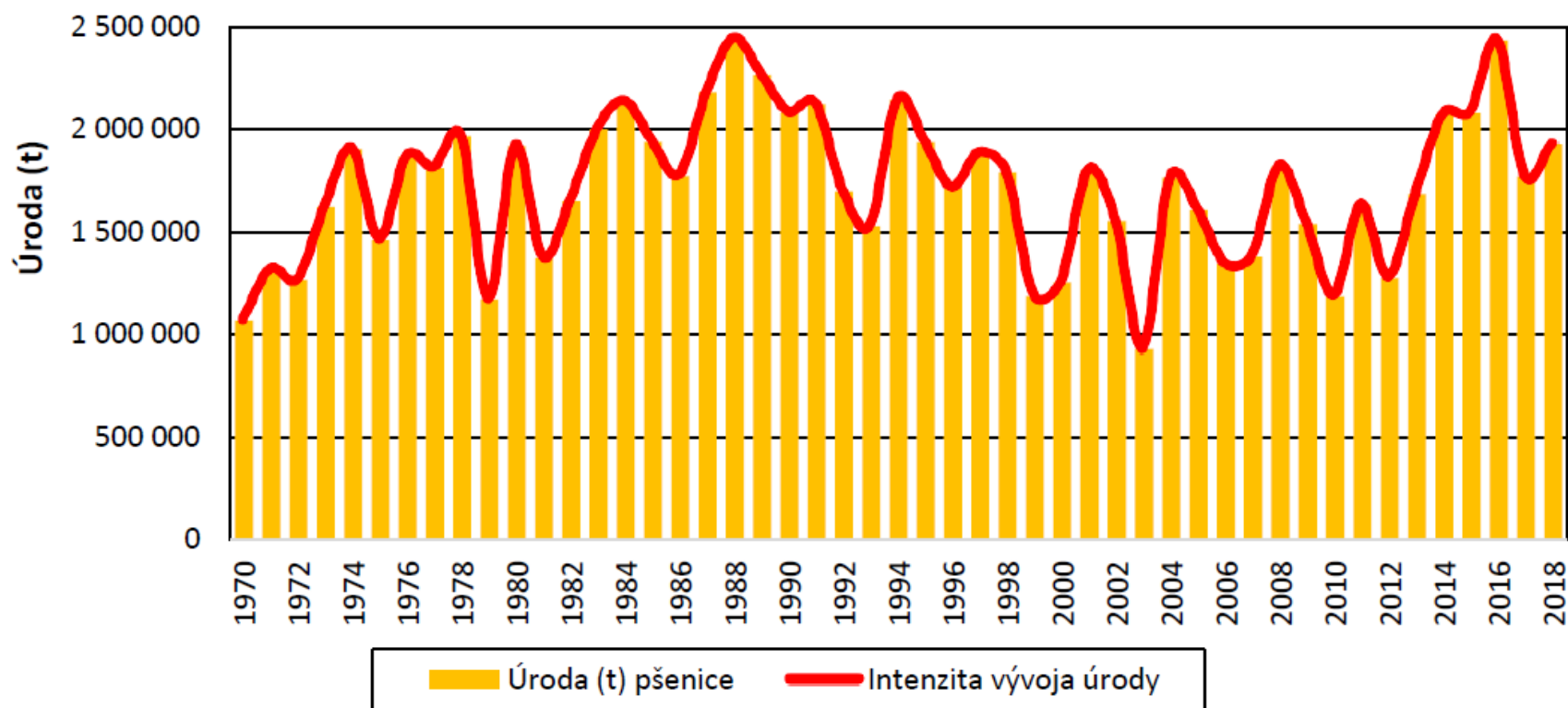
Vypracoval: MPRV SR

Obrázok 14: Vývoj základných bilančných ukazovateľov obilnín spolu na trhu SR (v tis. t) a produkčná sebestačnosť SR v obilninách (v %)

Zdroj: vlastné spracovanie podľa situačnej a výhľadovej správy NPPC-VÚEPP Obilniny

Dlhodobý vývoj úrody pšenice (v tonách) na Slovensku v rokoch 1970 - 2018

Graf č. 1

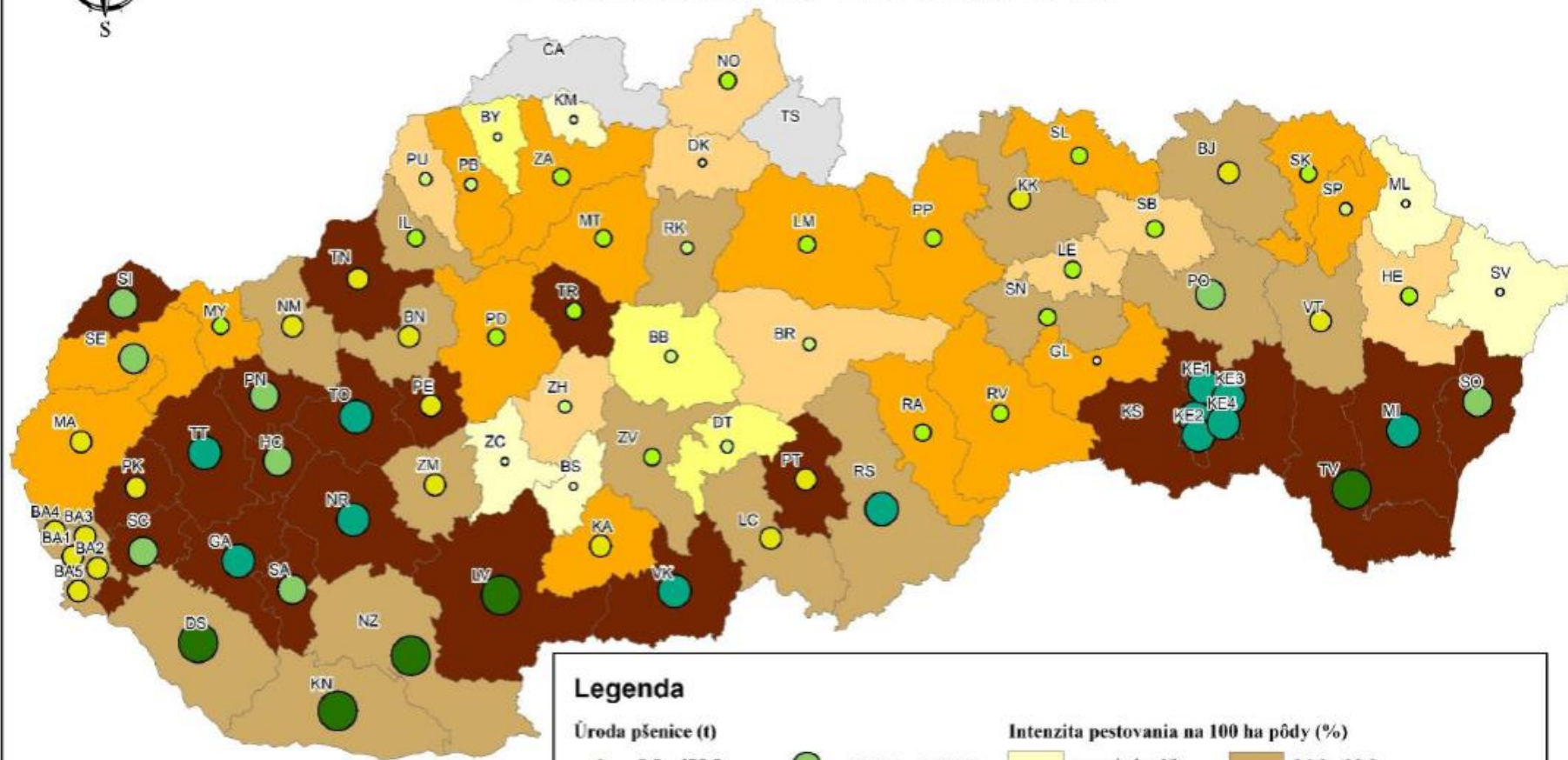
Zdroj: ŠÚ SR, 2020

Obrázok 15: Vývoj základných bilančných ukazovateľov pšenice na trhu SR (v tis. t) a produkčná sebestačnosť SR v pšenici (v %)

Zdroj: vlastné spracovanie podľa situačnej a výhľadovej správy NPPC-VÚEPP Obilniny

Úroda a intenzita pestovania pšenice v okresoch SR k 20.5.2019

Legenda

Úroda pšenice (t)

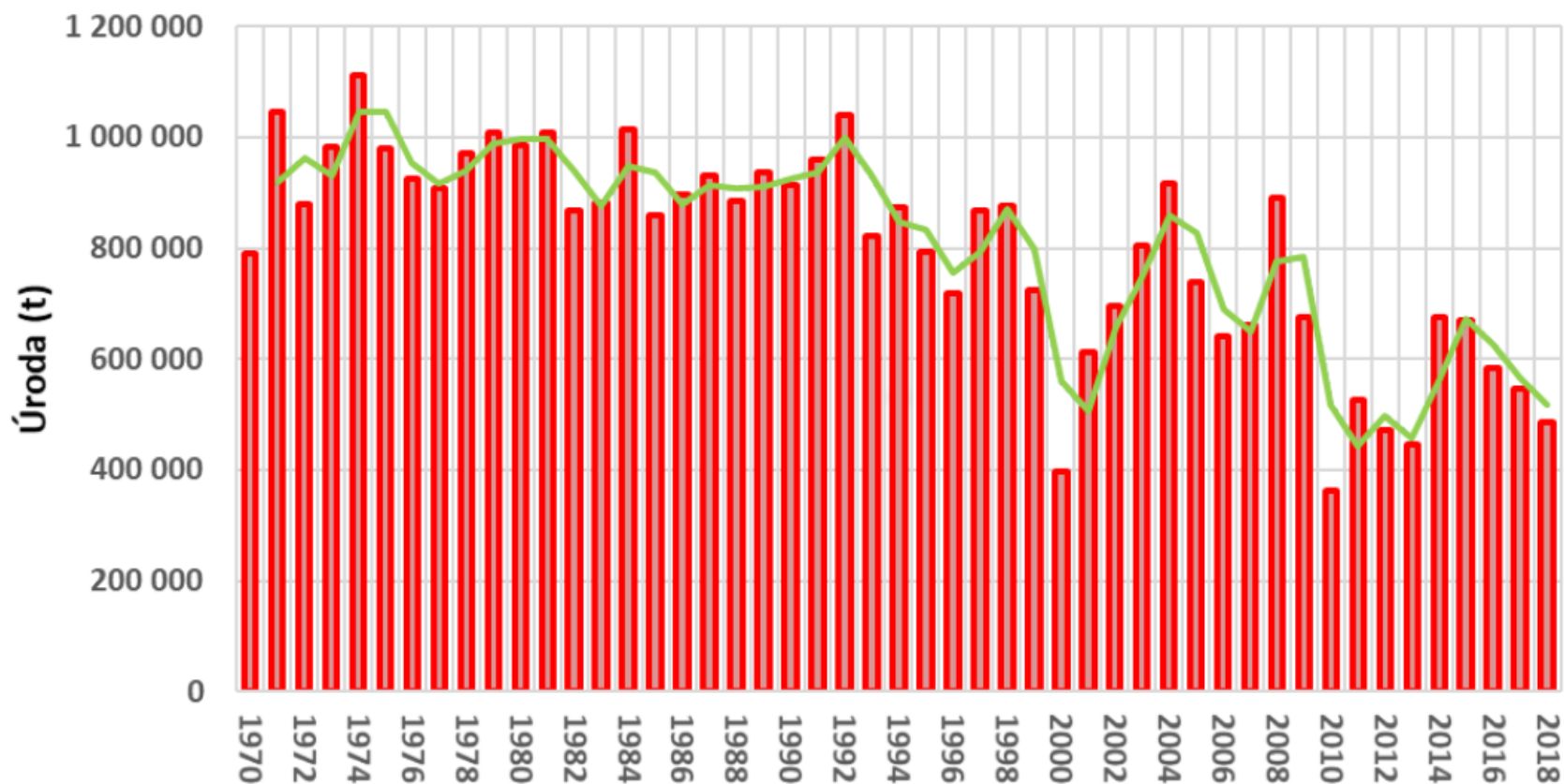
- 0,0 - 499,9
- 500,0 - 999,9
- 1 000,0 - 2 999,9
- 3 000,0 - 5 999,9
- 6 000,0 - 9 999,9
- 10 000,0 - 19 999,9
- viac ako 20 000

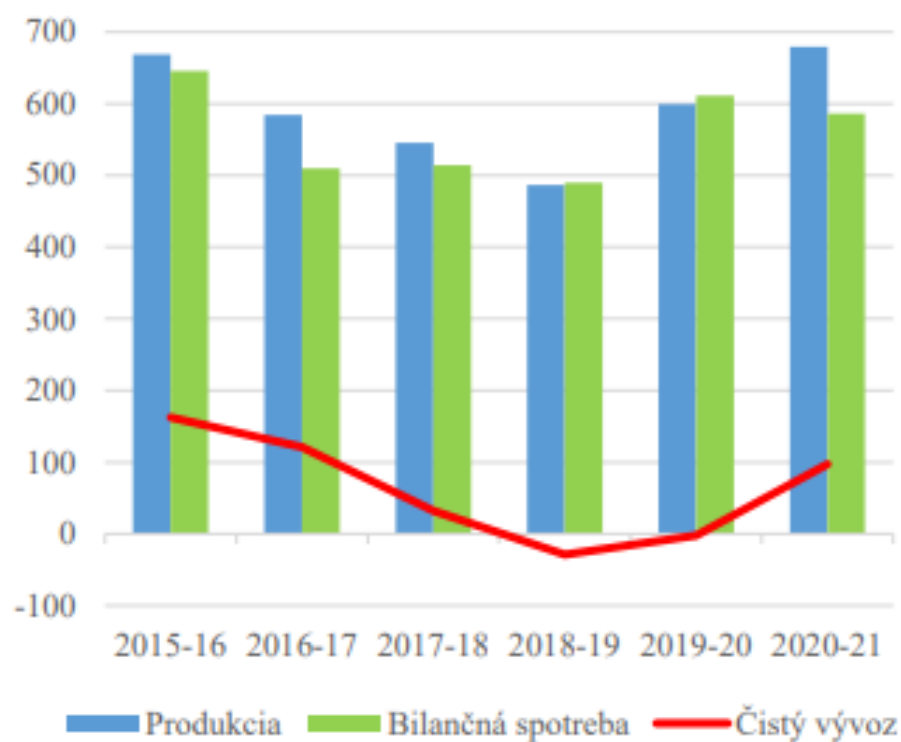
Intenzita pestovania na 100 ha pôdy (%)

- menej ako 10
- 11,0 - 15,9
- 16,0 - 20,9
- 21,0 - 25,9
- 26,0 - 30,9
- viac ako 30,9
- žiadne údaje

0 25 50 75 100 km

Dlhodobý vyvoj úrody jačmeňa 1970 - 2018

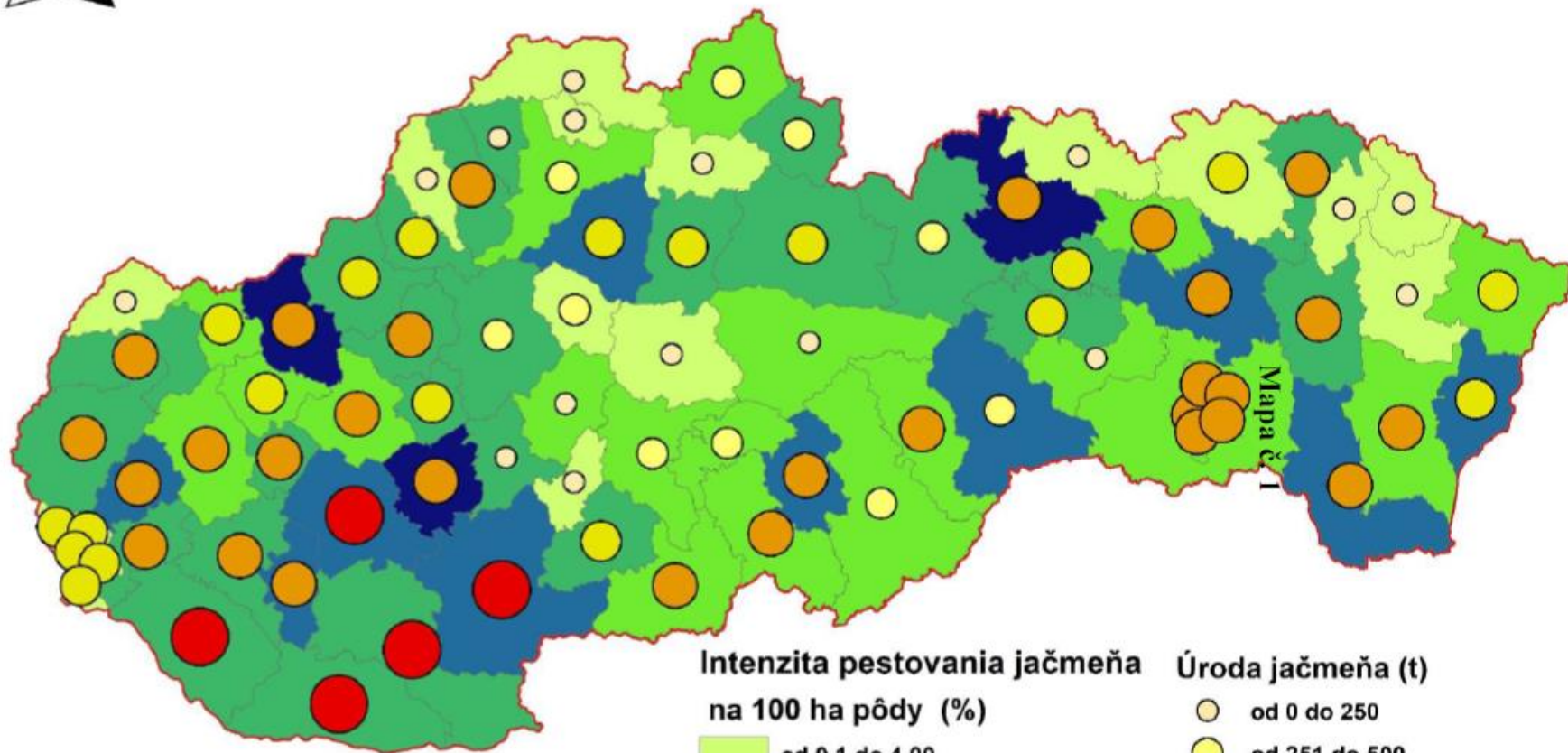

Obrázok 18: Vývoj základných bilančných ukazovateľov jačmeňa na trhu SR (v tis. t) a produkčná sebestačnosť SR v jačmeni (v %)

Zdroj: vlastné spracovanie podľa situačnej a výhľadovej správy NPPC-VÚEPP Obilniny

Úroda a intenzita pestovania jačmeňa v okresoch SR k 20.05.2019

**Intenzita pestovania jačmeňa
na 100 ha pôdy (%)**

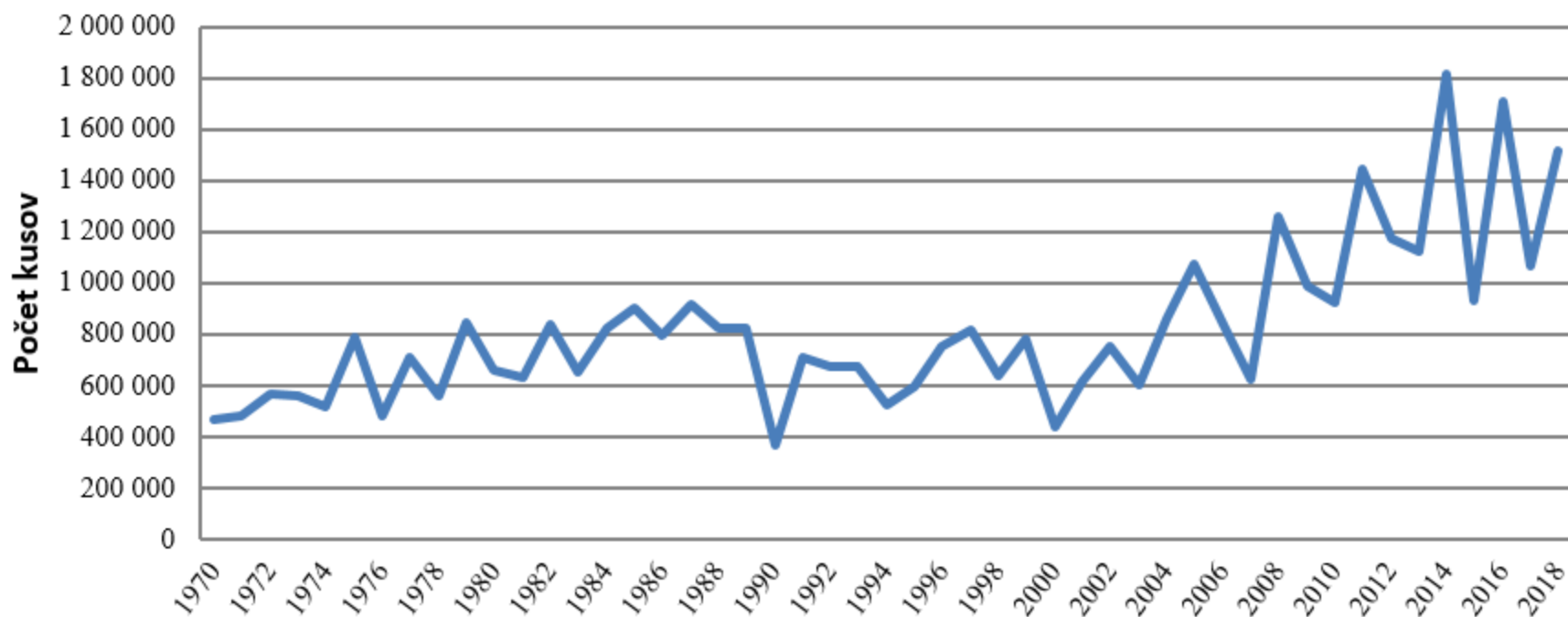

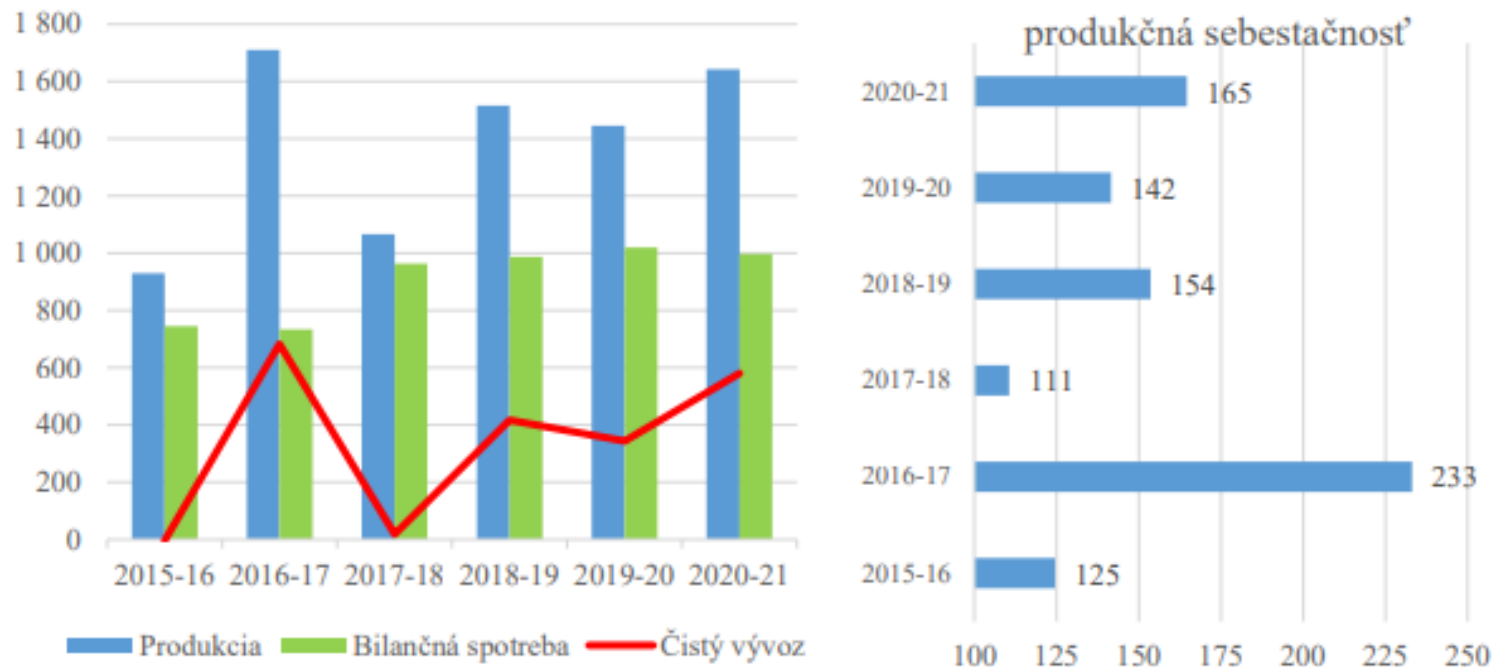
Úroda jačmeňa (t)

0 30 60 90 120 km

Vývoj úrody kukurice na zrno od roku 1970-2018

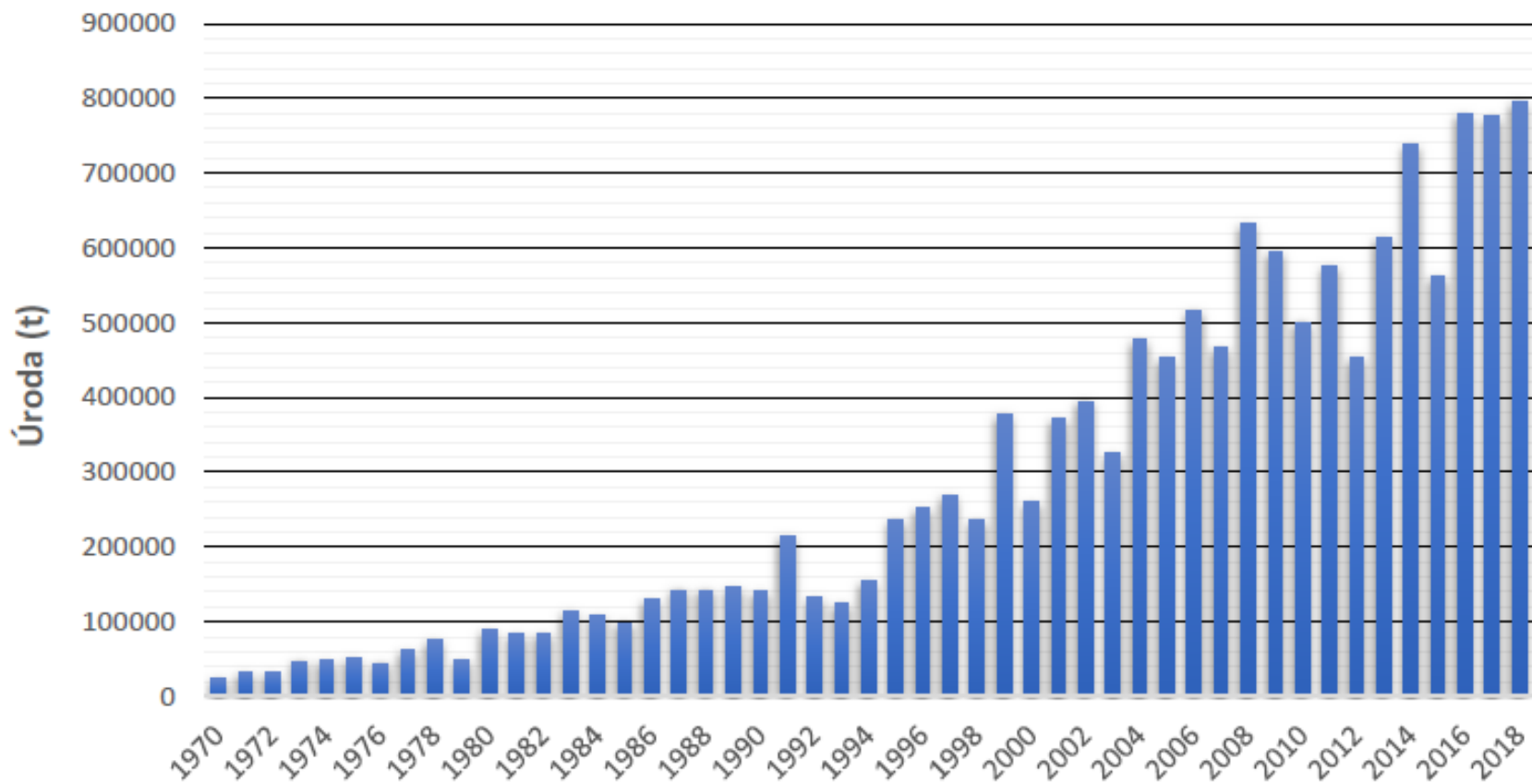

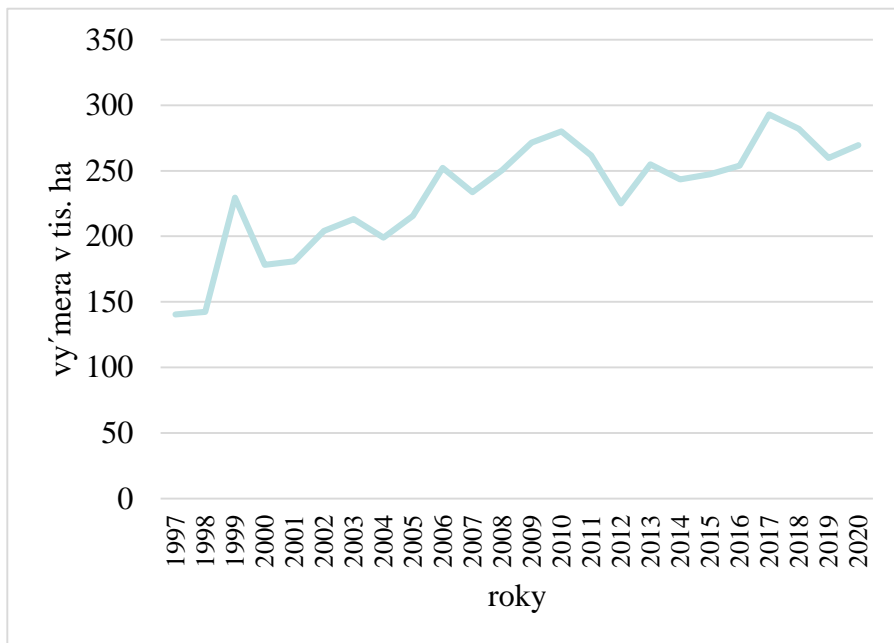

Obrázok 21: Vývoj základných bilančných ukazovateľov kukurice na zrno na trhu SR (v tis. t) a produkčná sebestačnosť SR v kukurici (v %)

Zdroj: vlastné spracovanie podľa situačnej a výhľadovej správy NPPC-VÚEPP Obilniny

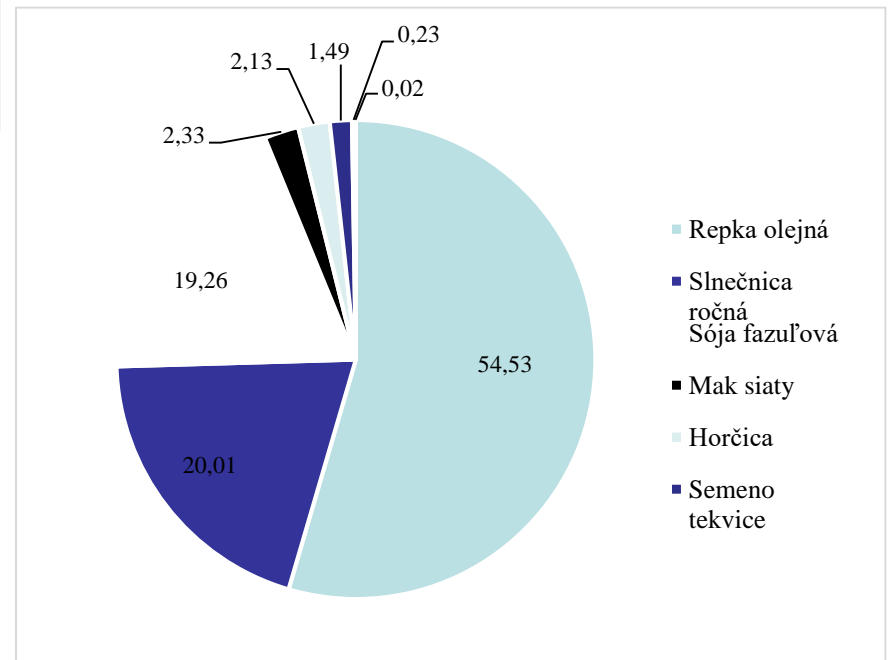
Úroda olejnin spolu 1970 - 2018

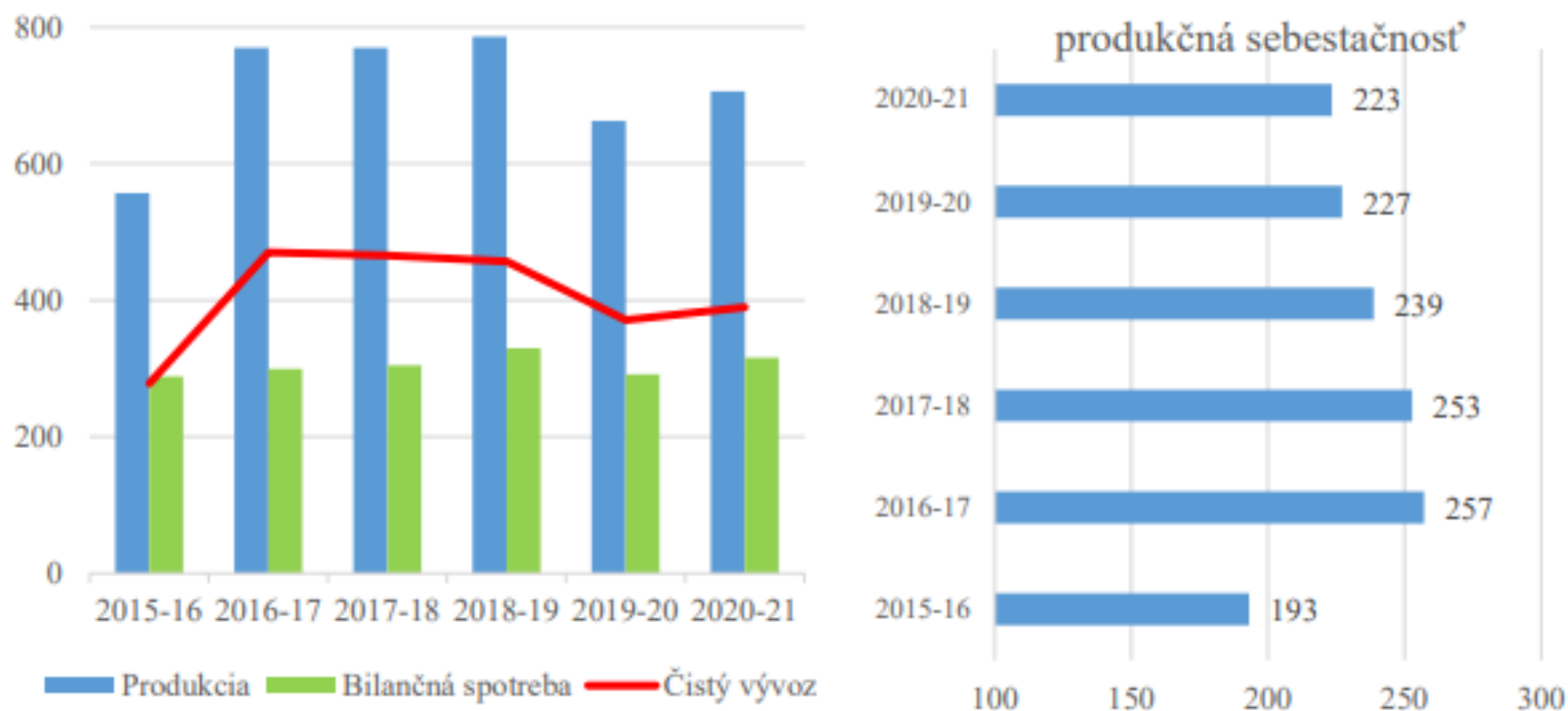
Vývoj osiatych plôch olejnín v rokoch 1997 - 2020

Zdroj: ŠÚ SR, 2020

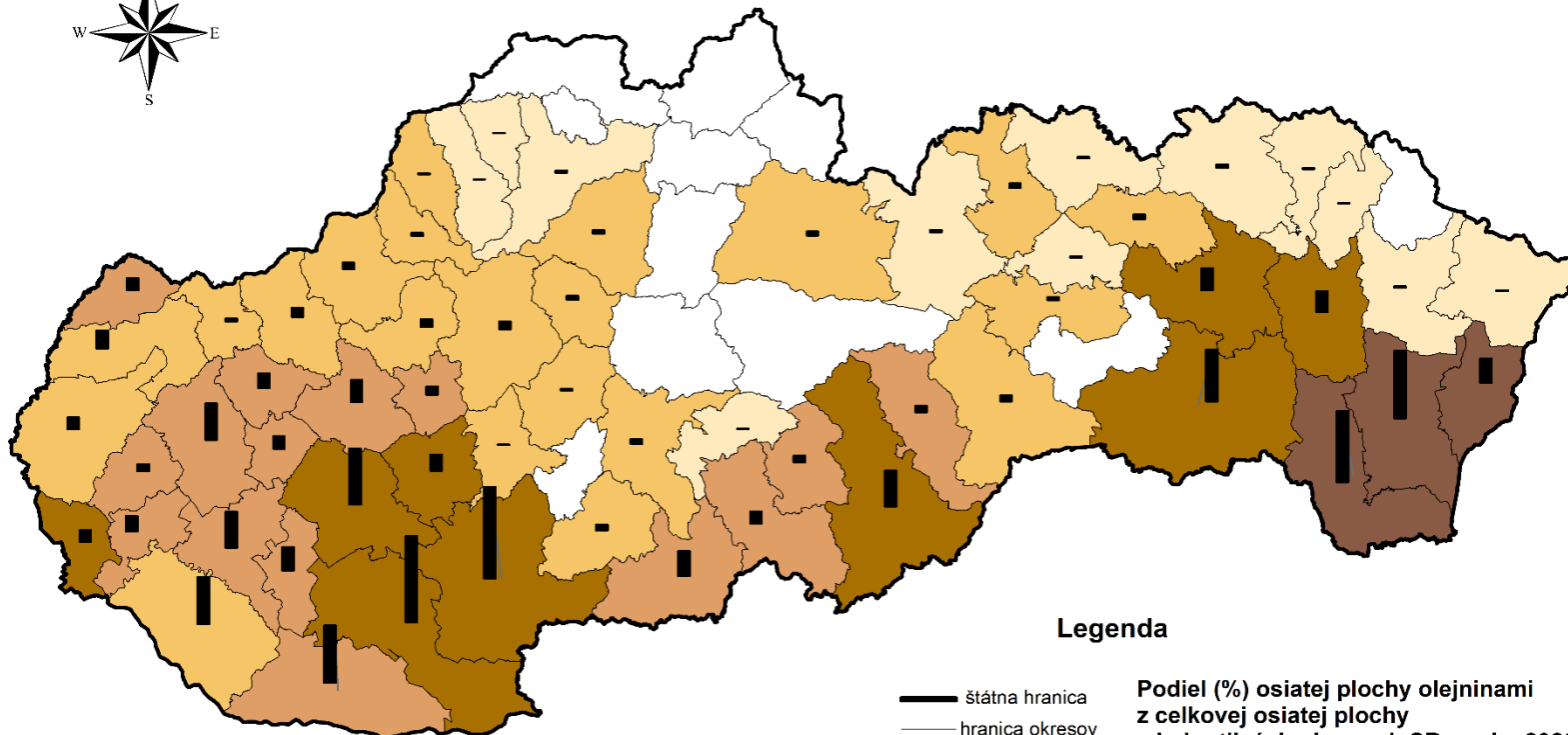
Osevná plocha olejnín na SR v roku 2020 v (%)

Zdroj: ŠÚ SR, 2020

Obrázok 26: Vývoj základných bilančných ukazovateľov olejní spolu na trhu SR (v tis. t) a produkčná sebestačnosť SR v olejninách (v %)

Zdroj: vlastné spracovanie podľa situačnej a výhľadovej správy NPPC-VÚEPP Olejníny

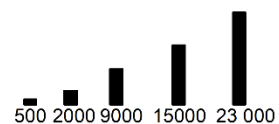
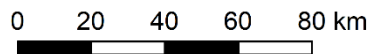
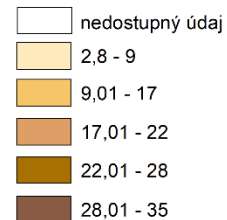

Legenda

— štátna hranica
— hranica okresov

Osiata plocha (ha)
olejninami v jednotlivých
okresoch SR v roku 2020

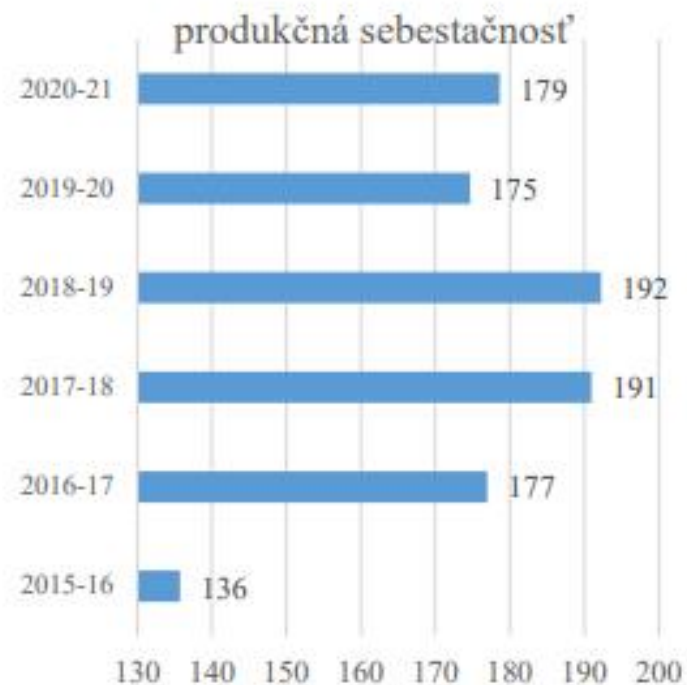
Podiel (%) osiatej plochy olejninami
z celkovej osiatej plochy
v jednotlivých okresoch SR v roku 2020

Autor: Ivana Mihalčová

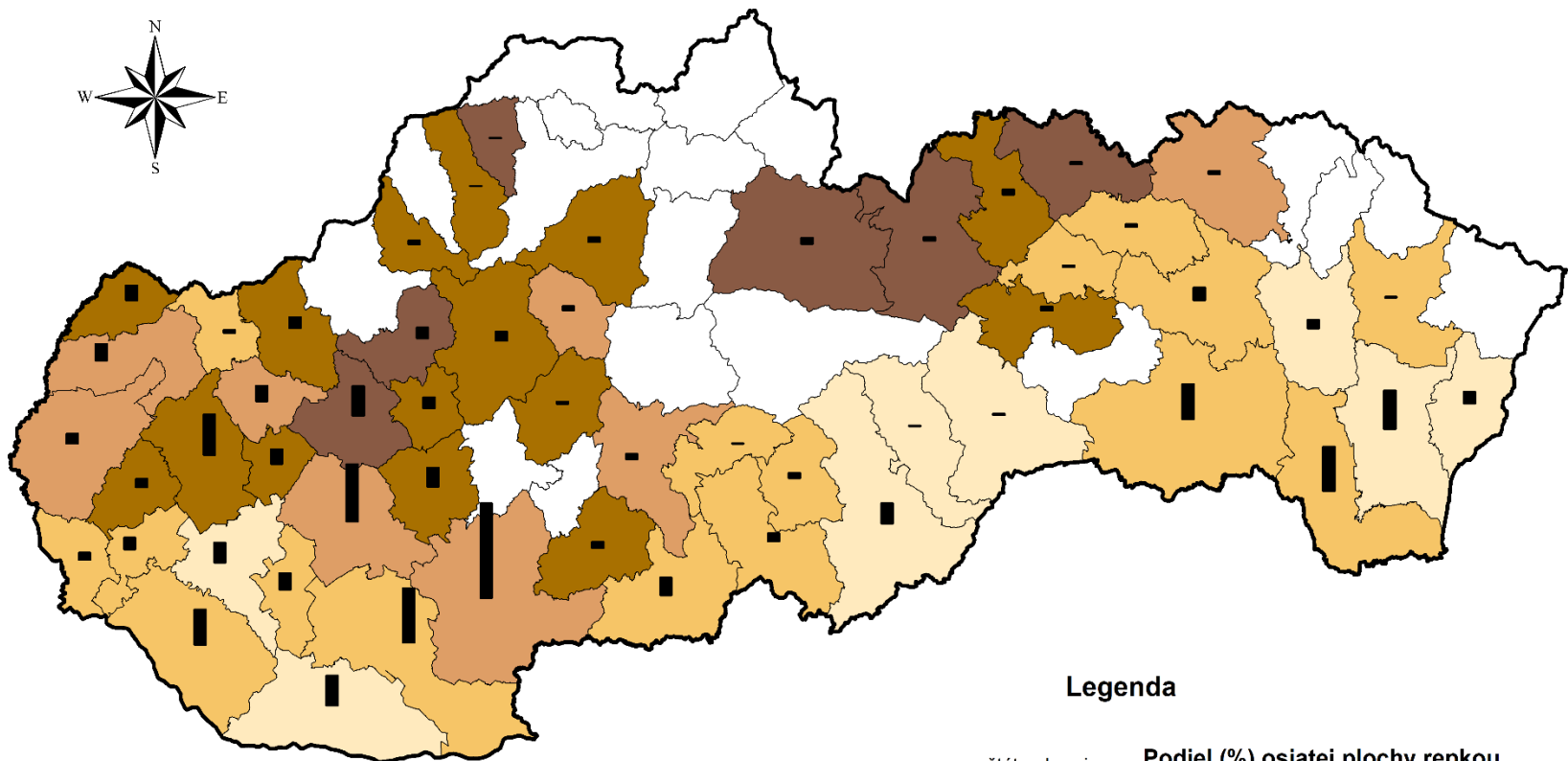
Priestorová diferenciácia pestovania olejnín v roku 2020

Zdroj: ŠÚ SR, 2020

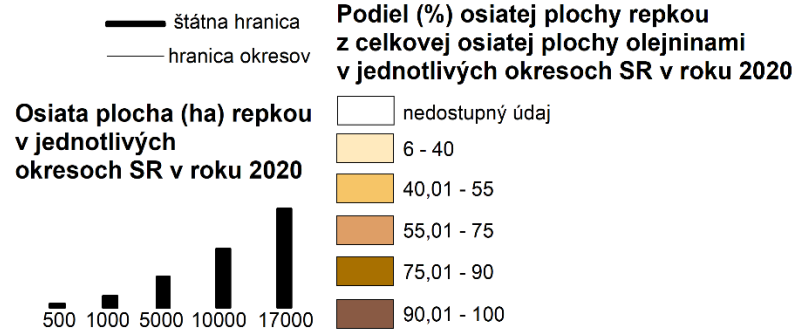

Obrázok 27: Vývoj základných bilančných ukazovateľov repky olejnej na trhu SR (v tis. t) a produkčná sebestačnosť SR v repke olejnej (v %)

Zdroj: vlastné spracovanie podľa situačnej a výhľadovej správy NPPC-VÚEPP Olejníny

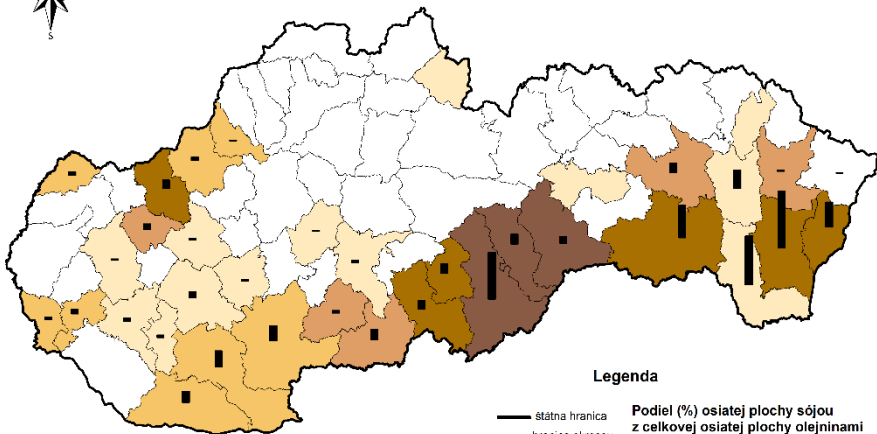
Legenda

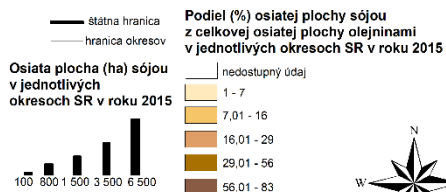
Autor: Ivana Mihalčová

Priestorová diferenciácia pestovania repky olejnej v roku 2020

Zdroj: ŠÚ SR, 2020

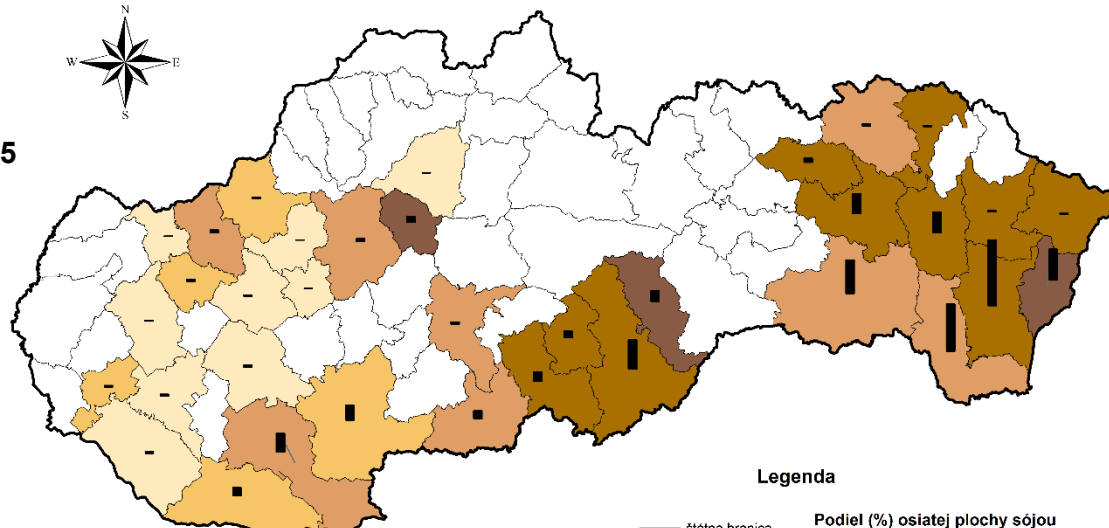
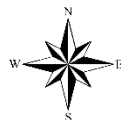

Legenda

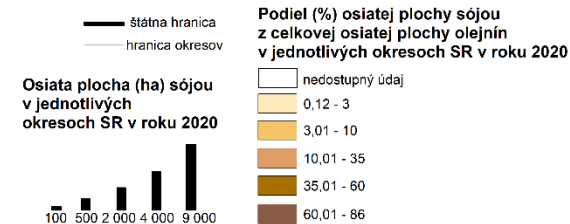

Priestorová diferenciácia pestovania sóje v roku 2020

Zdroj: ŠÚ SR, 2020

Legenda

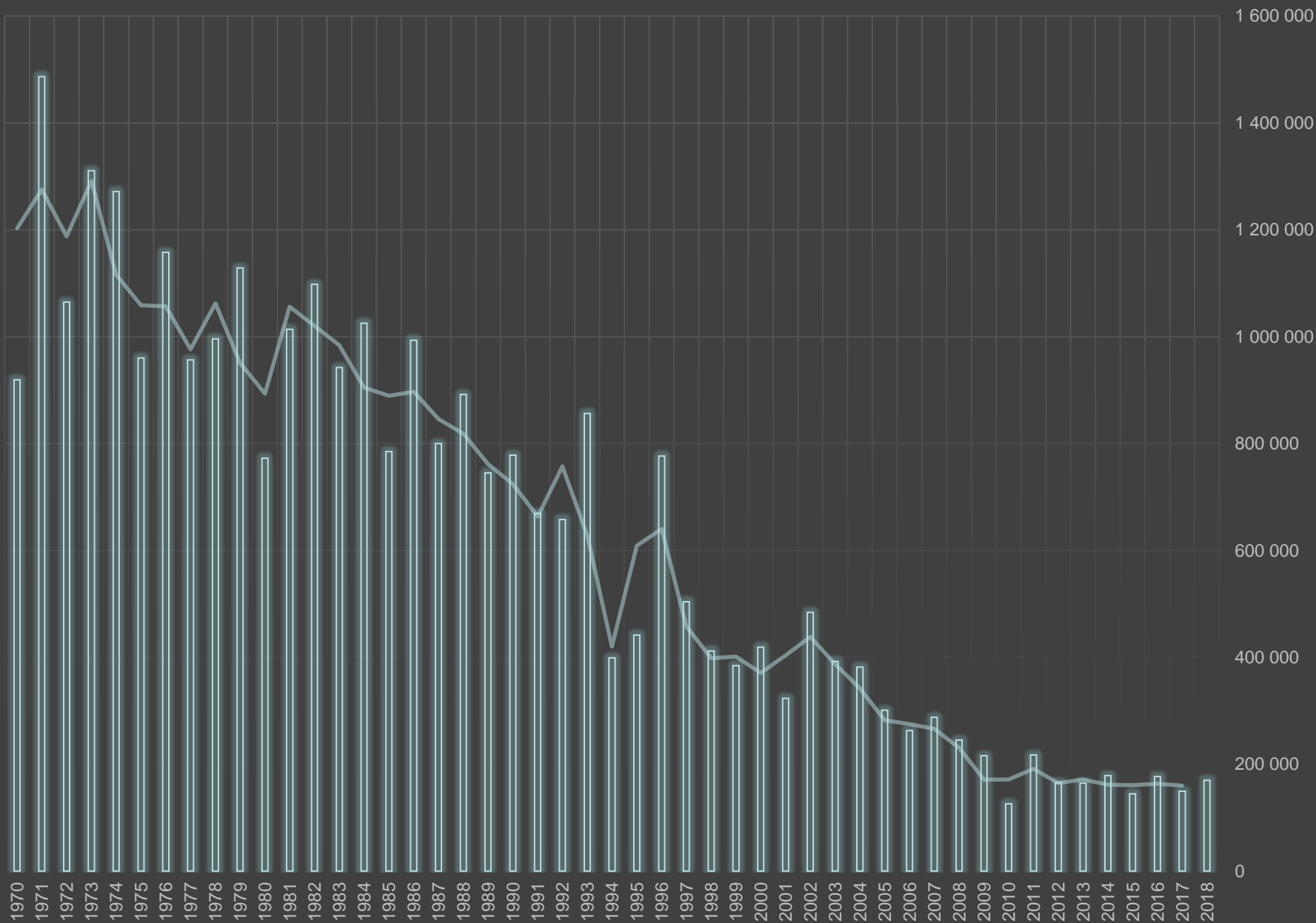

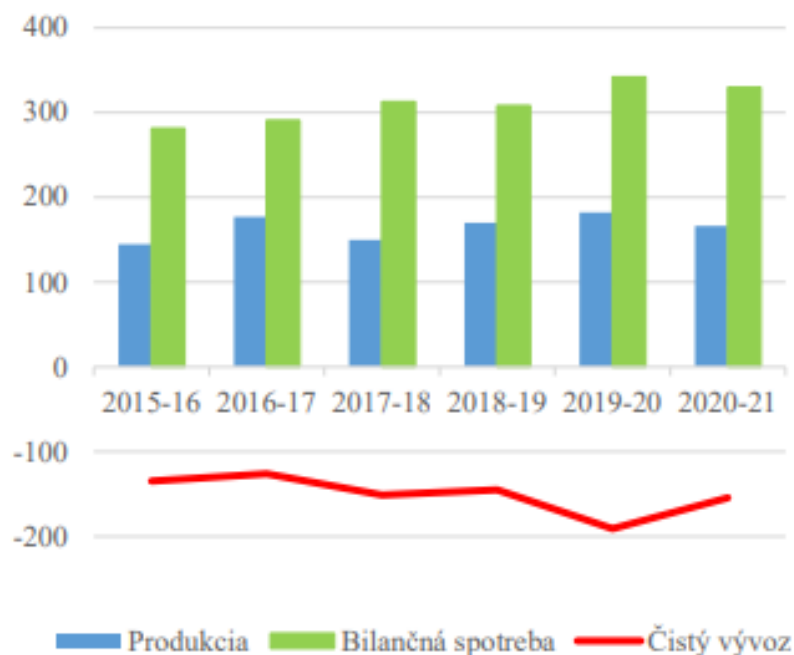
Priestorová diferenciácia pestovania sóje v roku 2015

Zdroj: ŠÚ SR, 2020

Autor: Ivana Mihalčová

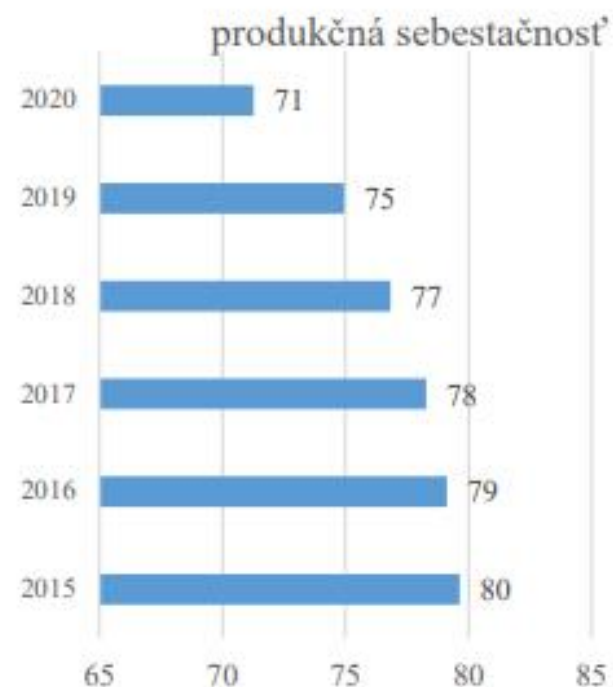
Vývoj úrody zemiakov (t) v rokoch 1970-2018

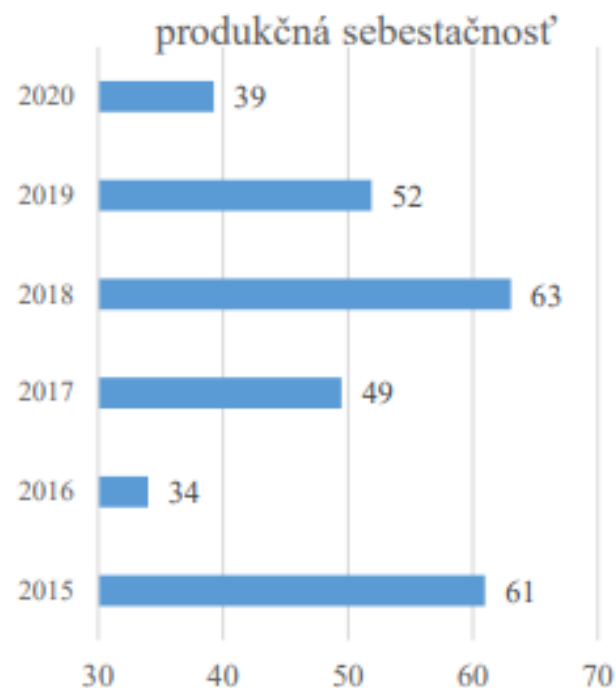
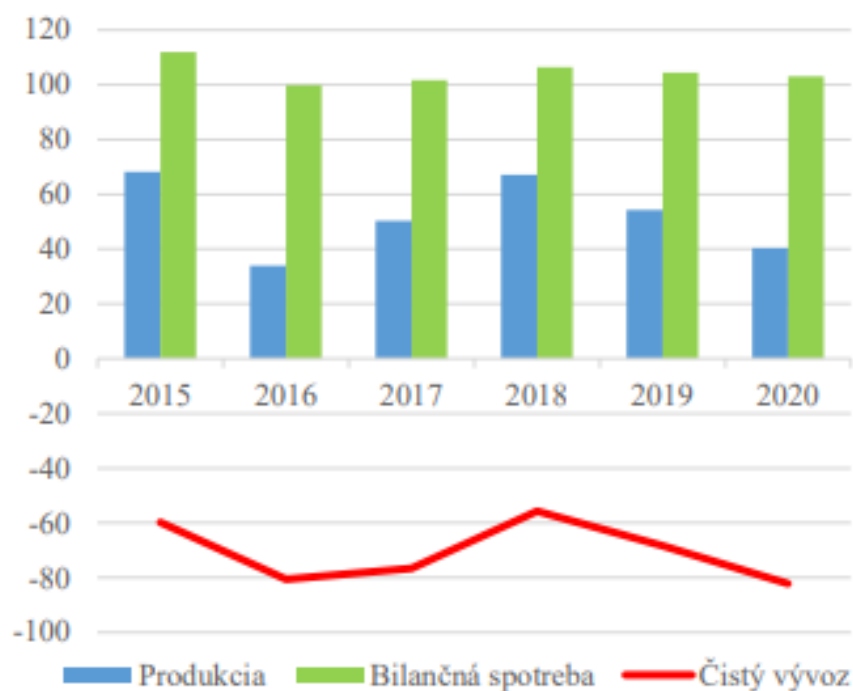
Obrázok 39: Vývoj základných bilančných ukazovateľov zemiakov na trhu SR (v tis. t) a produkčná sebestačnosť SR v zemiakoch (v %)

Zdroj: vlastné spracovanie podľa situačnej a výhľadovej správy NPPC-VÚEPP Zemiaky

Obrázok 41: Vývoj základných bilančných ukazovateľov zeleniny na trhu SR (v tis. t) a produkčná sebestačnosť SR v zelenine (v %)

Zdroj: vlastné spracovanie podľa situačnej a výhľadovej správy NPPC-VÚEPP Ovocie a zelenina

Obrázok 45: Vývoj základných bilančných ukazovateľov ovocia mierneho pásma na trhu SR (v tis. t) a produkčná sebestačnosť SR v ovocí mierneho pásma (v %)

Zdroj: vlastné spracovanie podľa situačnej a výhľadovej správy NPPC-VÚEPP Ovocie a zelenina

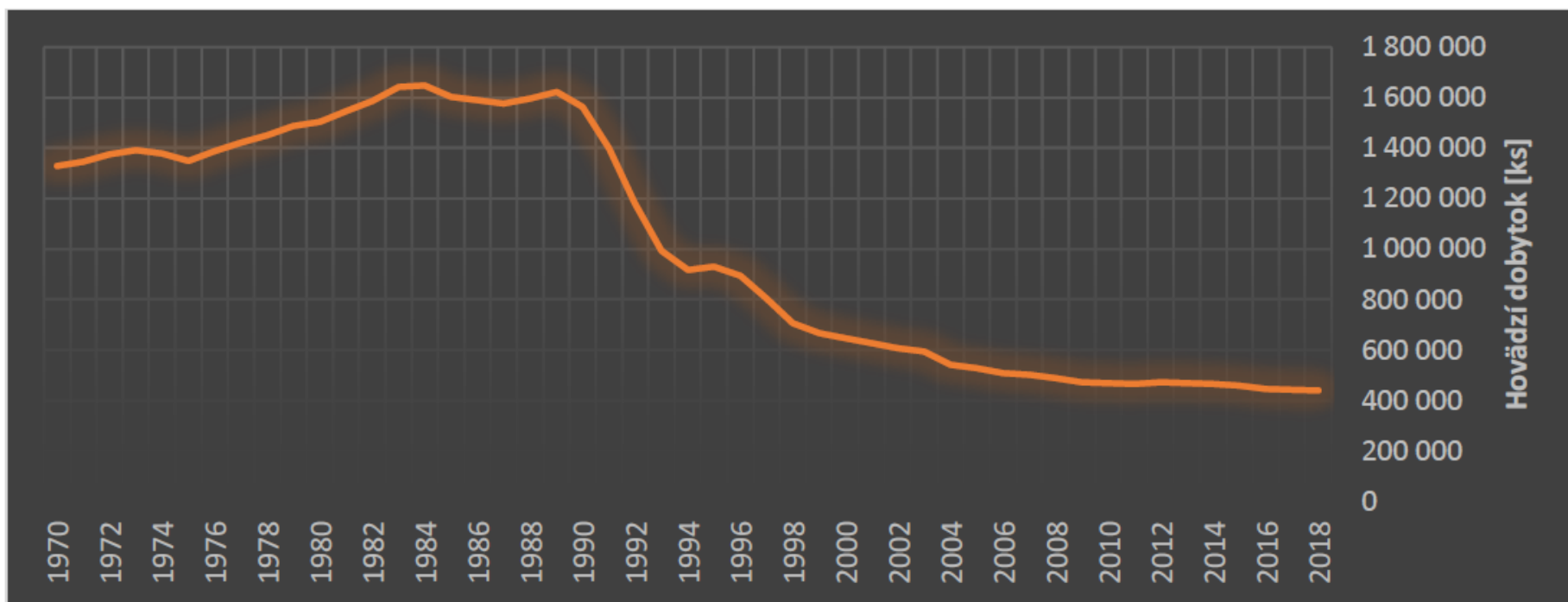
Živočíšna výroba SR

Tab. 20 Ponuka a dopyt živočíšnej produkcie

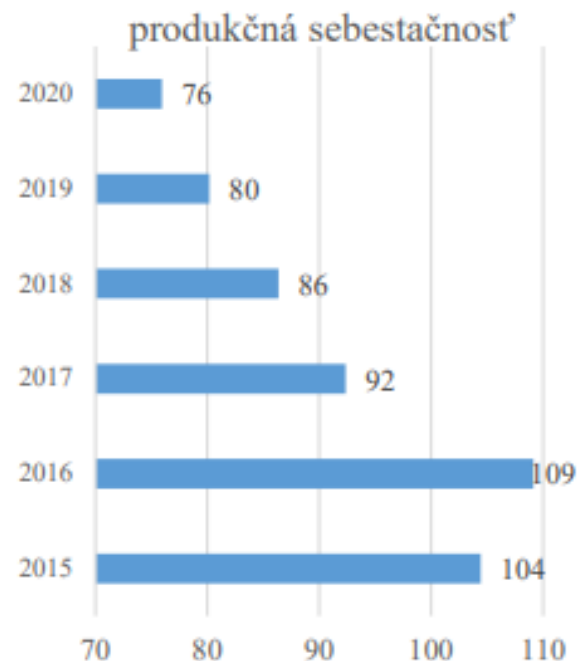
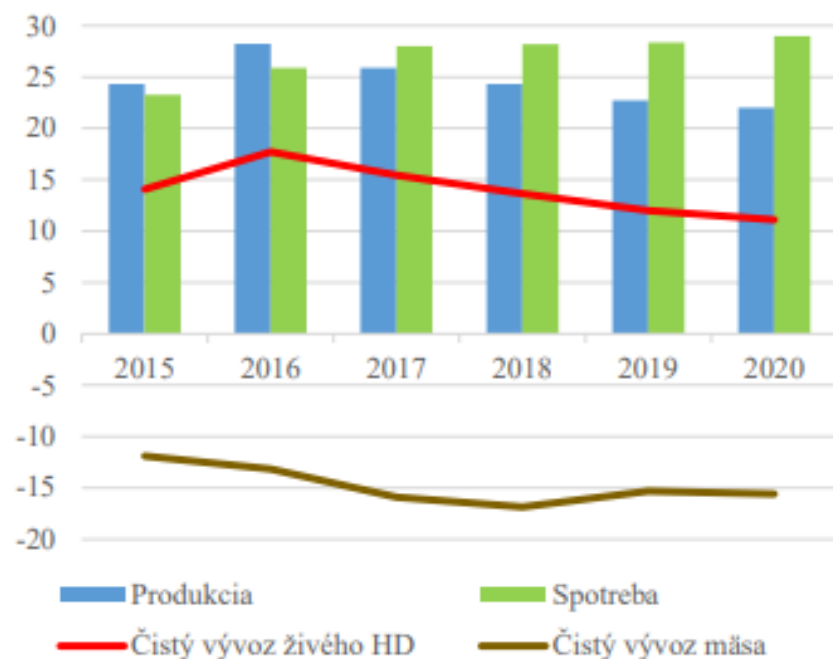
	M.J.	Obdobie	Ponuka	Dopyt	Rozdiel	Domáca produkcia	Domáca spotreba	Podiel prod./ spotr. (%)
HD	t jat. hm.	Ø2016-2020	45 113	44 921	192	24 636	25 847	95,3
		2020	41 988	41 807	181	22 011	26 285	83,7
		2021	48 083	47 883	200	24 169	29 370	82,3
	%	2021/2020	114,5	114,5	110,4	109,8	111,7	98,3
		2021/Ø2016-	106,6	106,6	104,0	98,1	113,6	86,3
Ošípané	t jat. hm.	Ø2016-2020	252 566	250 062	2 504	79 279	167 532	47,3
		2020	262 295	260 005	2 290	80 882	176 531	45,8
		2021	275 499	273 041	2 458	84 076	190 079	44,2
	%	2021/2020	105,0	105,0	107,4	103,9	107,7	96,5
		2021/Ø2016-	109,1	109,2	98,2	106,1	113,5	93,5
Ovce	t jat. hm.	Ø2016-2020	1 261	1 261	0	1 125	461	244,0
		2020	1 114	1 114	0	1 017	509	199,7
		2021	1 262	1 262	0	1 185	596	198,9
	%	2021/2020	113,3	113,3	-	116,5	116,9	99,6
		2021/Ø2016-	100,1	100,1	-	105,3	129,2	81,5
Kozy	t jat. hm.	Ø2016-2020	333	333	0	332	333	99,9
		2020	333	333	0	332	333	99,9
		2021	301	301	0	301	301	100,0
	%	2021/2020	90,0	90,0	-	90,5	90,4	100,1
		2021/Ø2016-	90,0	90,0	-	90,4	90,4	100,1
Hydina	t jat. hm.	Ø2016-2020	188 091	185 226	2 865	91 729	120 503	76,1
		2020	194 825	192 565	2 260	92 669	140 529	65,9
		2021	180 594	178 421	2 173	94 373	127 443	74,1
	%	2021/2020	92,7	92,7	96,2	101,8	90,7	112,3
		2021/Ø2016-	96,0	96,3	75,9	102,9	105,8	97,3
Kone	t jat. hm.	Ø2016-2020	64	64	0	0	62	-0,4
		2020	24	24	0	1	22	4,0
		2021	1 119	1 119	0	-17	1 112	-1,5
	%	2021/2020	4 666,2	4 666,2	-	-1 981,9	5 130,3	-38,6
		2021/Ø2016-	1 738,2	1 738,2	-	7 529,2	1 807,1	416,6
Mlieko kravské	t	Ø2016-2020	1 557 293	1 537 370	19 923	849 044	1 060 287	80,1
		2020	1 573 181	1 555 311	17 870	864 775	1 107 264	78,1
		2021	1 599 127	1 581 468	17 659	858 415	1 126 795	76,2
	%	2021/2020	101,6	101,7	98,8	99,3	101,8	97,5
		2021/Ø2016-	102,7	102,9	88,6	101,1	106,3	95,1
Konzumné vajcia	tis. ks	Ø2016-2020	1 164 622	1 152 174	12 449	951 548	1 096 980	86,7
		2020	1 010 022	1 001 562	8 460	717 508	976 502	73,5
		2021	975 349	962 634	12 715	698 333	913 567	76,4
	%	2021/2020	96,6	96,1	150,3	97,3	93,6	104,0
		2021/Ø2016-	83,7	83,5	102,1	73,4	83,3	88,1

Prameň: ŠÚ SR; ML (MPRV SR) 6-12; VOH (MPRV SR) 7-12; LIAH (MPRV SR) 1-12; Mäso (MPRV SR) 1-12; Spotreba – odhad

Vypracoval: MPRV SR

Obr. 1: *Dlhodobý vývoj chovu hovädzieho dobytku v rokoch 1970-2018; Zdroj: ŠÚ SR, 2020*

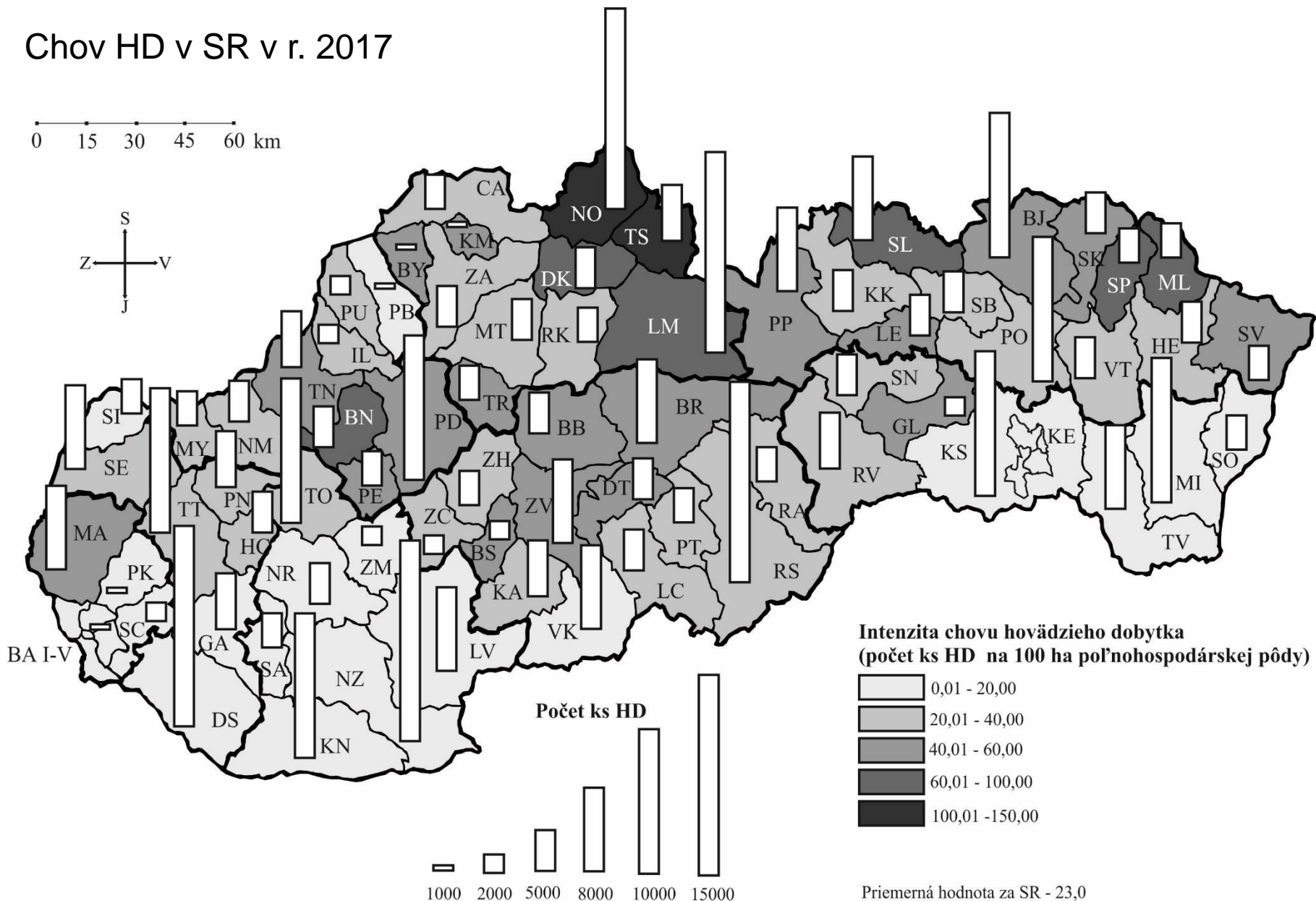
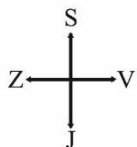

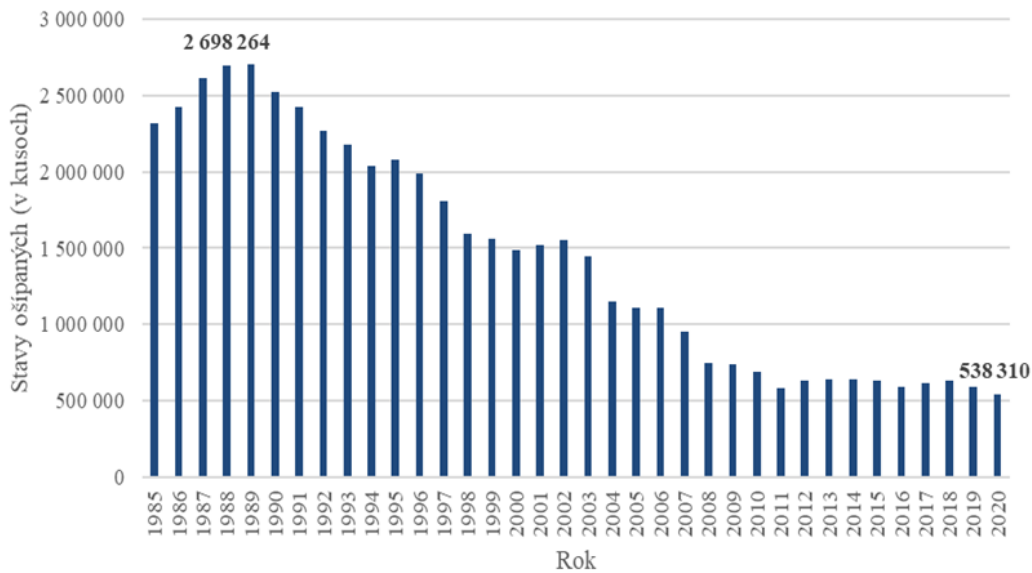
Obrázok 50: Vývoj základných bilančných ukazovateľov hovädzieho a teľacieho mäsa na trhu SR (v tis. t jat. hm.) a produkčná sebestačnosť SR v hovädzom mäse (v %)

Zdroj: vlastné spracovanie podľa situačnej a výhľadovej správy NPPC-VÚEPP Jatočný hovädzí dobytok a jatočné teľatá

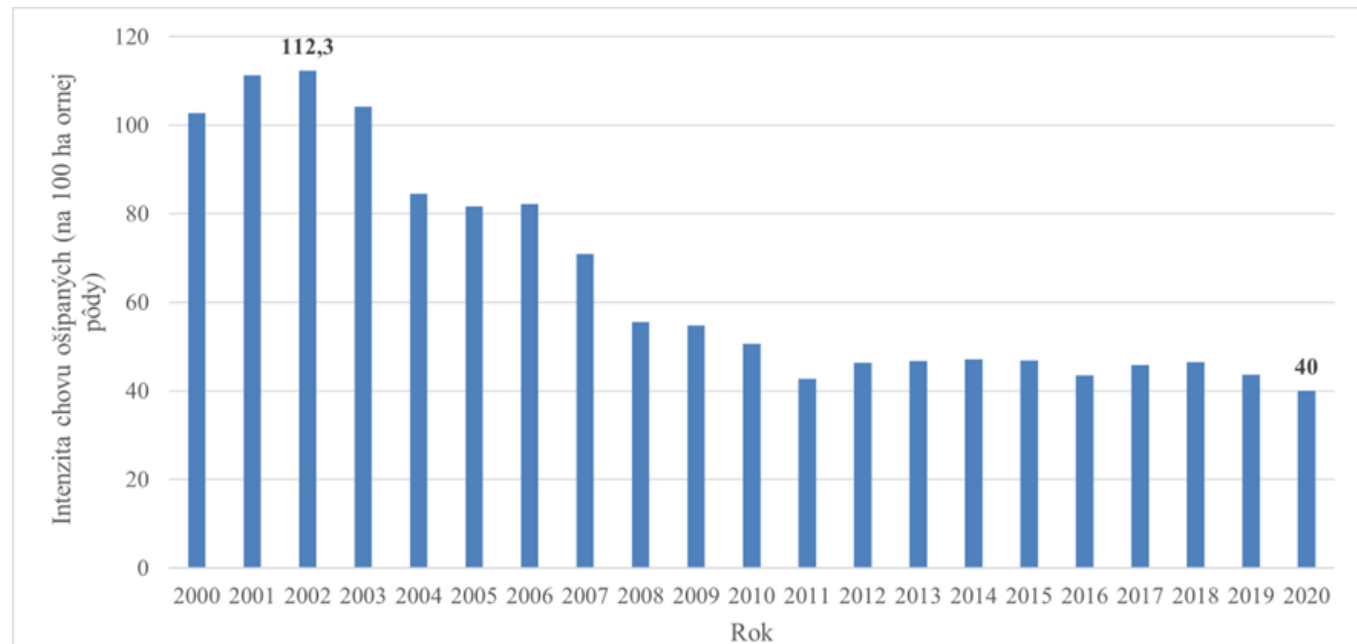
Chov HD v SR v r. 2017

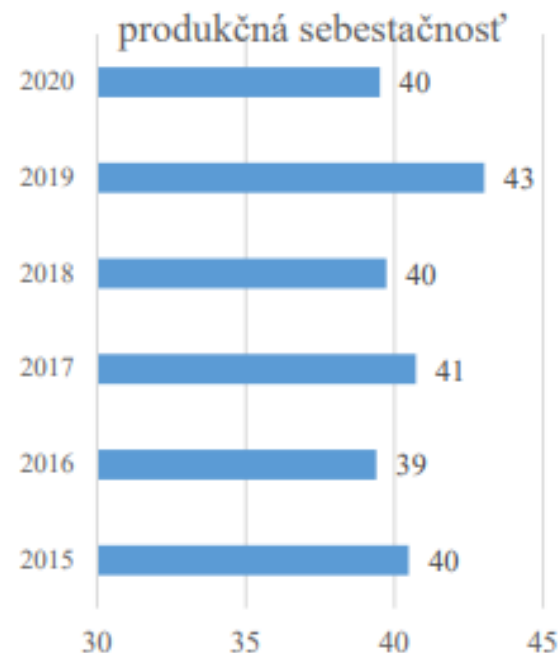
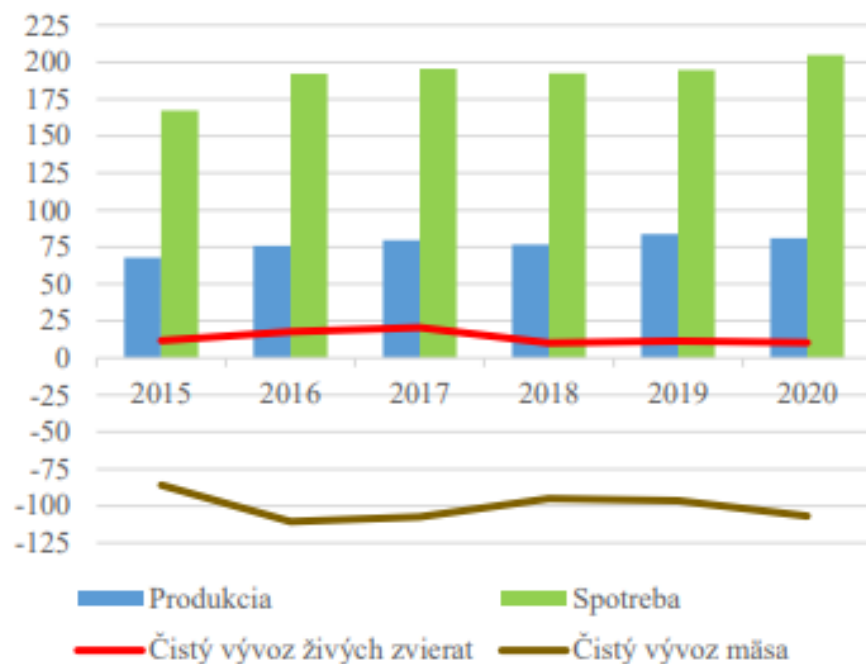
0 15 30 45 60 km

Vývoj stavu ošípaných a intenzity chovu ošípaných (2000-2020)

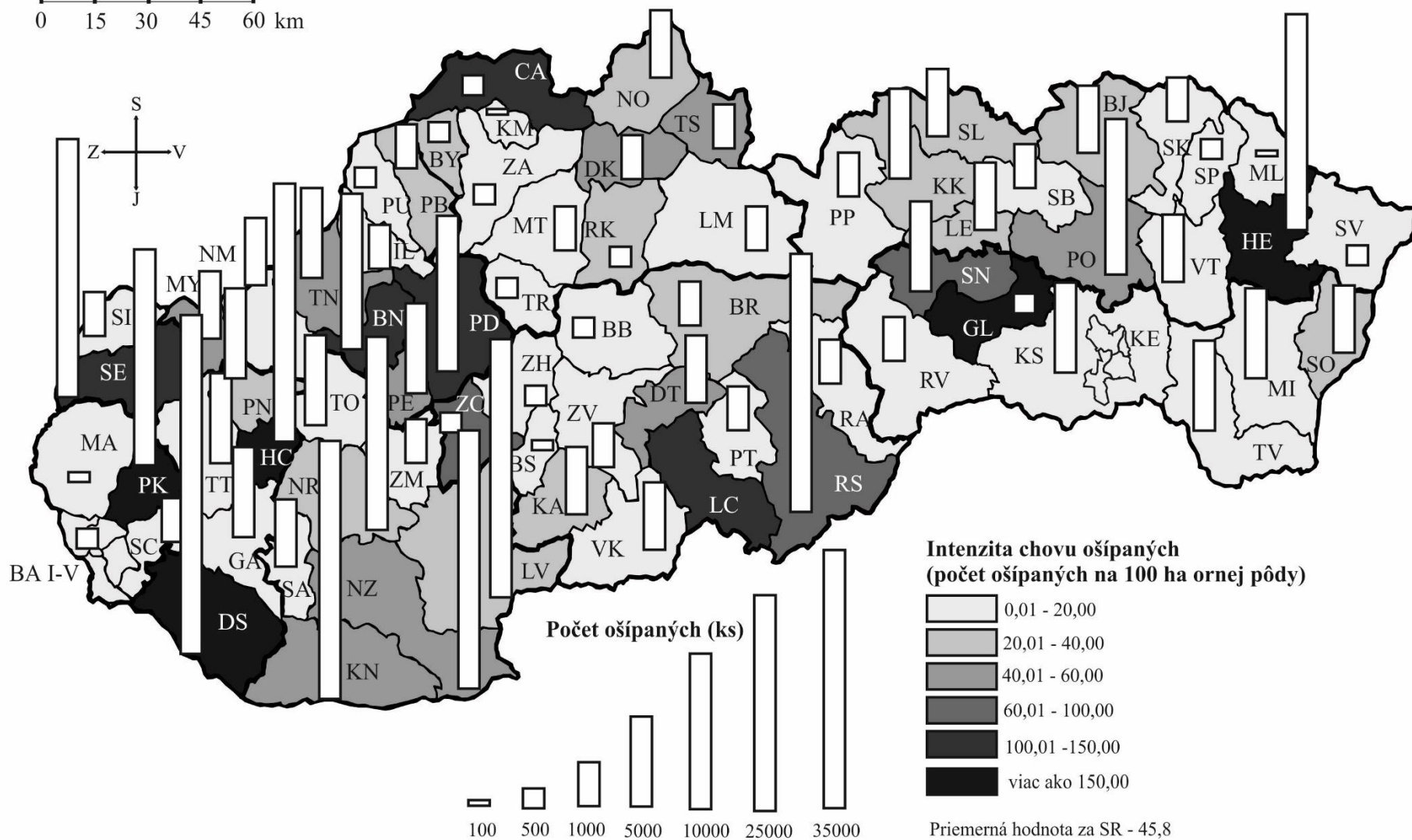

Obrázok 54: Vývoj základných bilančných ukazovateľov bravčového mäsa na trhu SR (v tis. t jat. hm.) a produkčná sebestačnosť SR v bravčovom mäse (v %)

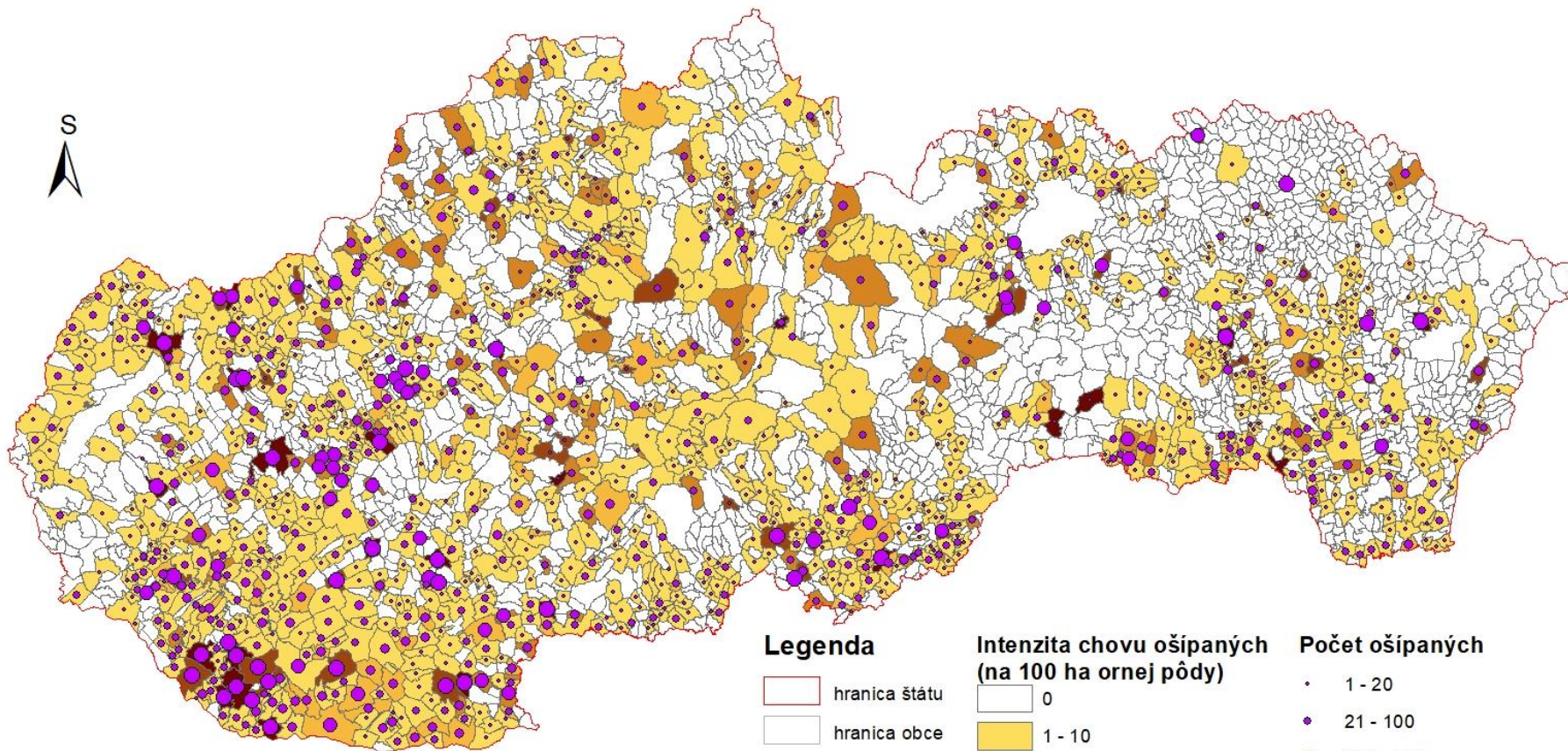
Zdroj: vlastné spracovanie podľa situačnej a výhľadovej správy NPPC-VÚEPP Jatočné ošípané

Chov ošípaných na Slovensku v roku 2017

0 15 30 45 60 km

Intenzita chovu ošípaných na Slovensku v roku 2021

Legenda

- hranica štátu
- hranica obce

Intenzita chovu ošípaných (na 100 ha ornej pôdy)

- 0
- 1 - 10
- 11 - 20
- 21 - 100
- 101 - 500
- 501 - 30 000

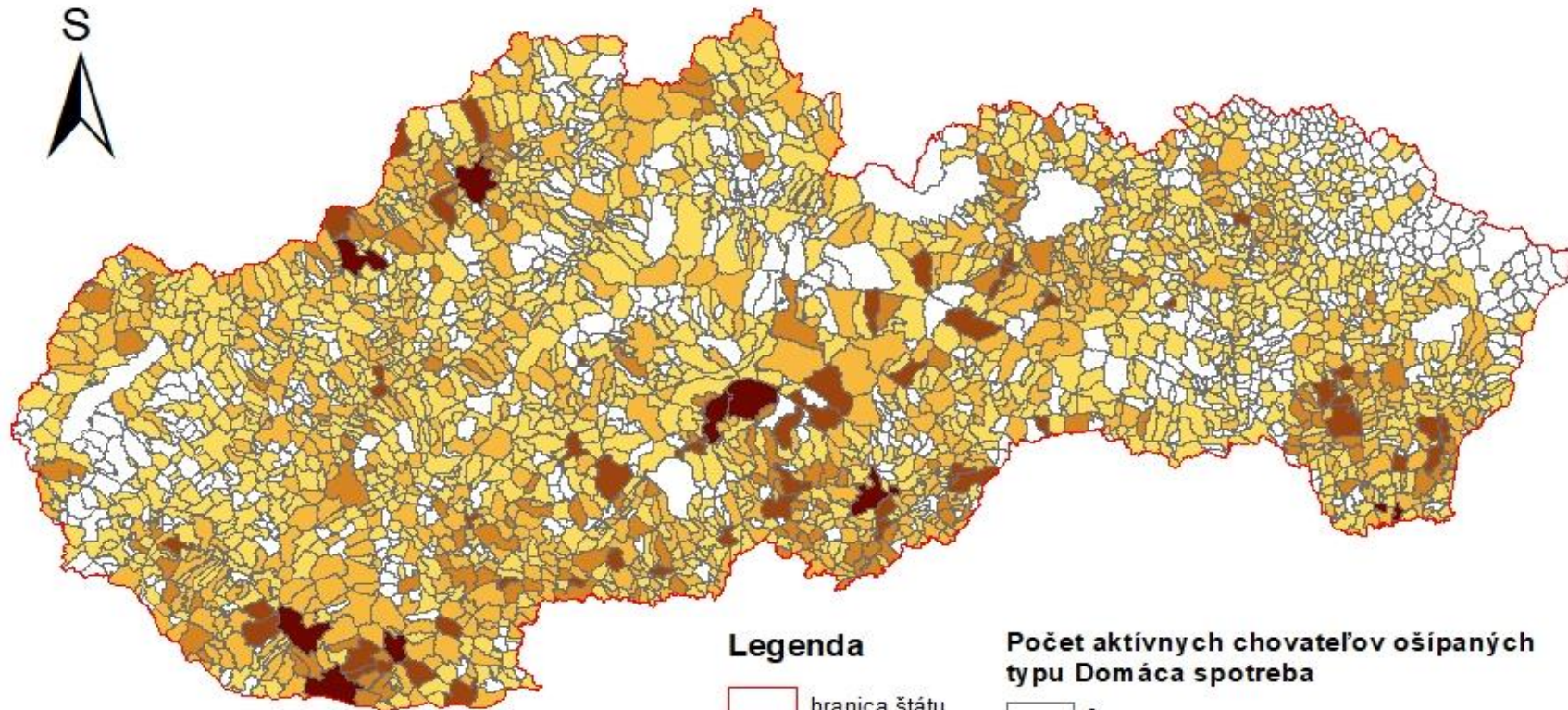
Počet ošípaných

- 1 - 20
- 21 - 100
- 101 - 500
- 501 - 2 000
- 2 001 - 45 000

0 15 30 60 90 km

Zdroj: Centrálna evidencia hospodárskych zvierat, Plemenárske služby SR š.p.
Vrstvy: SVM 50 000
Kartografický a súradnicový systém: S - JTSK s Bpv
Spracovala: Bc. Nikola Antušová, ZBGmu

Aktívny chov ošípaných typu Domáca spotreba na Slovensku v roku 2021

Legenda

- hranica štátu
- hranica obce

Počet aktívnych chovateľov ošípaných typu Domáca spotreba

- 0
- 1 - 5
- 6 - 15
- 16 - 25
- 26 - 50
- 51 - 135

0 20 40 80 120 km

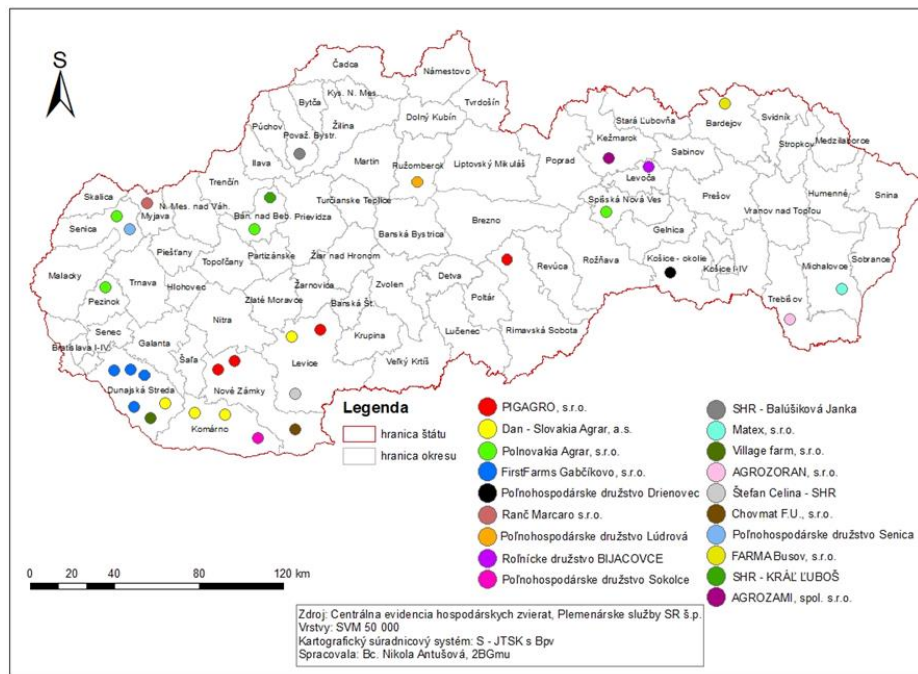

Zdroj: Centrálna evidencia hospodárskych zvierat, Plemenárske služby SR š.p.
Vrstvy: SVM 50 000
Kartografický súradnicový systém: S - JTSK s Bpv
Spracovala: Bc. Nikola Antušová, 2BGmu

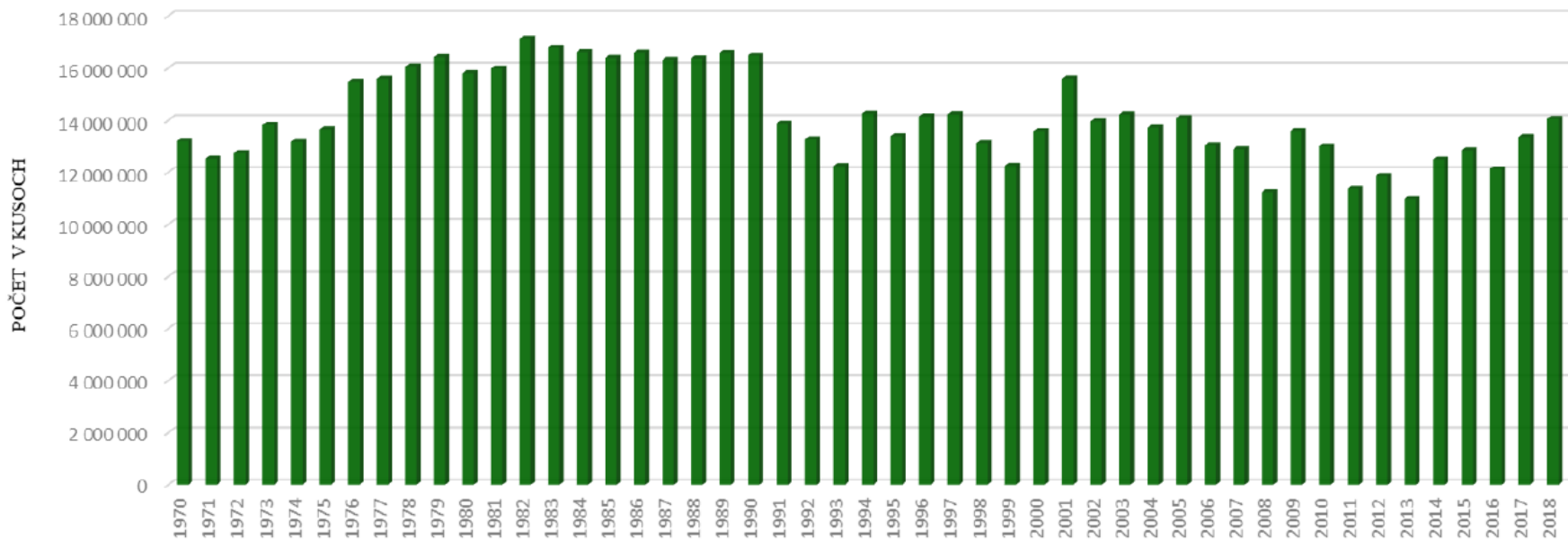
Zahraničný kapitál

- dánske spoločnosti chovajú až 2/3 ošípaných na Slovensku
- lokalizované v oblasti Podunajskej nížiny, Juhoslovenskej kotliny a na Spiši

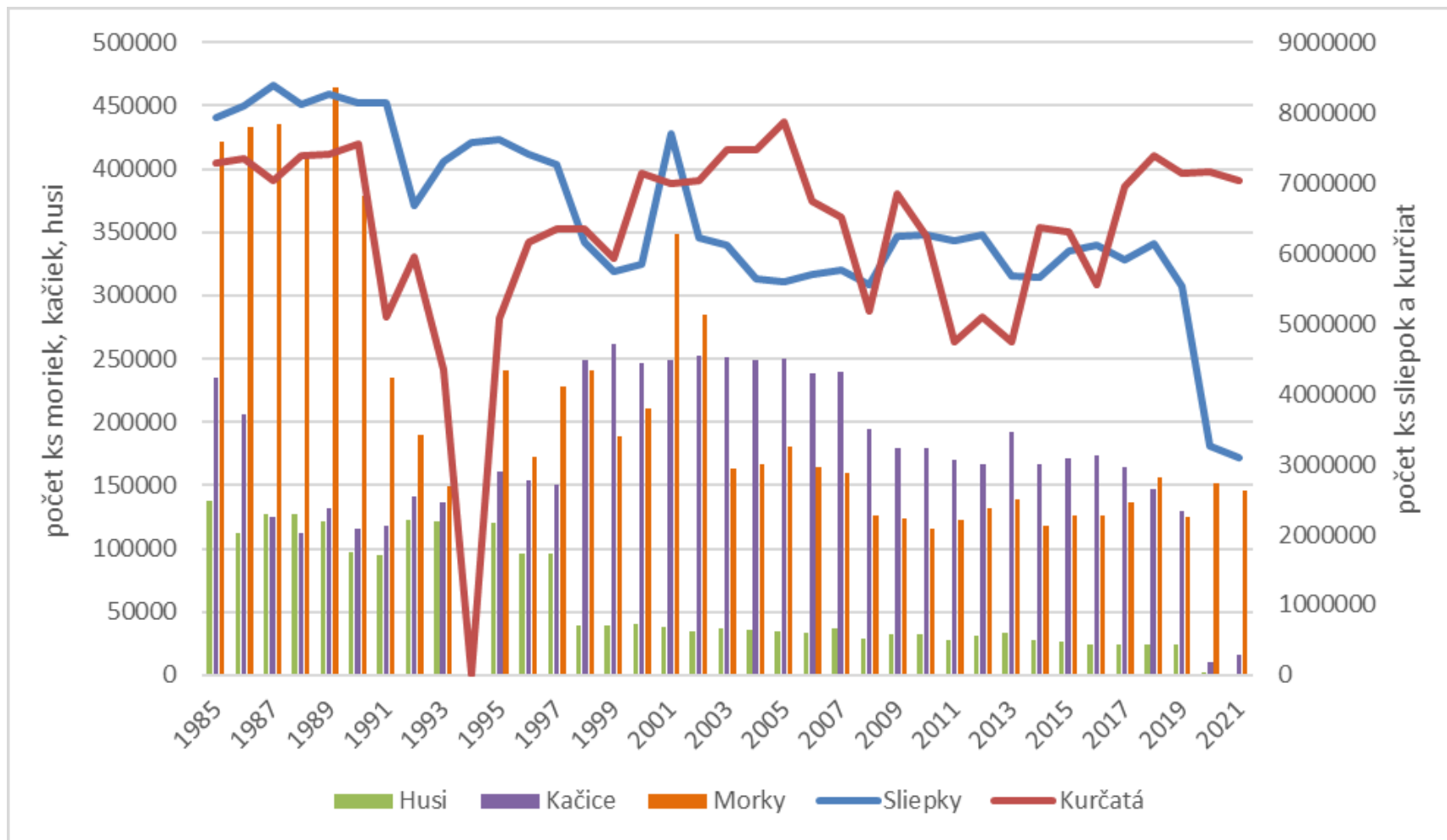
	PIGAGRO s.r.o.	Dan-Slovakia Agrar, a.s.	Polnovakia Agrar s.r.o.	FirstFarms Gabčíkovo, s.r.o.
Jatočné ošípané	130 000 ks/rok	± 120 000 ks/rok	93 000/rok	30 000 ks/rok
Prasnice	4 000 ks	8 500 ks	5 300 ks	2 300 ks/rok
Poľnohospodárska pôda	3 000 ha	7 600 ha	6 000 ha	10 490 ha
Farmy s ošípanými	4 farmy (Jesenské, Bruty, Svodín, Dolné Semerovce)	4 farmy (Veľký Ďur, Vrbina, Dolný Štál, Veľké Kosihy)	4 farmy (Vištuk, Senica, Rybany, Spišské Vluchy)	4 farmy (Malý háj, Vrakúň, Gabčíkovo 2x)
Počet zamestnancov	70	200	200	50
Iné aktivity	Rastlinná produkcia	Pestovanie poľnohospodárskych plodín	Pestovanie poľnohospodárskych plodín, výroba krmiva, produkcia vajec, kameňolom, stavebná činnosť	Produkcia mlieka, rastlinná výroba

Stavy hospodárskych zvierat - hydina v rokoch 1970 - 2018

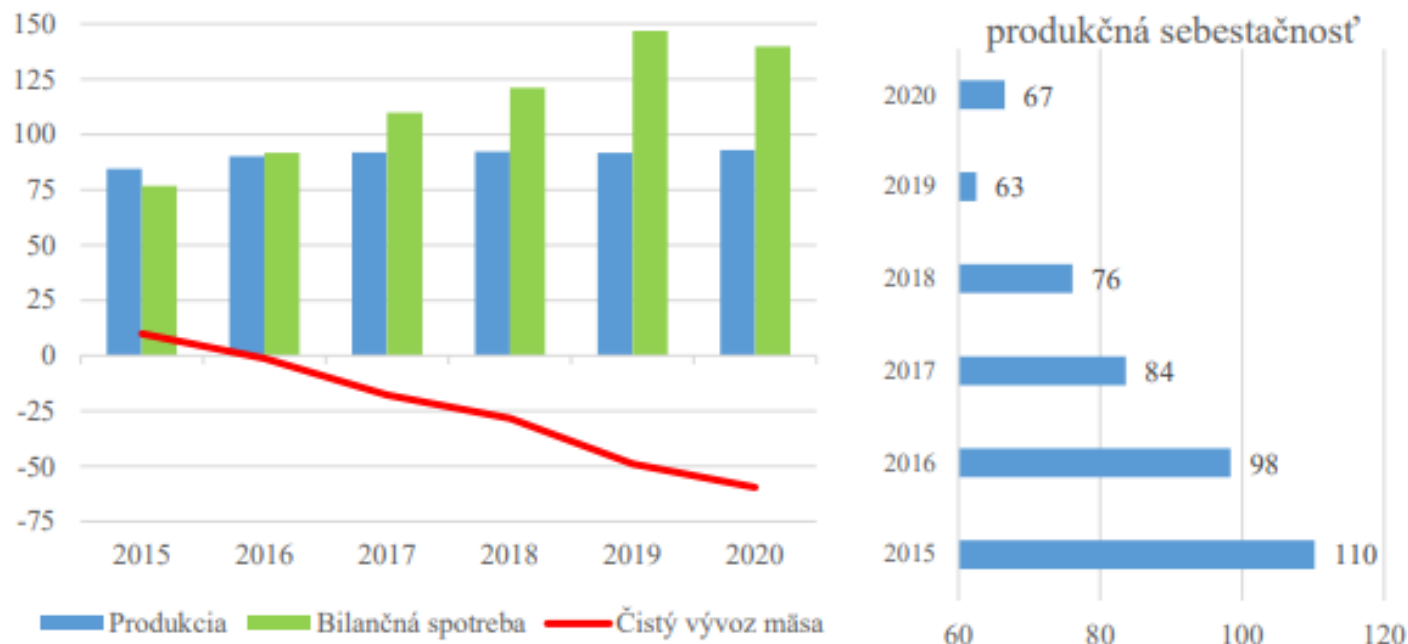
Vývoj chovu hydiny na Slovensku po roku 1989

Stavy hydiny podľa druhu na Slovensku v rokoch 1985 – 2021

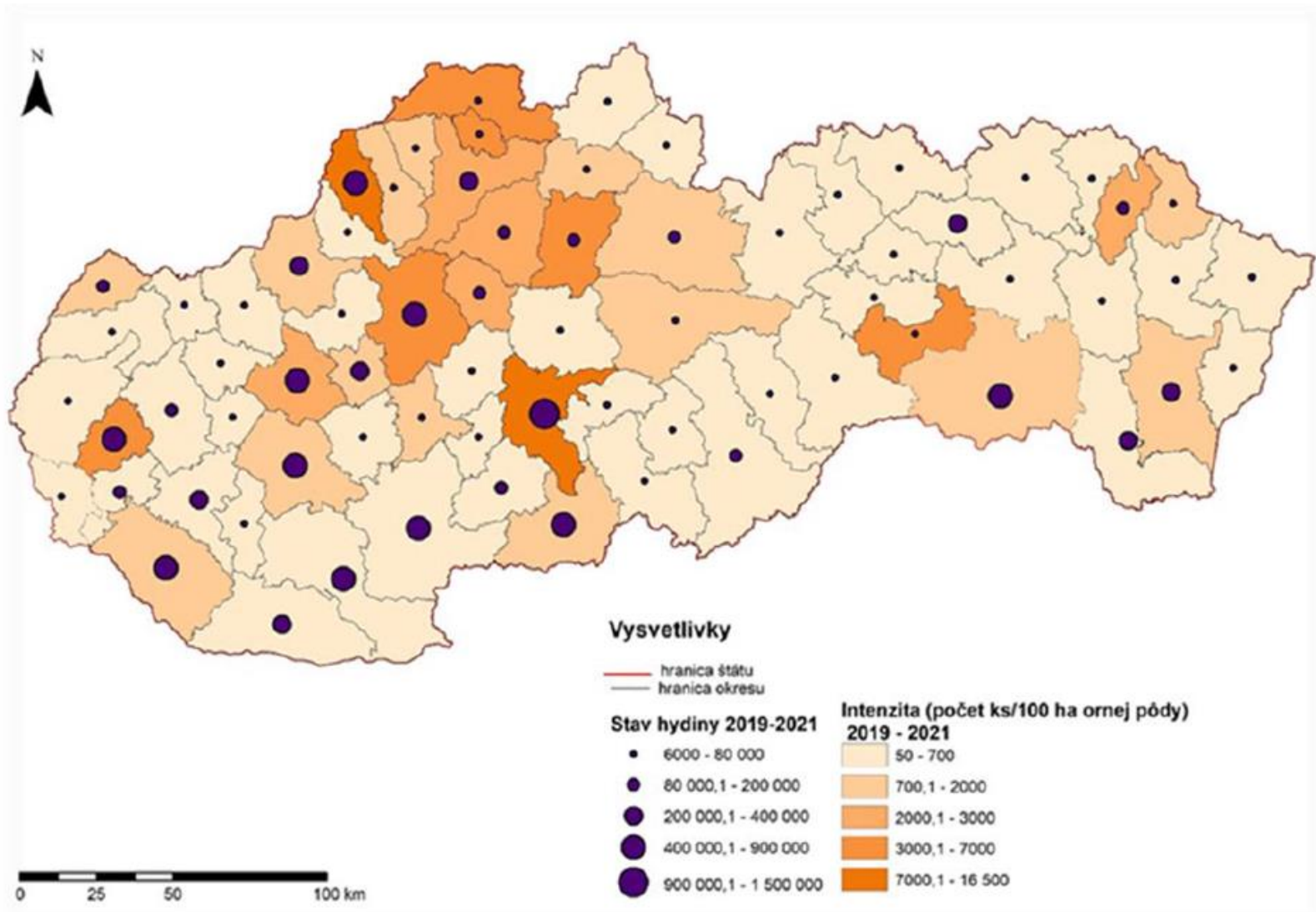
(Zdroj: ŠÚSR, 2022c)

Pozn. ŠÚSR nemal uvedené dáta pre rok 1994

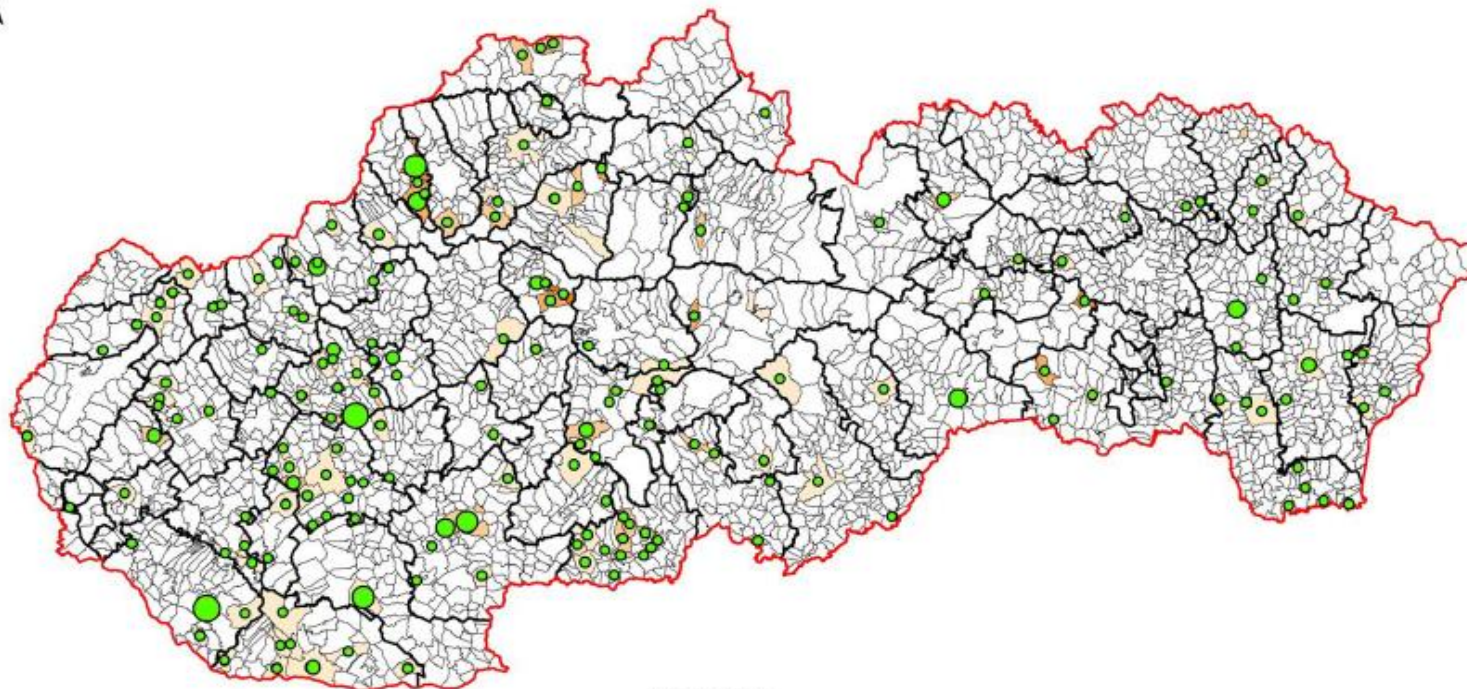
Obrázok 61: Vývoj základných bilančných ukazovateľov hydinového mäsa na trhu SR (v tis. t) a produkčná sebestačnosť SR v hydinovom mäse (v %)

Zdroj: vlastné spracovanie podľa situačnej a výhľadovej správy NPPC-VÚEPP Hydina a vajcia

Obr.2: Intenzita a stav chovu hydiny v okresoch Slovenska v rokoch 2019 – 2021 (priemerné hodnoty za trojročné obdobie) (ŠUSR, 2022)

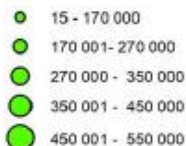
Priestorová diferenciácia chovu hydiny na Slovensku

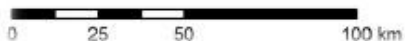
Vysvetlivky

— hranica štátu
— hranica okresu

Stavy hydiny spolu (v kusoch)

Intenzita chovu hydiny (na 100 ha ornej pôdy)

Najvyšší stav hydiny v obciach roku 2021:

Padáň (okr. Dunajská

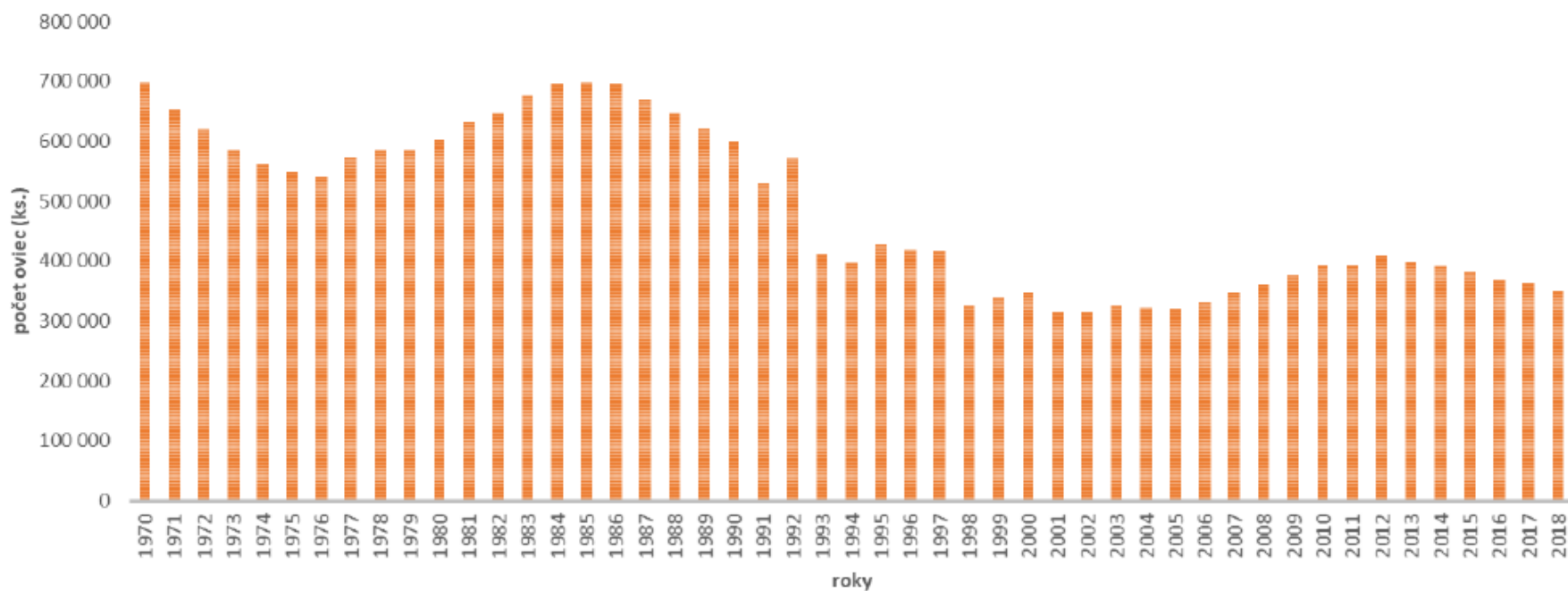
Streda) - 521 540 ks

Súlovce (okres Topoľčany) -
493 074 ks

Dvory nad Žitavou (okr.
Nové Zámky) - 380 000 ks

Čaklov (okr. Vranov nad
Topľou) - vyše 300 000

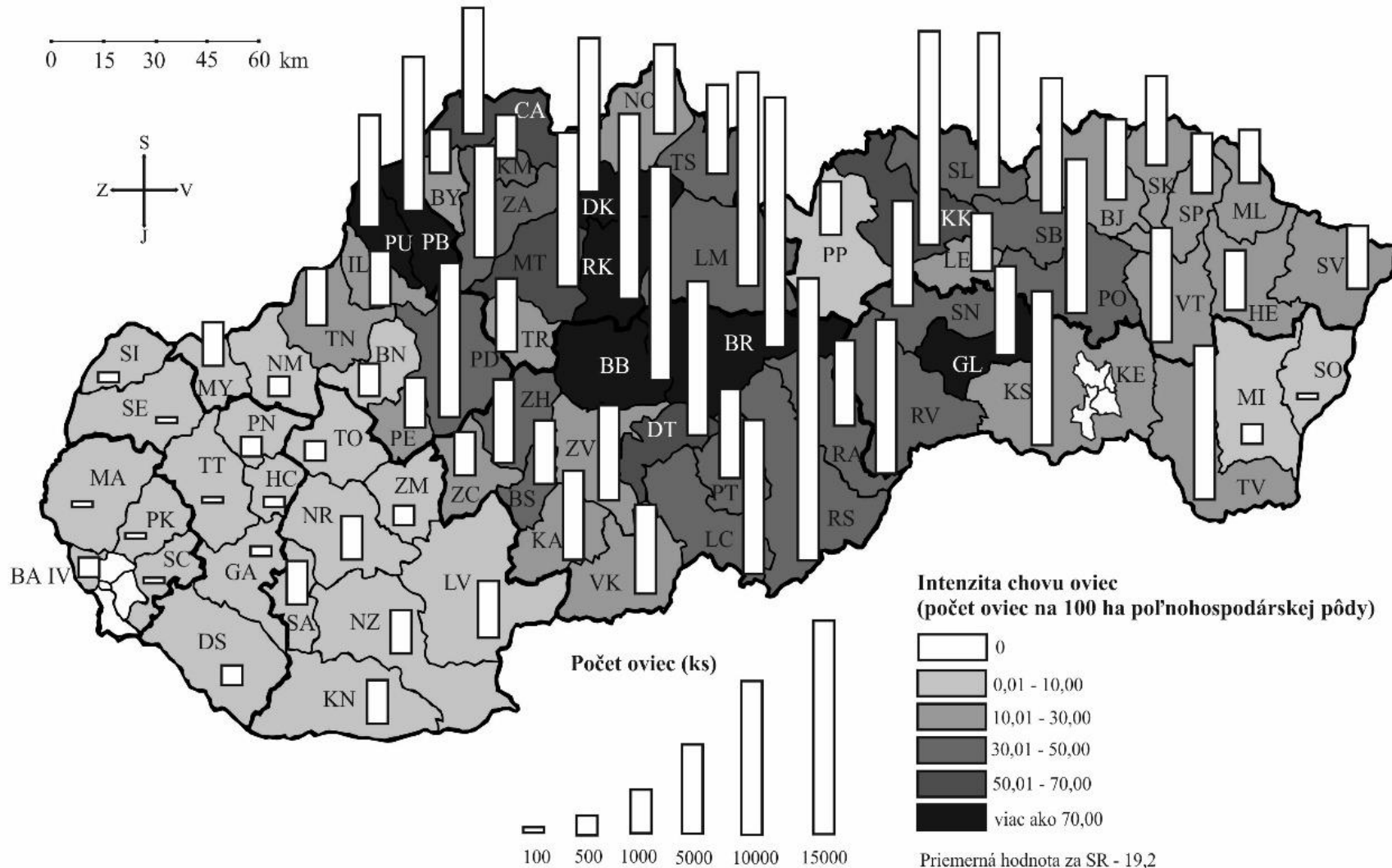
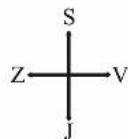
STAV HOSPODÁRSKYCH ZVIERAT - OVCE ZA OBDOBIE 1970 - 2018

Zdroj: ŠÚSR

Chov oviec v SR v roku 2017

0 15 30 45 60 km

Prameň: DATAcube. - Štatistický úrad SR

Priemysel

Podiel zamestnaných v priemysle v %

Rank	Country	Value	Year
1	Qatar	53.70	2019
2	Turkmenistan	39.83	2019
3	Czech Republic	37.25	2019
4	Slovak Republic	36.09	2019
5	Bahrain	35.25	2019
6	United Arab Emirates	34.22	2019
7	Slovenia	34.10	2019
8	Tunisia	33.46	2019
9	Poland	32.13	2019
10	Hungary	32.09	2019

Odvetvová štruktúra priemyslu SR v r. 2020

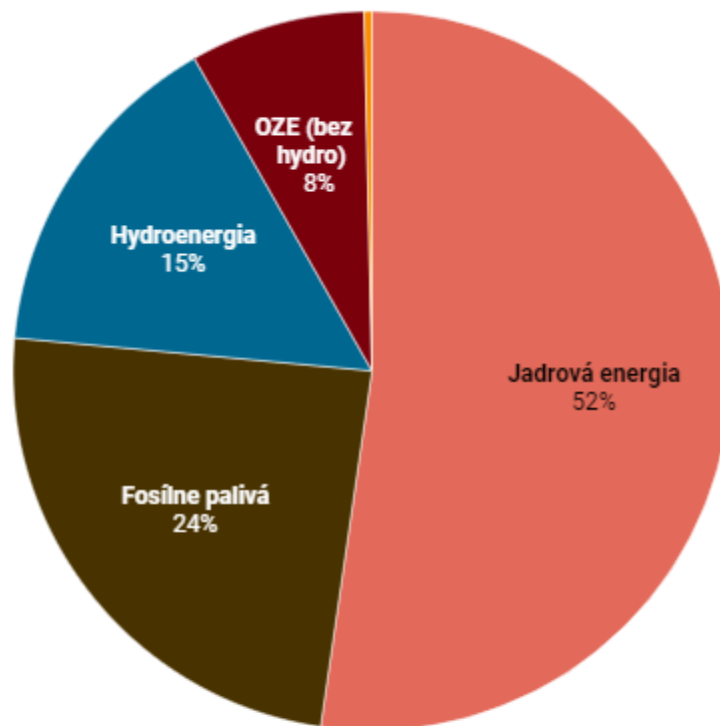
Odvetvie	Počet zamestnaných	% podiel
Ťažobný	2 148	0,5
Potravinársky	30 495	7,6
Textilný	3 766	0,9
Odevný	8 340	2,1
Kožiarsky	7 495	1,9
Drevospracujúci	15 423	3,8
Papierenský	6 676	1,7
Polygrafický	2 633	0,7
Chemický a farmaceutický	42 193	10,5
Priemysel stavebných látok + sklo	13 839	3,4
Hutnícky a kovospracujúci	55 747	13,8
Elektrotechnický	42 353	10,5
Strojársky	129 791	32,2
Energetika	33 973	8,4
Ostatná výroba	4 947	1,2
Spolu	403 255	100,0

Zdroj: Ročenka priemyslu 2021

Energetika

- Jadrové elektrárne – Jaslovské Bohunice a Mochovce
- Tepelné elektrárne – Zemianske Kostolany, Vojany
- Vodné elektrárne
 - vážska kaskáda – Tvrdošín, Čierny Váh, Liptovská Mara, Bešeňová, Krpeľany, Sučany, Lipovec, Žilina, Hričov, Mikšová, Považská Bystrica, Nosice, Ladce, Ilava, Dubnica, Trenčín, Kostolná, Nové Mesto nad Váhom, Horná Streda, Madunice, Kráľová
 - Dunaj – Gabčíkovo, Čuňovo
 - Hnilec – Dobšiná, Rakovec, Švedlár
 - Hornád – Ružín
 - Ondava – Domaša
- 52 % energie sa vyrobí v jadrových elektrárňach, 24 % v tepelných a 15 % vo vodných, 9 % OZE (2021)

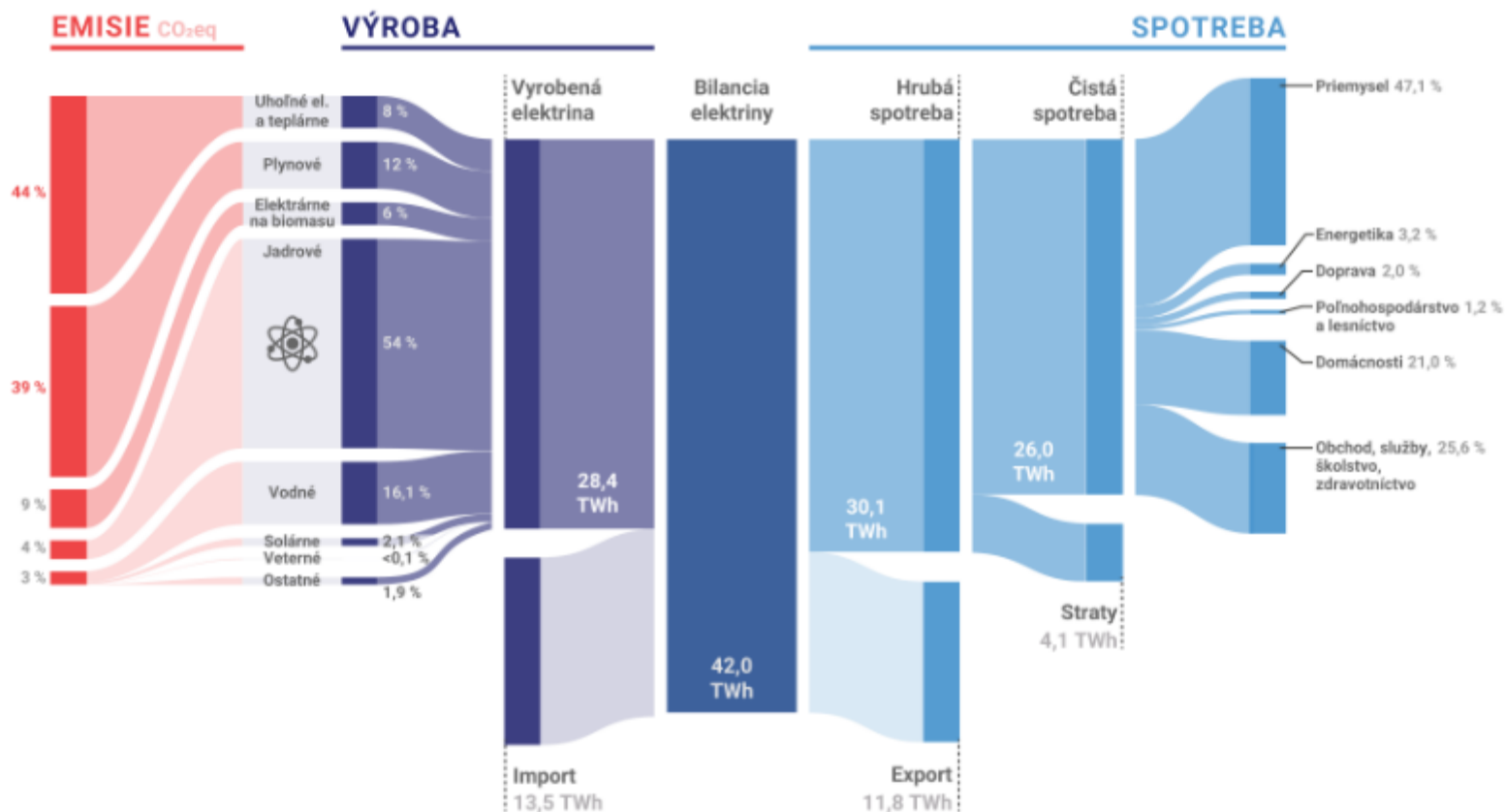
Bilancia výroby elektriny na Slovensku podľa zdrojov v roku 2021

- Jadrová energia (52%)
- Fosílna palivá (24%)
- Hydroenergia (15%)
- OZE (bez hydro) (8%)
- Ostatné (0,3%)

Graf: energoklub.sk • Zdroj: SEPS • Vytvorené pomocou [Datawrapper](#)

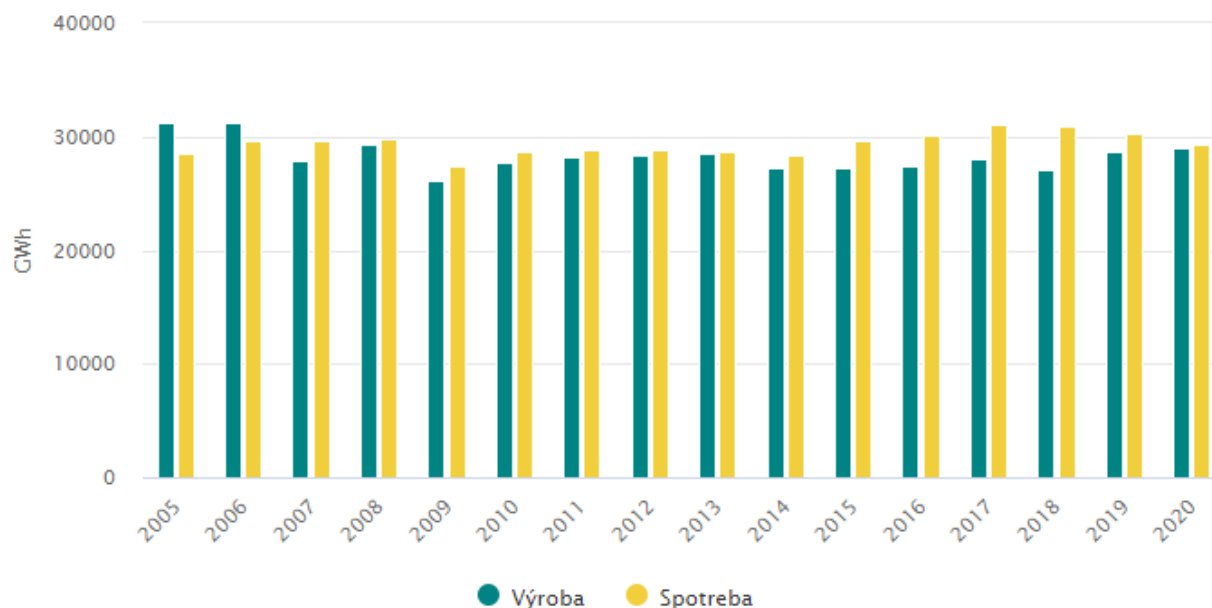
V roku 2019 vyprodukovali uhoľné a plynové zdroje väčšinu emisií slovenskej elektroenergetiky.

VERZIA 2021-12-06 LICENCIA CC BY 4.0

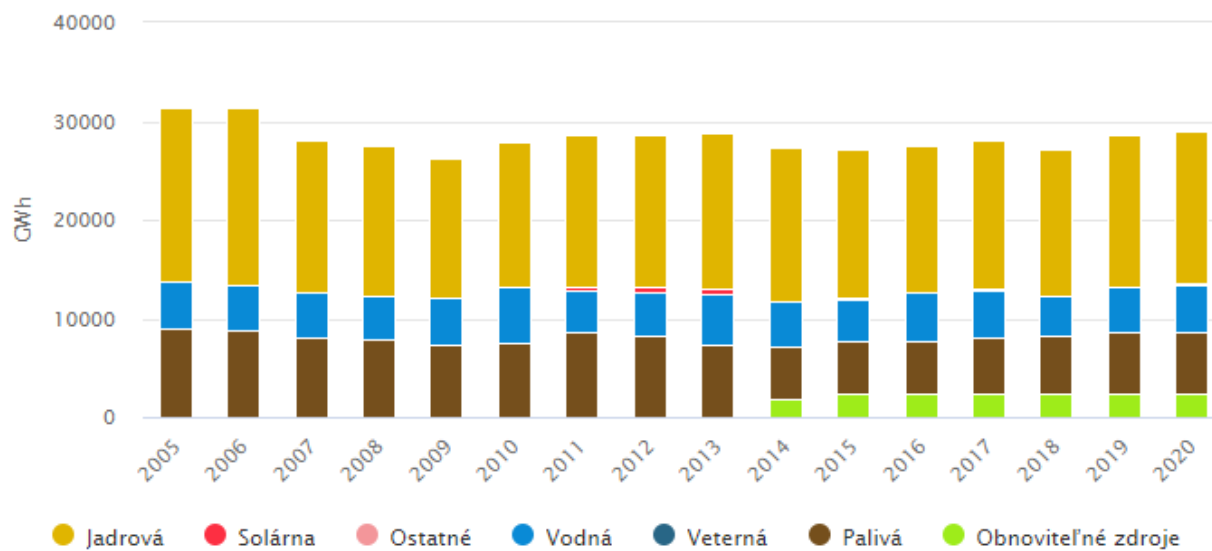
Prehľad výroby elektriny podľa zdrojov, súvisiacich emisií CO₂eq a spotreby elektriny podľa sektorov. Uhoľné a plynové zdroje produkujú väčšinu emisií v rámci slovenskej elektroenergetiky.

Vývoj výroby a spotřeby elektriny

Zdroj: SEPS, a.s.

Vývoj výroby elektriny podľa zdroja

„Pokiaľ by malo Slovensko tvoriť svoju heraldiku z pohľadu ekonomického zamerania krajiny, v erbe by malo okrem národnej trikolóry auto a televízor“

NEJEDLÝ, T. (2015)

Strojársky priemysel

- Dominuje automobilový priemysel a naň naviazaná sieť subdodávateľov
- V r. 2021 sa vyrobilo 1 030 000 aut – 184 automobilov na 1000 obyvateľov
- Od r. 1991 Volkswagen, od r. 2006 začali vyrábať v PSA Peugeot Citroen v Trnave a KIA Motors v Žiline a od r. 2018 Jaguár Land Rover
- podiel výroby automobilov na celkovej priemyselnej produkcii dosiahol 46,8 % a automobilový priemysel sa na priemyselnom exporte Slovenska podieľal 35 %.

Strojársky priemysel

Dopravné strojárstvo:

Volkswagen Slovakia, a.s., Bratislava – ročne sa vyrobí okolo 400 tisíc automobilov, asi 14 624 (r. 2020) zamestnancov (BA, MT, KE, Stupava), AUDI Q7 a Q8, Touareg, Polo, Porsche Cayenne

Stellantis Slovakia - PCA Peugeot Citroen Trnava – okolo 3766 zamestnancov (r. 2020), 352 000 automobilov, Peugeot 208

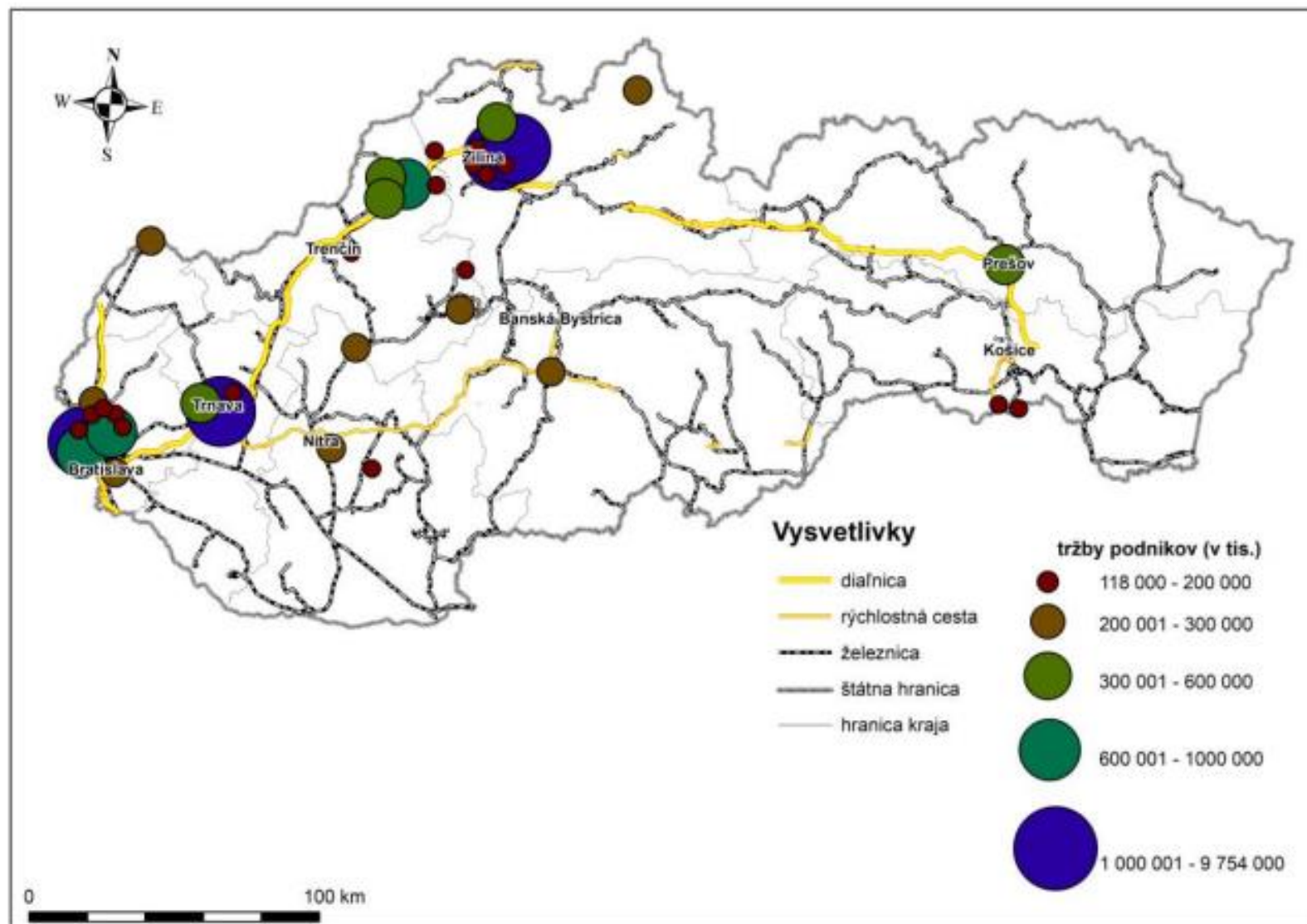
KIA Motors Slovakia, s.r.o., Žilina – asi 3748 (r. 2020), 333 000 automobilov ročne, modely KIA Cee'd, Xceed

Jaguar Land Rover Nitra – cca. 3800 zamestnancov – Land Rover Discovery a Land Rover Defender

Tatravagónka, a.s., Poprad (1944 z.), Vagónka Trebišov (224)
ŽOS Trnava (1053 z.), Zvolen (610 z.) a Vrútky (903 z.)

SAM – Shipbuilding and machinery, a. s., (bývalé Slovenské lodenice Komárno, a.s. (487 z.)

Obr. 4. Priestorové rozmiestnenie podnikov automobilového priemyslu na Slovensku v rok 2020 (podniky s ročnými tržbami nad 100 miliónov)

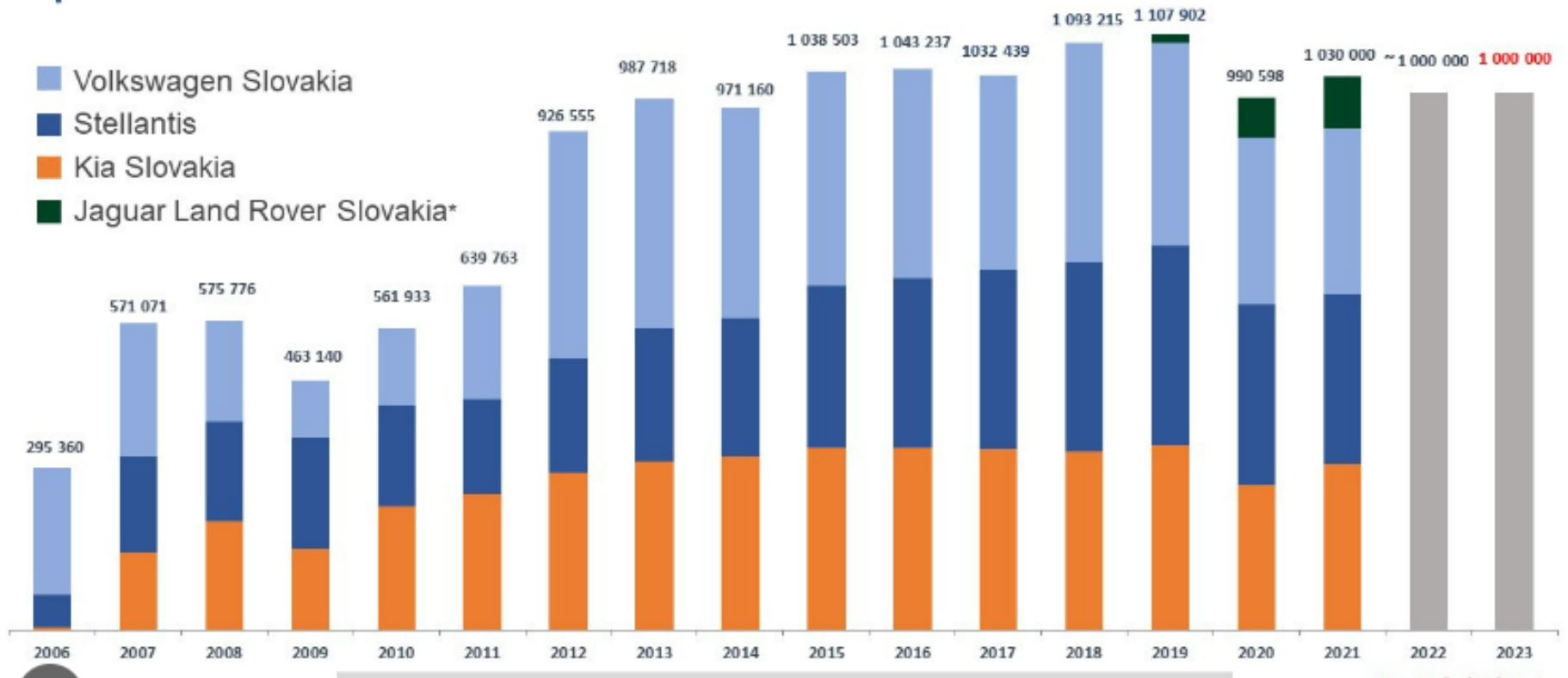

Zdroj: Trend (2021)

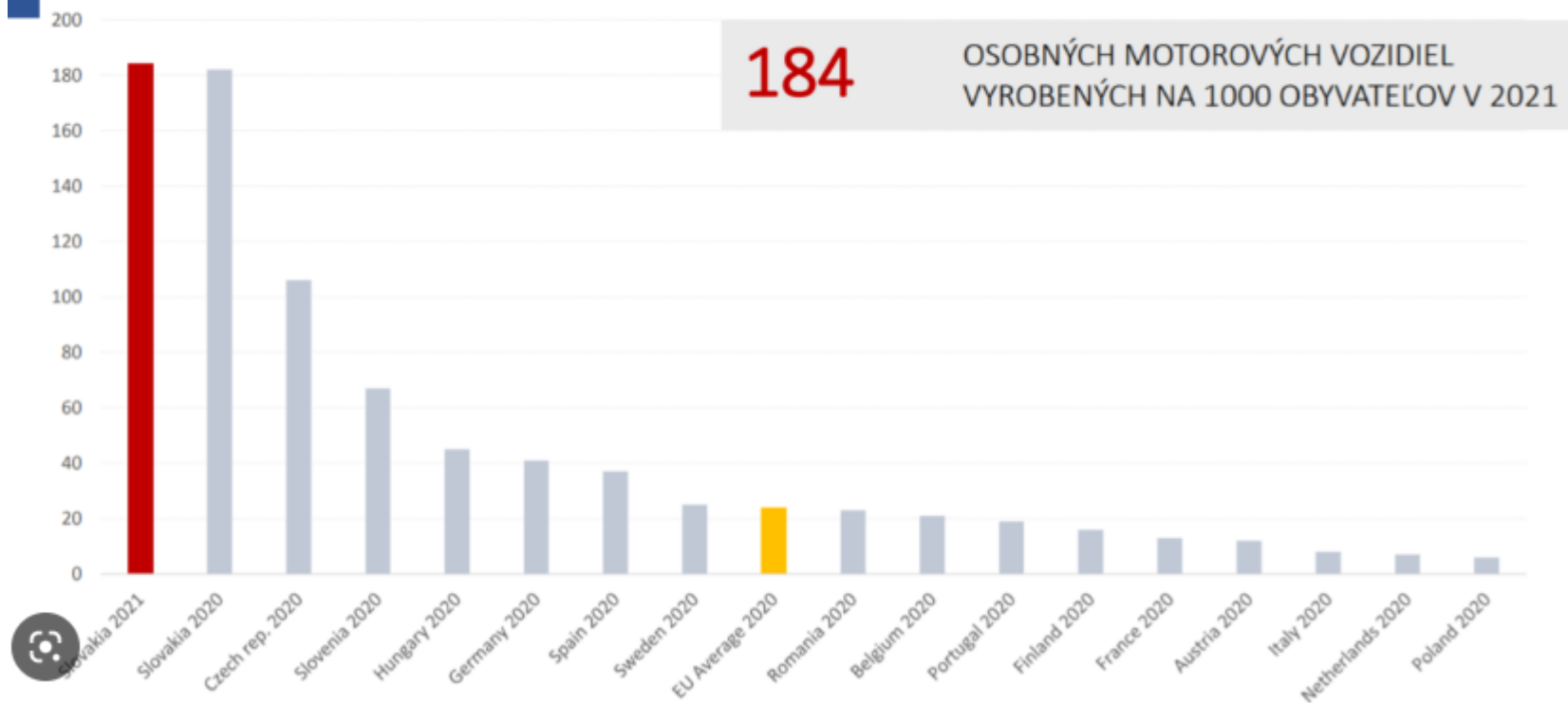

Slovensko – výroba vozidiel za uplynulé roky

- Volkswagen Slovakia
- Stellantis
- Kia Slovakia
- Jaguar Land Rover Slovakia*

Svetový líder vo výrobe vozidiel per capita

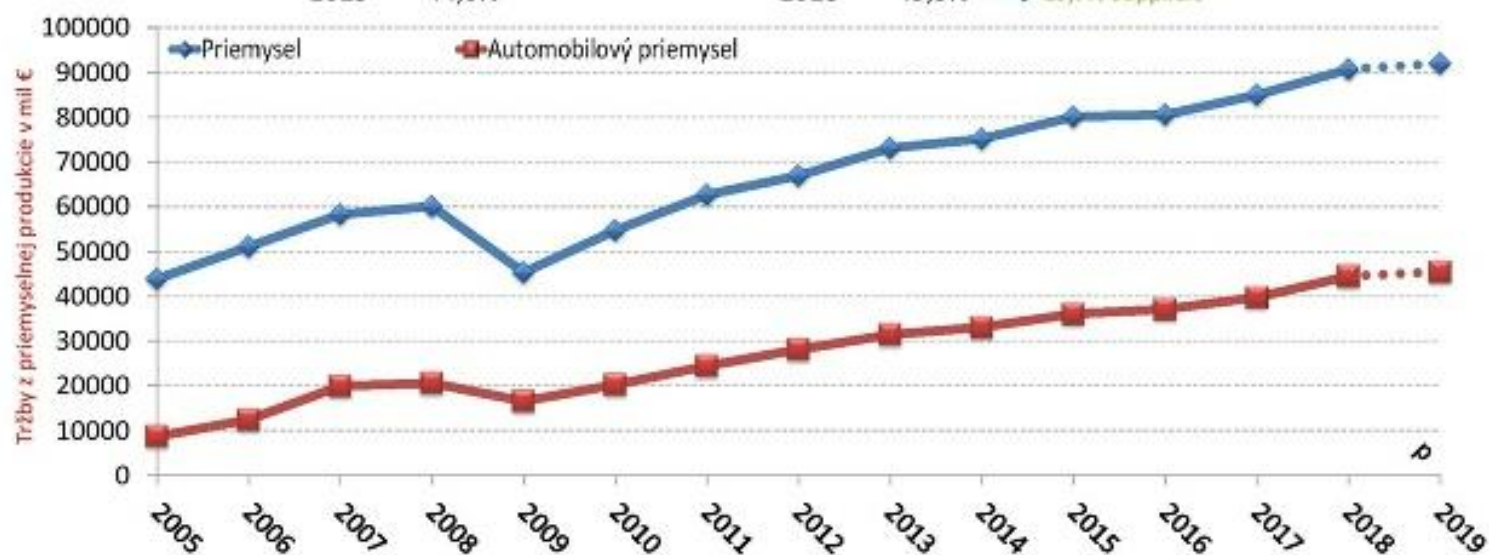

Podiel automobilovej výroby na priemyselnej výrobe SR

2013 42,6%
2014 43,2%
2015 44,0%

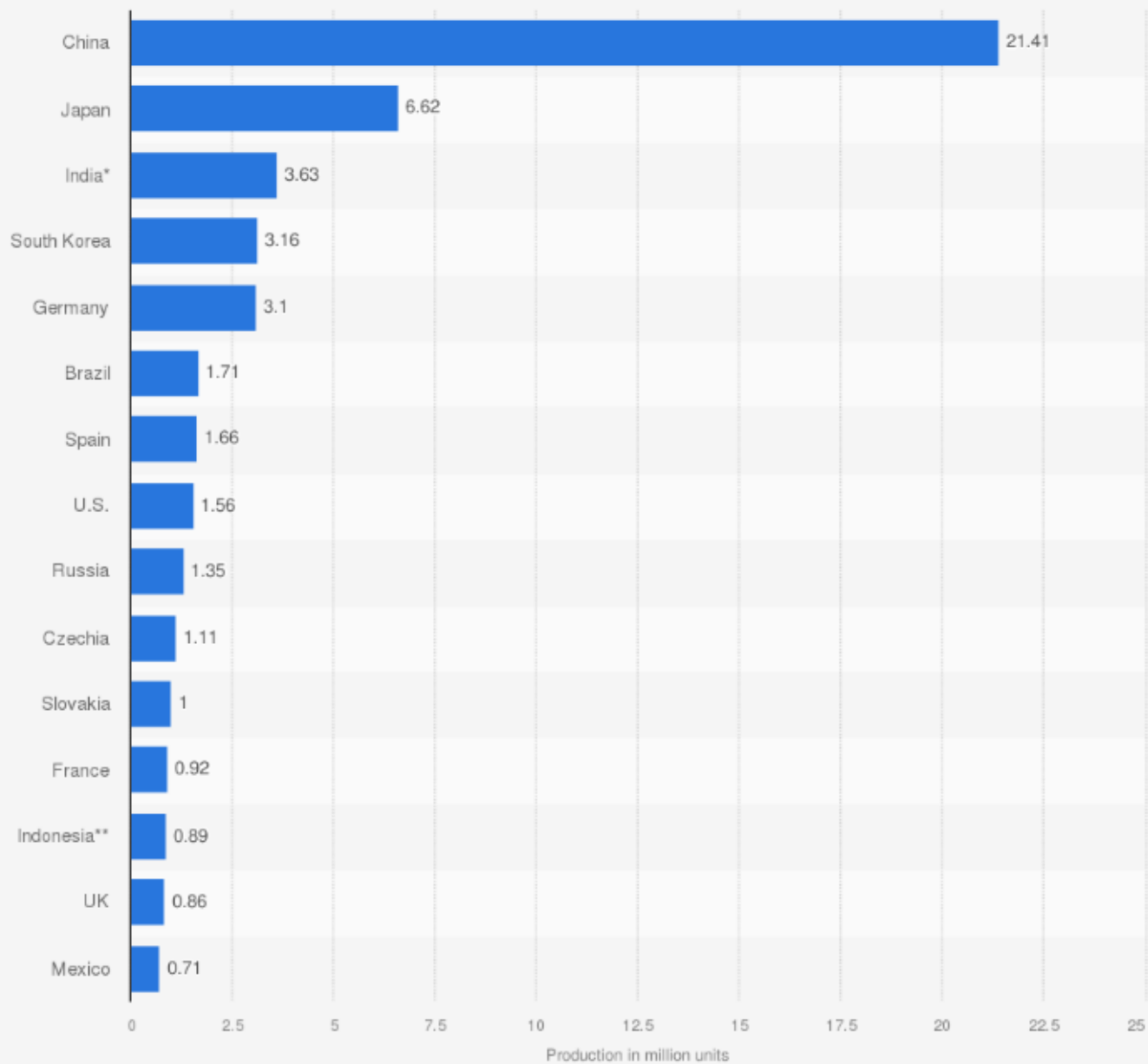
2016 45,2%
2017 46,8%
2018 49,5%

19,8% OEMs production
29,7% Suppliers

Zdroj: ZAP SR, ŠÚ SR

Estimated passenger car production in selected countries in 2021 (in million units)

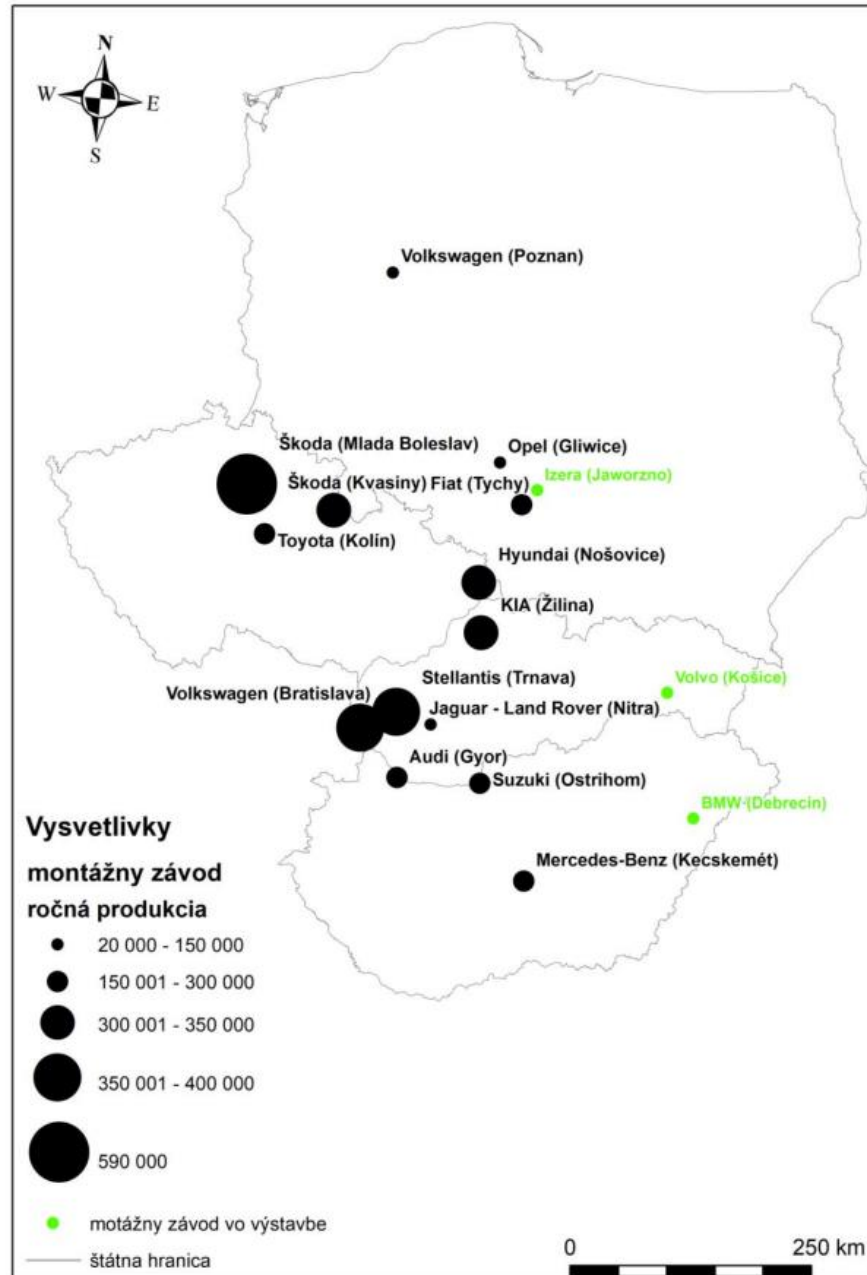
Source

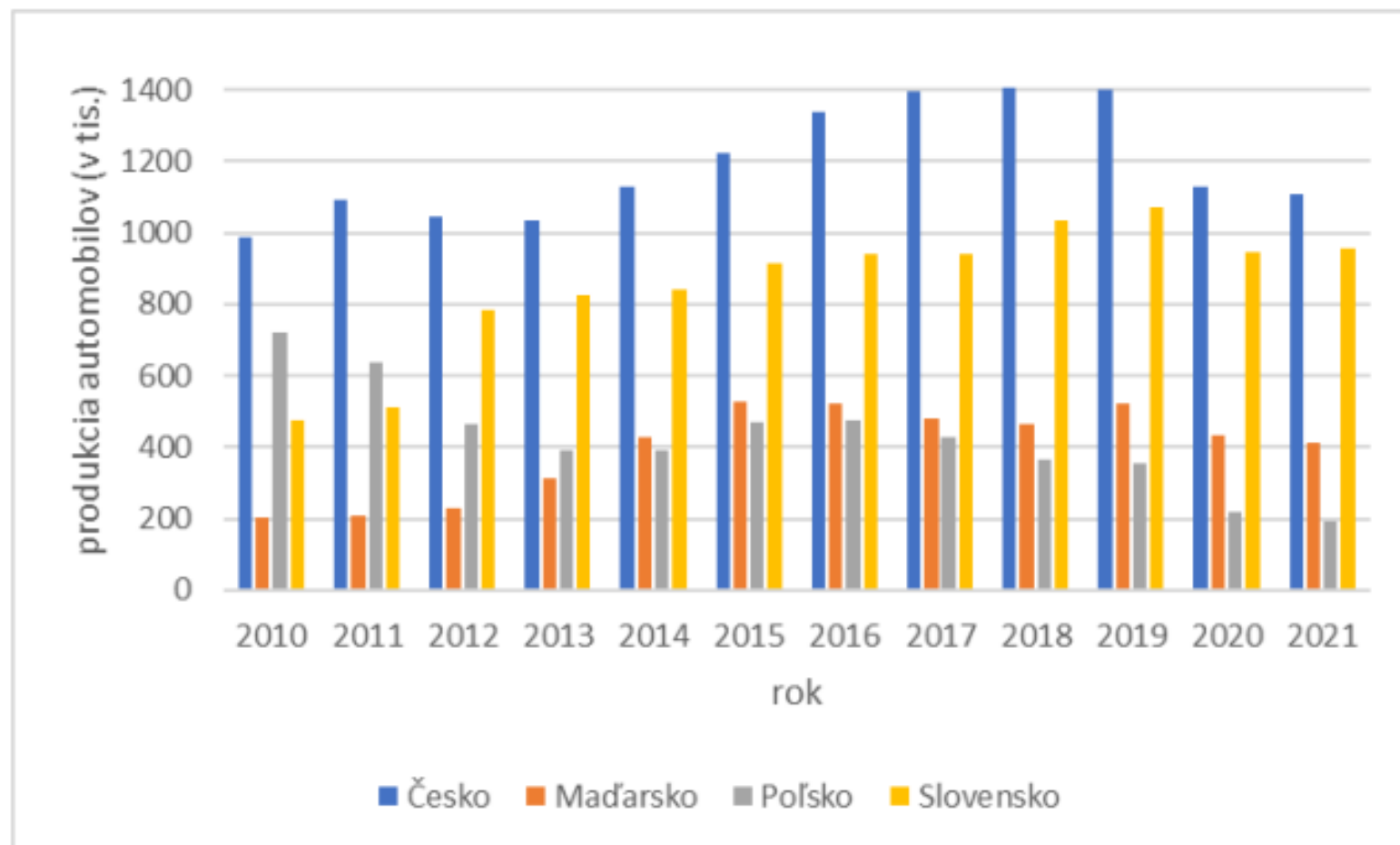
Additional Information:

Worldwide; 2021

Obr. 2. Priestorové rozmiestenie montážnych závodov na osobné automobily v krajinách V4 v roku 2019

Obr. 3. Vývoj produkcie automobilov v krajinách V4 v rokoch 2010-2021

Zdroj: ACEA (2023)

Strojársky priemysel

Subdodávateľské podniky automobiliek

Johnson Controls International, s.r.o., – autosedačky (2763 z.)- závody, v Žiline, Lozorne, Martine a Lučenci

Faurecia Slovakia (2504 z.) – autosedačky – závody - Bratislava, Hlohovec, Trnava, Košice, Lozorno

Lear Corporation Seating Prešov – výroba autosedačiek (1602 z.),

SAS Automotive, s.r.o., Bratislava – palubné dosky (kokpity) (596 z.) – výroba a montáž kokpitov

HBPO Slovakia, s.r.o., Lozorno (215 z.) – predná maska automobilov

Tower Automotive, a.s., Malacky – lisovanie a zváranie (514 z.)

Küster – automobilová technika, s.r.o., Vlkanová – elektrické pohony, kovoobrábanie (452 z.)

ZF Slovakia, a.s., Trnava – spojky pre osobné automobily (3215 z.)

Getrag Ford Transmissions Kechnec – prevodovky (705 z.)

Continental Automotive Systems Zvolen (971 z.) – výroba brzd

Strojársky priemysel

Subdodávateľské podniky automobiliek

Mobis Slovakia, s.r.o., Gbeľany (2047 z.) – palubná doska, nárazníky, predná a zadná náprava

Sungwoo Hitech Slovakia Žilina (651 z.) – produkty z plechu, karosérie, dvere

Sejong Slovakia Lietavská Lúčka (163 z.) – výfukové systémy

Hanil E-HWA automotive Slovakia Dubnica nad Váhom (450 z.) – výroba výrobkov z gumy a plastov

Hysco Slovakia Žilina (57 z.) – výroba oceľových kotúčov

Donghee Slovakia Strečno (360 z.) – palivové nádrže

Mahle Behr, s.r.o., Senica (362 z.) – výmenníky tepla pre automobilový priemysel

Magnetti Marelli Kechnec – (681 z.) – prístrojové dosky do áut

U-shin Košice – výroba zámkov pre Teslu (elektromobily) – 1334 z.

Strojársky priemysel

Výroba ložísk:

- **Schaeffler Kysucké Nové Mesto** (4300 z.) – výroba elektromotorov, výskumné a vývojové centrum pre elektromobilitu a inteligentné podvozkové systémy (350 z.)
- **Schaeffler Skalica** (3500 z.) – výroba ložísk
- **Thyssenkrupp rothe erde Slovakia, a.s Považská Bystrica** (500 z.)– výroba ložísk

Strojársky priemysel

- **Hanon systems Slovakia, Ilava** (670 z.) – chladiace zariadenia do automobilov
- **Tomra Sorting Senec** (300 z.) - vyrába stroje a zariadenie na báze senzorov, ktoré trieda a spracovávajú materiály v recyklačnom, ale aj potravinárskom a ťažobnom priemysle
- **Schindler Dunajská Streda** (500 z.) - vyrába výtahové systémy
- **Danfoss Power Solutions Považská Bystrica** (730 z.) - hydraulické komponenty a systémy pre mobilné pracovné stroje a industriálnu hydrauliku
- **Secop s.r.o Zlaté Moravce** (580 z.) – kompresory
- **Stiga Slovakia Poprad** (150 z.) – výroba kosačiek
- **GeWiS Slovakia Prievidza** (1250 z.)- súčasti prevodoviek, dvojitej spojky a tiež hriadele a ozubené kolesá pre kompresory

Strojársky priemysel

Výroba kotlov

- **Protherm Production Skalica** – výroba elektrokotlov a **Vaillant Industrial Slovakia** v Trenčianskych Stankovciach – výroba modulov pre závesné kotly – spolu 2100 zamestnancov

Strojársky priemysel

Výroba zbraní

Konštrukta-Defence Dubnica nad Váhom a Moldava nad Bodvou

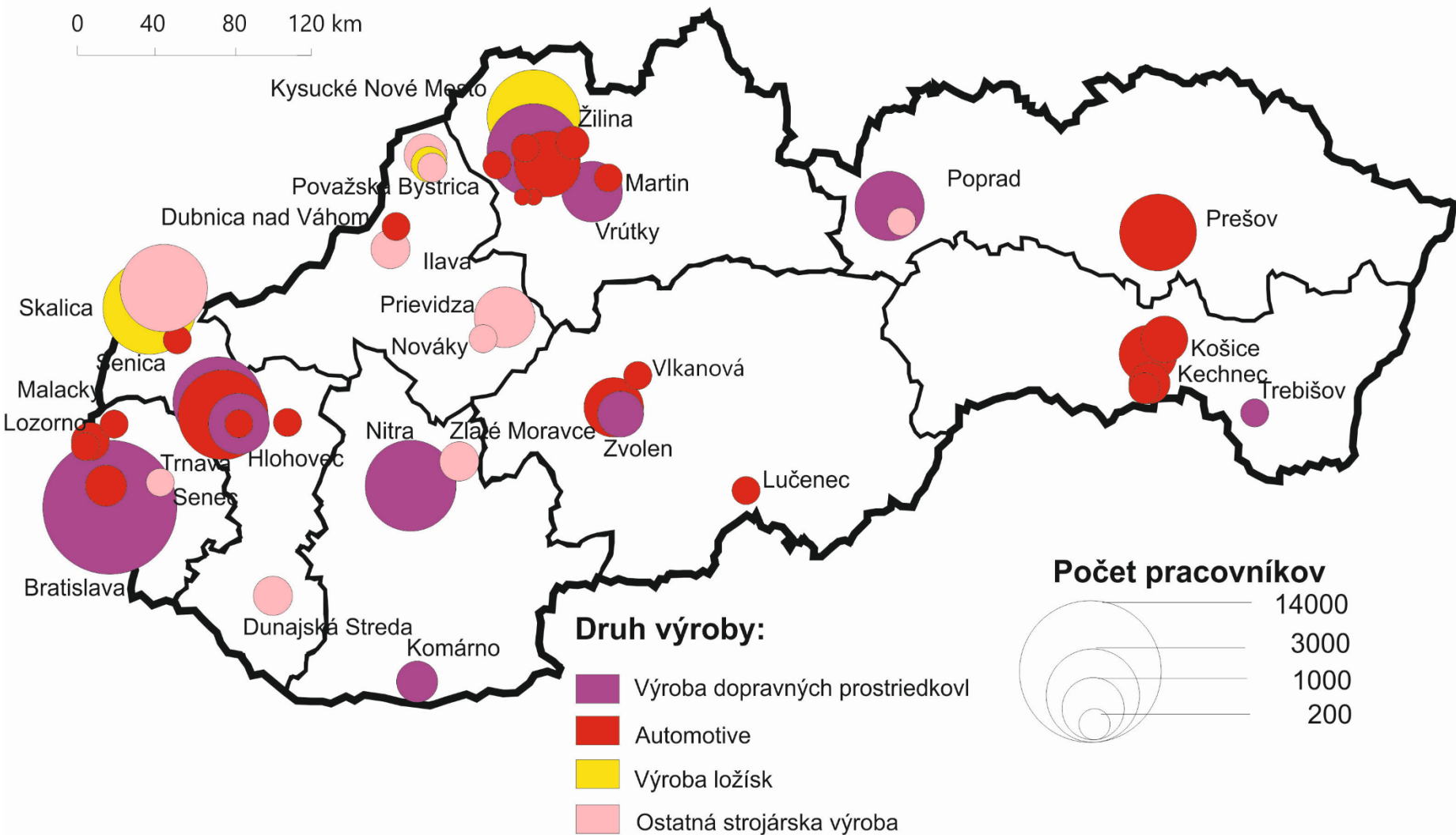
Vojenský opravárenský podnik, š.p., Trenčín

Vojenský opravárenský podnik, a.s., Nováky (239 z.)

ZVS holding, a.s., Považská Bystrica (788 z.)

Priestorové rozmiestnenie strojárskoho priemyslu na Slovensku (2022)

0 40 80 120 km

Elektrotechnický priemysel

Samsung Electronics Slovakia, s.r.o., Galanta – výroba UHD, LED, SMART LED televízorov (863 z. v r. 2021)

Foxconn, s.r.o., Nitra (1545 z. v r. 2019) – LCD a LED televízory, herné konzoly

Whirlpool (Arcelik) Slovakia Poprad – výroba práčok (1000 z.)

Panasonic Electronic Devices Slovakia, s.r.o., Trstená a Stará Ľubovňa – komponenty pre elektrotechnický a automobilový priemysel (senzory do áut, vypínače, príslušenstvo do elektrobatérií ...) (cca. 2000 z.)

Leoni Wiring Systems Slovakia, s.r.o., Trenčín – káblové zväzky (2500 z.) – závody aj v tr. Teplej, Starej Turej, Ilave

SE Bordnetze-Slovakia, s.r.o. Nitra (2000 z.) – káblové zväzky pre VW, audi, Škoda

Yazaki Wiring Technologies Slovakia, s.r.o., Michalovce – káblové zväzky (500 z.)

Intercable Kriváň (250 z.) – vysokonapäťové vodiče pre automobily

Elektrotechnický priemysel

Osram, a.s., Nové Zámky – žiarovky, svietidlá, autožiarivky
(500 z.)

Vertiv Slovakia, a.s., Nové Mesto nad Váhom – záložné zdroje, priemyselné klimatizácie, ... (1000 z.)

Prysmian Kablo Záborské (350 z.) – medené káble

Eltec, a.s., Liptovský Hrádok – záložné napájacie zdroje
(650 z.)

Visteon Electronics Slovakia Námestovo – prístrojové dosky do áut pre BMW, Mercedes, PSA, renault, VW, Škoda (430 z.)

Delta Electronics Dubnica nad Váhom (550 z.) – napájacie zdroje pre IT, medicínu a dopravné strojárstvo

Elektrotechnický priemysel

BSH Drives and Pumps, s.r.o., Michalovce – elektromotory a čerpadlá pre domáce spotrebiče – práčky, sušičky ... (850 z.)

Hella Slovakia, s.r.o., Kočovce, Bánovce nad bebravou a Trenčín (3600 z.)

ZKW Slovakia, Krušovce (okr. Topoľčany) – svetelné systémy (2400 z.)

Kromberg and Schubert Kolárovo – elektrické prístroje do automobilov BMW, VW, Mercedes (1035 z.)

Yura Corporation, Lednické Rovne, Hnúšťa, Rimavská Sobota (2700 z.) - káblové zväzky

GPV Slovakia Nová Dubnica – zariadenia na riadenie priemyselných procesov (600 z.)

Tesla Stropkov, a.s. - telekomunikačné zariadenia (500 z.)

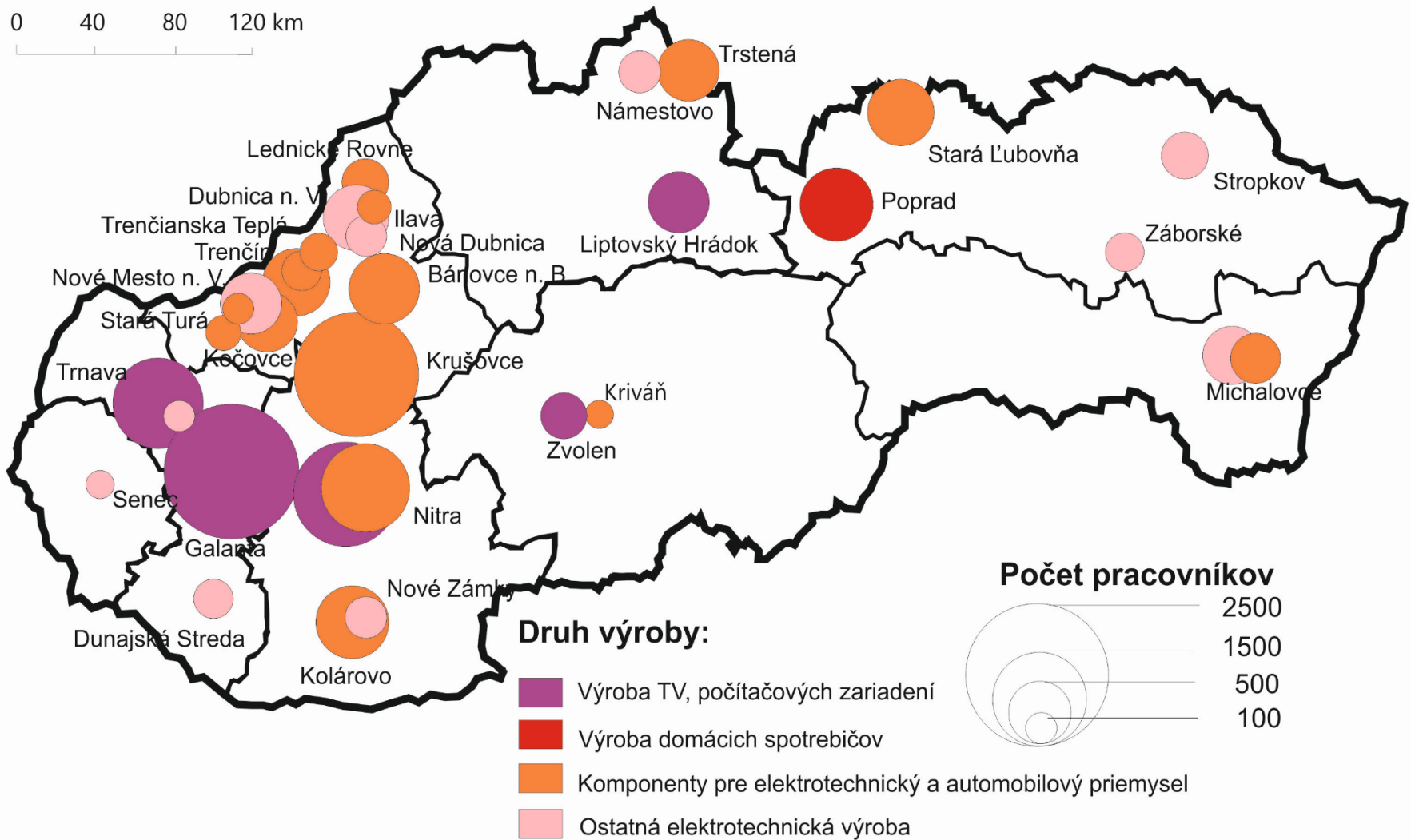
ZF Active Safety Slovakia, Nové Mesto n. V. – bezpečnostné systémy v automobiloch (250 z.)

Datalogic Slovakia, Zavar – výroba skenerov (250 z.)

Semikron Danfoss Vrbové (700 z.) – polovodičové moduly

Priestorové rozmiestnenie elektrotechnického priemyslu na Slovensku (2022)

0 40 80 120 km

Chemický a farmaceutický priemysel

- **Slovnaft Bratislava** (2500 z.) – rafinéria a petrochémia
- **Continental Matador Truck Tires Púchov** (1700 z.)– výroba pneumatík (2,8 mil.)
- **Contitech Vibration Dolné Vestenice** (500 z.)- vyrába súčasti uloženia motora pre automobilové odvetvie ako aj tesnenia pre brzdy a riadenie
- **Duslo Šaľa** (2000 z.) – dusíkaté hnojivá
- **Enviral Leopoldov** (150 z.) – bioetanol
- **Meroco Leopoldov** (50 z.)- biodiesel
- **Fortischem Nováky** (500 z.) - výroba chemických surovín (polivinylochlorid...)
- **Nexis Fibers Humenné** (400 z.) - syntetické vlákna do airbagov, pneumatík alebo lán.

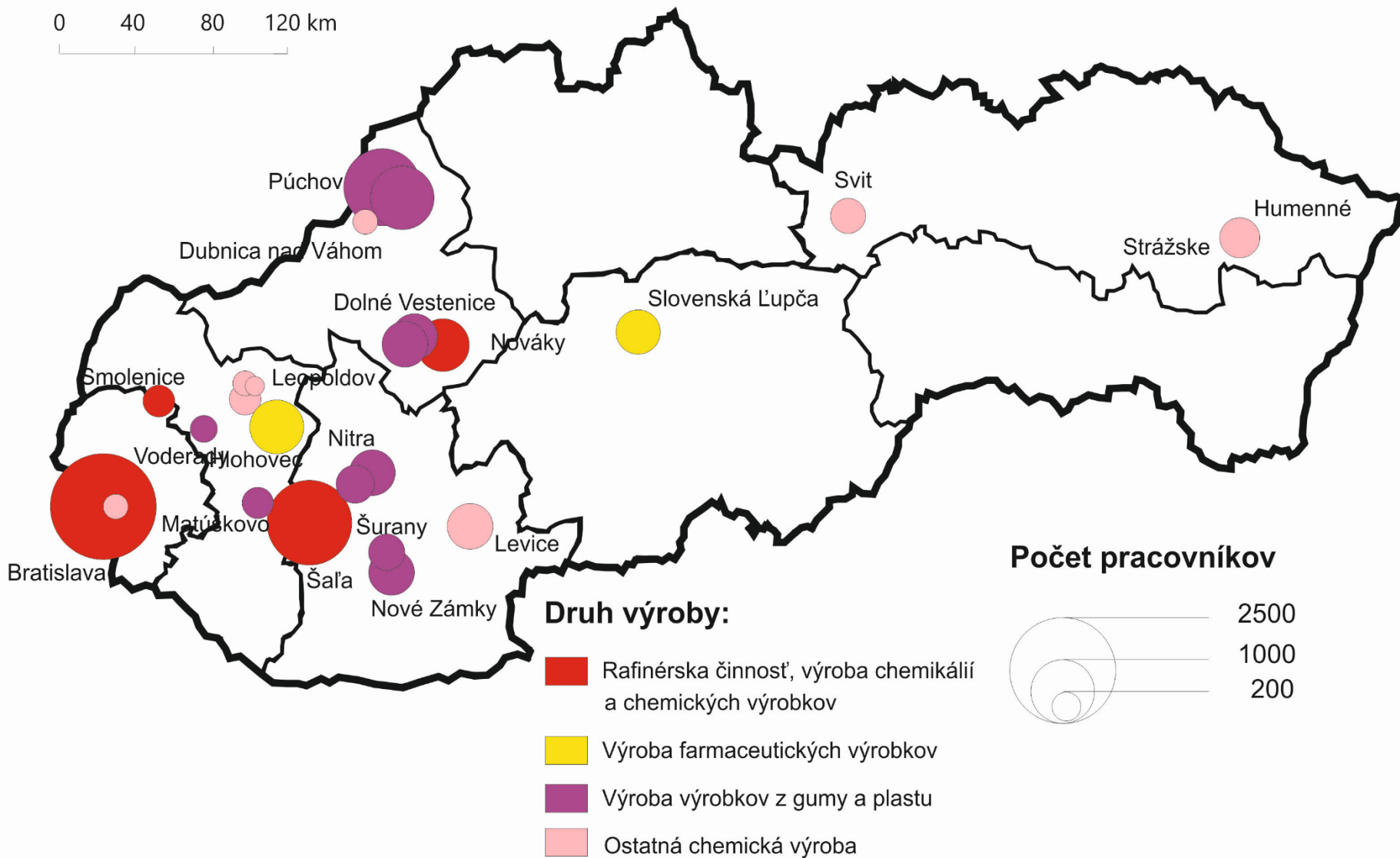
Chemický a farmaceutický priemysel

- **Haleon Levice** (540 z.) – výroba zubných pást
- **Pol'noservis Leopoldov** (30 z.) – výroba surového repkového oleja
- **Chemosvit Fólie Svit** (250 z.) - vyrába, zušľachtuje a predáva obalové materiály
- **Audia Plastics Voderady** (130 z.) – výroba plastov
- **Jasplastik – SK Matúškovo** (250 z.) – výroba plastových a polystyrénových výliskov pre elektrotechnický a automobilový priemysel

- Saneca Pharmaceuticals, a.s., Hlohovec (684 z.) - farmácia
- Biotika, a.s., Slovenská Ľupča (304 z.) – farmácia
- Imuna Pharm Šarišské Michaľany (157 z.) - farmácia
- Unomedical Michalovce (864 z.)- farmácia

Priestorové rozmiestnenie chemického priemyslu v SR (2016)

0 40 80 120 km

Hutnícky priemysel

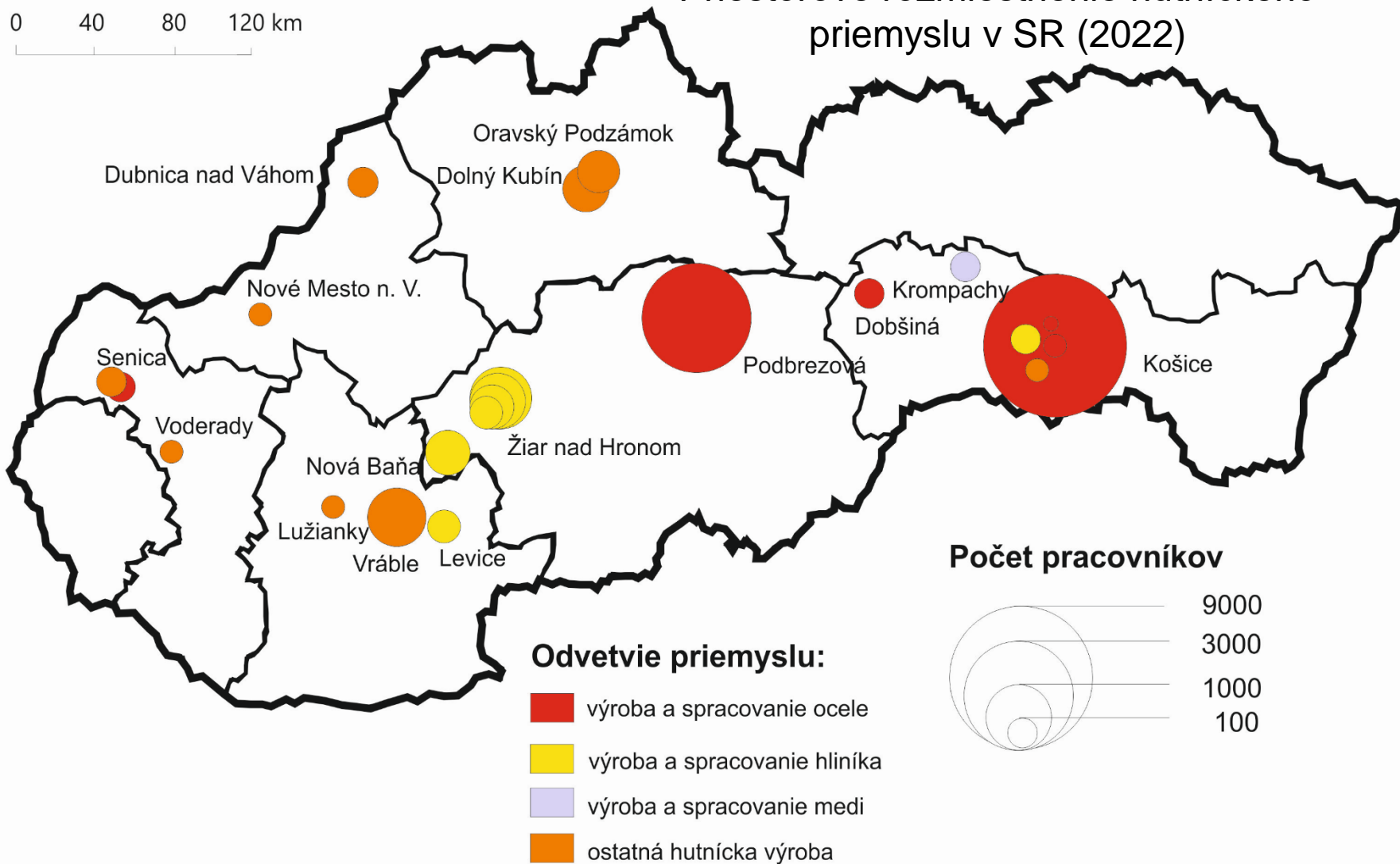
- **US Steel Košice** (8950 z.) – výroba ocele, plechov, radiátorov
- **Železiarne Podbrezová** (3100 z.) – výroba ocelových rúr
- **Arcelor Mittal Senica** (90 z.) – výroba kovových konštrukcií
- **Slovalco Žiar nad Hronom** (400 z.) – výroba hliníka ??????
- **Nemak Slovakia Ladomerská Vieska** (1000 z.) – hliníkové odliatky
- **Constellium Extrusions Levice** (200 z.) – hliníkové profily
- **Hydro Extrusion Žiar nad Hronom** (430 z.) – lisovanie hliníka
- **Cortizo Slovakia Nová Baňa** (380 z.) – spracovanie a úprava hliníka

Hutnícky priemysel

- **OFZ Oravský Podzámok** (380 z.) – ferozliatiny
- **Miba Steeltec Vráble** (700 z.) – obloženia pre prevodovky
- **Miba Sintra Dolný Kubín** (750 z.) - výrobu komponentov metódou práškovej metalurgie pre automobilový priemysel.
- **Crown Bevcan Slovakia Kechnec** (170 z.) výroba plechoviek

Priestorové rozmiestnenie hutníckeho priemyslu v SR (2022)

0 40 80 120 km

Potravinársky priemysel

Výroba cukrovínok, pečiva, cukru

- Nestlé Slovensko Prievidza (630 z.) - pod značkami CARPATHIA a MAGGI, vyrába dehydrované kulinárske výrobky
- Tate & Lyle Boleráz (220 z.) - spracúva kukuricu, dodáva širokú škálu potravín a nápojov
- I.D.C. Holding Bratislava (1100 z.) – výroba cukrovínok a trvanlivého pečiva
- Minit Slovakia Dunajská Streda (150 z.) – trvanlivé pečivo
- Frost Prešov (250 z.) – trvanlivé pečivo
- Cloetta Levice (750 z.) – výrob cukrovínok

- Považský cukor Trenčianska Teplá (180 z.)
- Slovenské cukrovary Sered' (150 z.)

Potravinársky priemysel

Výroba mlieka a mliečných výrobkov:

- Rajo Bratislava (280 z.)
- Syráreň Bel Michalovce (500 z.)
- Tatranská mliekareň Kežmarok (300 z.)
- Agro Tami Nitra (200 z.)
- Savencia Fromage and Dairy Liptovský Mikuláš (300 z.)
- Milsy Bánovce nad Bebravou (240 z.)
- Zvolenská Mliekareň (100 z.)
- Koliba Hriňová (100 z.)

Potravinársky priemysel

Spracovanie mäsa a výroba mäsových výrobkov:

- Mecom Humenné a Lučenec (1400 z.)
- Tauris Rimavská Sobota (800 z.)
- HYZA Topoľčany (900 z.)
- EU Poultry Bratislava (150 z.)
- Istermeat Dunajská Streda (50 z.)
- Mäspoma Zvolen (200 z.)
- Mäsokombinát Púchov (150 z.)

- Hossa Family Poprad (250 z.) - výrobca mrazených polotovarov

Potravinársky priemysel

Výroba nápojov:

- Plzenský Prazdroj Veľký Šariš (550 z.)
- Heineken Slovensko Hurbanovo (650 z.)
- Sladovňa Michalovce (50 z.)

- St. Nicolaus Liptovský Mikuláš (100 z.)

- Kofola Rajecká Lesná (300 z.)
- Budiš Dubové (200 z.)
- Baliarne obchodu Poprad (200 z.)

Potravinársky priemysel

Mlyny a pekárne:

- Pierre Baguette Sládkovičovo (400 z.)
- **Penam Nitra (Bratislava, Žilina, Prešov, Lučenec)**
(1400 z.) – pekárnská a mlynárska výroba
- Mlyn Kolárovo (50 z.)

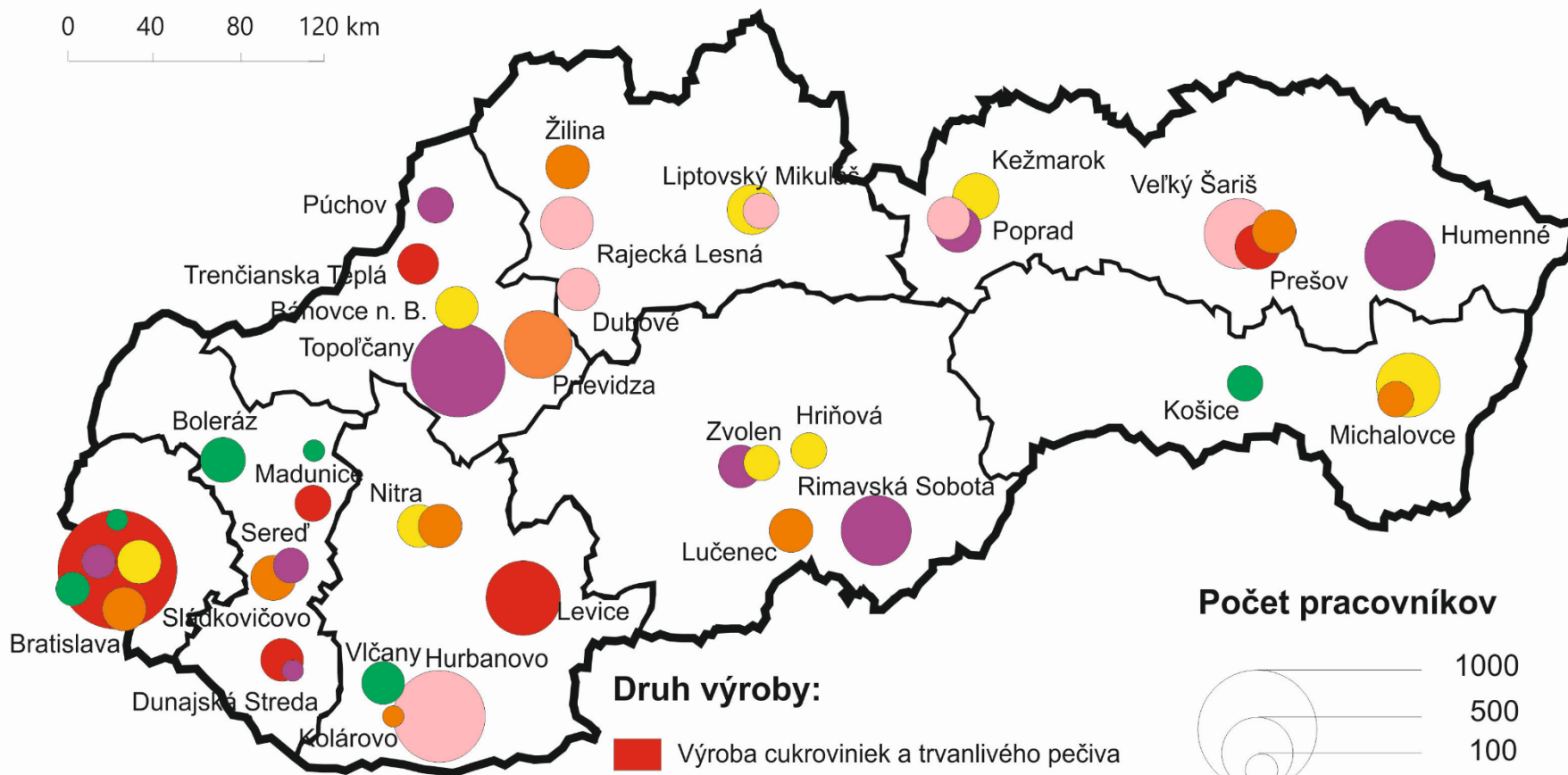
Potravinársky priemysel

Spracovanie zeleniny a ovocia:

- Encinger SK Bratislava (100 z.) – spracovanie zeleniny
- VVISS Madunice (50 z.) – konzervovanie ovocia a zeleniny
- Frucona Košice (150 z.) - konzervovanie ovocia a zeleniny
- JAV AKC Vlčany (200 z.) – výroba olejov
- Dr. Oetker Bratislava (50 z.) – výroba škrobu

Priestorové rozmiestnenie potravinárskeho priemyslu na Slovensku (2022)

0 40 80 120 km

Druh výroby:

- Výroba cukrovíniek a trvanlivého pečiva
- Výroba mlieka a mliečnych výrobkov
- Spracovanie mäsa a výroba mäsových výrobkov
- Výroba nápojov
- Spracovanie ovocia a zeleniny
- Ostatná potravinárska výroba